SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A. W I POŁOWIE 2016 ROKU

2016

Bank Zachodni WBK

Grupa Santander

SPIS TREŚCI

I. Przegląd działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w I połowie 2016 r. ... 3
II. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. ... 7
1. Historia, struktura własnościowa kapitału zakładowego i zakres działalności ... 7
2. Pozycja na rynku bankowym, ocena wiarygodności finansowej i notowania akcji ... 9
3. Jednostki powiązane z Bankiem Zachodnim WBK S.A. ... 13
III. Sytuacja makroekonomiczna w I połowie 2016 r. ... 16
IV. Strategia rozwoju ... 20
1. Misja, wizja, wartości i cele strategii na lata 2016-2018 ... 20
2. Realizacja strategii Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w 2016 r. ... 21
V. Zasoby ludzkie i kultura organizacji ... 23
VI. Rozwój działalności biznesowej ... 25
1. Bankowość Detaliczna ... 25
2. Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP) ... 32
3. Bankowość Biznesowa i Korporacyjna ... 35
4. Globalna Bankowość Korporacyjna ... 37
5. Grupa Kapitałowa Santander Consumer Bank S.A. ... 39
VII. Sytuacja finansowa ... 42
1. Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. ... 42
2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej ... 51
3. Dodatkowe informacje finansowe ... 58
4. Uwarunkowania realizacji wyniku finansowego w 2016 r. ... 60
VIII. Zarządzanie ryzykiem w I połowie 2016 r. ... 61
1. Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem ... 61
2. Struktura zarządzania ryzykiem ... 61
3. Priorytety w zakresie zarządzania ryzykiem ... 64
4. Zarządzanie kapitałem ... 64
IX. Organy nadzorujące i zarządzające ... 67
X. Informacje uzupełniające ... 71
XI. Oświadczenia Zarządu ... 73

I. Przegląd działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w I połowie 2016 r.

Poniższe tabele podsumowują działalność Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. (BZ WBK S.A.) w I połowie 2016 r. Prezentują osiągnięte efekty finansowe i biznesowe na tle poprzedniego roku oraz ich uwarunkowania zewnętrzne, jak również towarzyszące ich realizacji wydarzenia korporacyjne.

Podstawowe wielkości finansowe i biznesowe

Najważniejsze dane finansowe i biznesowe Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. za I połowę 2016 r.	
Dochody ogółem	• Dochody ogółem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. (BZ WBK S.A.) za I połowę 2016 r. wyniosły 3 942,9 mln zł i zmniejszyły się o 4,3% r/r. • W ujęciu porównywalnym, tj. po wyłączeniu z obu okresów jednorazowych zysków z transakcji na rynku kapitałowym (316,1 mln zł z rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. w I poł. 2016 r. oraz 523 mln zł z częściowego zbycia udziałów i utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. w I poł. 2015 r.), dochody ogółem były stabilne (+0,8% r/r).
Koszty ogółem	• Koszty ogółem wyniosły 1 705,3 mln zł i były wyższe o 2,1% r/r.
Zysk	• Zysk przed opodatkowaniem wyniósł 1 773,9 mln zł i zmniejszył się o 15,7% r/r, a w ujęciu porównywalnym (tj. po skorygowaniu przychodów jak wyżej i wyeliminowaniu podatku bankowego), wzrósł o 3,2% r/r. • Zysk należny udziałowcom BZ WBK S.A. wyniósł 1 280,0 mln zł i zmniejszył się o 18,9% r/r, a w ujęciu porównywalnym wzrósł o 0,9% r/r.
Współczynnik kapitałowy	• Współczynnik kapitałowy osiągnął poziom 14,4% (14,3% na 30 czerwca 2015 r.).
ROE	• Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) wyniósł 11,9% (16,7% na 30 czerwca 2015 r.), a po wyeliminowaniu zdarzeń jednorazowych 11,5% wobec 14,4% na 30 czerwca 2015 r. Znaczny spadek wskaźnika ROE jest konsekwencją wprowadzenia podatku od instytucji finansowych oraz zwiększenia wymogów kapitałowych przez nadzór bankowy.
Koszty/Dochody	• Wskaźnik efektywności operacyjnej (C/I) – po wyeliminowaniu wpływu zdarzeń jednorazowych – na poziomie 47,0% wobec 46,4% w I połowie 2015 r.
Odpisy netto	• Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych w wysokości 311,1 mln zł wobec 353,2 mln zł za I połowę 2015 r.
Jakość kredytów	• Wskaźnik kredytów niepracujących wyniósł 6,8% (8,1% na 30 czerwca 2015 r.) przy relacji odpisów z tytułu utraty wartości do średniego stanu należności kredytowych brutto na poziomie 0,7% (0,9% na 30 czerwca 2015 r.).
Należności od klientów	• Należności brutto od klientów zwiększyły się w skali roku o 10,8% do 105 721,8 mln zł w wyniku wzrostu kredytów dla klientów indywidualnych o 7,8% r/r do 54 326,4 mln zł oraz należności od podmiotów gospodarczych i sektora publicznego o 12,8% r/r do 46 157,8 mln zł.
Zobowiązania wobec klientów	• Zobowiązania wobec klientów wzrosły w skali roku o 13,0% do wartości 105 757,9 mln zł w efekcie przyrostu środków pochodzących od podmiotów gospodarczych i sektora publicznego o 18,0% r/r do 44 399,0 mln zł oraz wzrostu depozytów od klientów indywidualnych o 9,6% r/r do 61 358,9 mln zł.
Kredyty/Depozyty	• Stosunek klientowskich kredytów netto do depozytów na poziomie 95,0% w dniu 30 czerwca 2016 r. wobec 96,2% na 30 czerwca 2015 r.
Aktywa netto w zarządzaniu	• Wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych i portfeli indywidualnych wyniosła 13,3 mld zł i zmniejszyła się w skali roku o 6,7%, a w skali półrocza wzrosła o 2,9%.
Bankowość elektroniczna	• Liczba użytkowników serwisu bankowości elektronicznej BZWBK24 wyniosła 3,2 mln (+4,2% r/r), w tym dostęp do usług mobilnych miało około 0,8 mln klientów (+35.0% r/r). • Baza kart płatniczych Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. obejmowała 4,1 mln instrumentów debetowych i przedpłaconych (+0,7% r/r) oraz ponad 1,2 mln instrumentów kredytowych (+10,1% r/r), włącznie z kartami klientów Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A).
Baza klientów	• Baza klientów ogółem BZ WBK S.A. i SCB S.A. liczyła ponad 6,4 mln klientów.

Porównywalność okresów

Porównywalność okresów ujętych w rachunku zysków i strat Grupy BZ WBK S.A. za I połowę 2016 r.	
I połowa 2016 r.	**I połowa 2015 r.**
Nowe obciążenie ustawowe	**Utrata kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A.**
• Zgodnie z Ustawą o podatku od niektórych instytucji finansowych od 1 lutego 2016 r. aktywa banków podlegają opodatkowaniu wg stawki miesięcznej 0,0366%. W I połowie 2016 r. łączne obciążenie BZ WBK S.A. i SCB S.A. z tego tytułu wyniosło 173,3 mln zł.	• W dniu 27 lutego 2015 r. BZ WBK S.A. dokonał częściowej sprzedaży akcji spółek BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. w ilości powodującej utratę kontroli. W efekcie tej operacji rozpoznano wynik z transakcji zbycia oraz korekty wynikające z utraty kontroli w łącznej wysokości 523 mln zł. Wraz z utratą kontroli nad ww. spółkami nastąpiła ich reklasyfikacja z jednostek zależnych na stowarzyszone z jednoczesną zmianą sposobu ujęcia w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych z konsolidacji metodą pełną na wycenę metodą praw własności.
Wynagrodzenie wynikające z transakcji połączenia Visa Europe Ltd. z Visą Inc.	
• W ramach rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. w dniu 21 czerwca 2016 r., BZ WBK S.A. i SCB S.A. jako członkowie i udziałowcy spółki przejmowanej otrzymały płatność gotówkową, akcje uprzywilejowane serii C oraz płatność odroczoną o łącznej wartości 316,1 mln zł, z czego 305,9 mln zł przypada BZ WBK S.A.	

Pozostałe czynniki kształtujące zysk Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. w I połowie 2016 r.

	Czynniki kształtujące zysk Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. w I połowie 2016 r.
Wzrost wyniku odsetkowego netto	• Wynik z tytułu odsetek (+194,5 mln zł r/r) rósł nieco szybciej niż aktywa odsetkowe netto, podnosząc zannualizowaną marżę odsetkową netto Grupy za I półrocze 2016 r. do poziomu 3,62% (+0,09 p.p. r/r). Wzrostom kluczowych wolumenów biznesowych towarzyszyły korzystne tendencje strukturalne takie jak: rozbudowa portfela kredytów gotówkowych i innych kredytów konsumenckich, zwiększenie salda niskokosztowych środków bieżących oraz stabilny poziom depozytów terminowych.
Wzrost wyniku z tytułu prowizji	• Ustabilizowanie wyniku z tytułu prowizji na poziomie 943,6 mln zł jest efektem dywersyfikacji źródeł dochodu Grupy oraz uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych takich jak: rozwój sytuacji gospodarczej, dynamika rynków finansowych, kampanie promocyjne, zmiany w środowisku regulacyjnym oraz wymogi konkurencji i cele strategiczne organizacji. W I półroczu 2016 r. wynik prowizyjny Grupy szczególnie mocno zdeterminowało otoczenie, zwłaszcza w zakresie dystrybucji i zarządzania aktywami, prowizji ubezpieczeniowych, maklerskich oraz za obsługę emisji papierów wartościowych.
Spadek pozostałych przychodów	• Spadek (-148,3 mln zł r/r) pozostałych przychodów Grupy (pomijając zdarzenia jednorazowe na rynku kapitałowym) powstał pod wpływem niższych zysków z zarządzania portfelem dostępnych do sprzedaży dłużnych papierów wartościowych oraz obniżenia się poziomu pozostałych dochodów operacyjnych wskutek zmiany prezentacji dochodów ubezpieczeniowych Grupy po dekonsolidacji spółek ubezpieczeniowych oraz dostosowania trybu naliczania zwrotów opłat dot. BFG do nowych regulacji. • Zdarzenia jednorazowe powstałe w okresie bieżącym i bazowym zaprezentowano w tabeli dotyczącej porównywalności okresów.
Niższy poziom odpisów	• Niższy w skali roku poziom odpisów z tytułu utraty wartości należności kredytowych (-42,1 mln zł r/r) – przy wzroście portfela kredytowego brutto o 10,8% r/r i poprawie wskaźników jego jakości – odzwierciedla wsparcie otoczenia gospodarczego oraz proaktywną politykę zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy, w tym stały rozwój narzędzi w kredytowych procesach decyzyjnych, ścisły monitoring portfeli należności i restrukturyzację wierzytelności.
Efektywne zarządzanie kosztami	• Skonsolidowane koszty ogółem były nieznacznie wyższe (+35,8 mln zł r/r). Grupa Kapitałowa BZ WBK S.A. efektywnie zarządza kosztami w rygorystycznych ramach budżetowych, realizując liczne projekty, rozwijając infrastrukturę informatyczną oraz ponosząc dodatkowe koszty związane z aktywnością w sektorze bankowym i uczestnictwem w systemie gwarantowania depozytów.

Zewnętrzne uwarunkowania realizacji wyniku finansowego

Kluczowe czynniki makroekonomiczne wpływające na finansowe i biznesowe wyniki działalności Grupy BZ WBK S.A. w I połowie 2016 r.	
Wzrost gospodarczy	• Solidne tempo wzrostu w strefie euro, obawy o globalne spowolnienie gospodarcze pod wpływem osłabienia wzrostu w Chinach, pogorszenie tendencji w handlu międzynarodowym.
Rynek pracy	• Dobra sytuacja na rynku pracy – stopniowy wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, spadek bezrobocia i dość szybki wzrost wynagrodzeń, wspierający konsumpcję prywatną.
Inflacja	• Niska presja inflacyjna, inflacja CPI nadal poniżej zera. • Utrzymanie cen ropy naftowej na relatywnie niskim poziomie.
Polityka monetarna	• Utrzymanie stóp procentowych NBP na najniższym poziomie w historii.
Rynek kredytowy	• Spowolnienie dynamiki wzrostu kredytów w sektorze bankowym.
Rynki finansowe	• Zmiany nastrojów inwestorów na międzynarodowych rynkach finansowych pod wpływem oczekiwań dot. zmian polityki pieniężnej głównych banków centralnych (Fed, EBC), napływających danych makroekonomicznych, obaw o sytuację geopolityczną (dot. głosowania w Wielkiej Brytanii w sprawie członkostwa w UE, kryzysu imigracyjnego, spowolnienia gospodarczego w Chinach). • Zmienność kursu złotego wobec walut obcych, spadek rentowności polskich obligacji skarbowych. • Obniżenie ratingu inwestycyjnego Polski przez agencję S&P oraz zmiana na negatywną perspektywy ratingu przez Moody's. • Wprowadzenie podatku od aktywów bankowych. • Podniesienie współczynników kapitałowych dla sektora bankowego przez KNF.

Ważne wydarzenia i osiągnięcia

Kalendarium najważniejszych wydarzeń korporacyjnych w I połowie 2016 r.	
styczeń	• Zawarcie przez BZ WBK S.A. umowy kredytowej (22 stycznia 2016 r.) z jednym z międzynarodowych banków na kwotę 50 mln euro przeznaczoną na finansowanie działalności ogólnej Banku.
luty	• Podjęcie przez Radę Nadzorczą (11 lutego 2016 r.) decyzji o przedłużeniu delegacji Przewodniczącego Rady Nadzorczej (RN), tj. p. Gerry'ego Byrne'a do czasowego pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Banku w związku z oczekiwanym ogłoszeniem decyzji o wyborze nowego Prezesa w I połowie 2016 r. • Wykupienie przez BZ WBK S.A. (17 lutego 2016 r.) 230 tys. bankowych papierów wartościowych BZ WBK S.A. serii A o wartości nominalnej 1 tys. zł. • Wyemitowanie przez BZ WBK S.A.: ➢ bankowych papierów wartościowych serii B (17 lutego 2016 r.) o łącznej wartości nominalnej 250 mln zł z półrocznym terminem wykupu; ➢ obligacji na okaziciela (26 lutego 2016 r.) o łącznej wartości nominalnej 185 mln zł z rocznym terminem wykupu. • Wyemitowanie przez SCB S.A. obligacji o wartości nominalnej 110 mln zł (łącznie 332 mln zł w I poł. 2016 r.) z terminami zapadalności od 2 do 4 lat w ramach programu emisji dłużnych papierów wartościowych. • Potwierdzenie dotychczasowych ratingów dla Banku (29 lutego 2016 r.) przyznanych przez agencję Fitch Ratings.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń korporacyjnych w I połowie 2016 r.	
marzec	• Zawarcie umowy (16 marca 2016 r.) z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (w ramach Programu Finansowania Poprawy Efektywności Energetycznej Budynków w Polsce) na finansowanie w kwocie 75 mln euro z 4-letnim terminem zapadalności. • Ogłoszenie przez Zarząd BZ WBK S.A. (22 marca 2016 r.) propozycji wypłaty dywidendy (zaopiniowanej pozytywnie przez RN) w wys. 13 zł na akcję i przeznaczenie na ten cel 587,6 mln zł z zysku netto Banku za 2014 r. oraz 702,5 mln zł z zysku netto za 2015 r. • Dokonanie przez RN BZ WBK S.A. wyboru PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (22 marca 2016 r.) jako podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia przeglądu/badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych BZ WBK S.A. za okresy sprawozdawcze kończące się odpowiednio: 30 czerwca i 31 grudnia 2016 r. • Finalizacja transakcji połączenia odwrotnego (31 marca 2016 r.) BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (BZ WBK TFI S.A.) z BZ WBK Asset Management S.A. (BZ WBK AM S.A), w wyniku której spółka matka (BZ WBK AM S.A.) została przejęta przez spółkę córkę (BZ WBK TFI S.A.).
kwiecień	• Przeprowadzenie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia (ZWZ) BZ WBK S.A. (20 kwietnia 2016 r.), które m.in. uchwaliło podział zysku Banku za 2015 r., wysokość dywidendy za 2014 r. i 2015 r., zmiany do statutu BZ WBK S.A. oraz przyjęło do stosowania „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016" i „Politykę doboru i oceny kwalifikacji członków RN BZ WBK S.A.". • Zawarcie umowy kredytowej (26 kwietnia 2016 r.) z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) w wysokości 70 mln euro na okres 5 lat na cele związane z finansowaniem działalności ogólnej Banku.
maj	• Powołanie Pana Michała Gajewskiego na Prezesa Zarządu Banku (16 maja 2016 r.). Objęcie funkcji przez nowego Prezesa nastąpi po uzyskaniu stosownej zgody Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) i wygaśnięciu zobowiązań związanych z jego dotychczasowym zatrudnieniem.
czerwiec	• Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian do Statutu BZ WBK S.A. (10 czerwca 2016 r.) przyjętych przez ZWZ BZ WBK S.A. z dnia 20 kwietnia 2016 r. • Zawarcie umowy kredytowej z Bankiem Rozwoju Rady Europy (13 czerwca 2016 r.) o wartości 100 mln euro na okres 5 lat z przeznaczeniem środków kredytowych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw. • Wcześniejsza spłata (15 czerwca 2016 r.) transzy w wysokości 60 mln CHF w ramach jednej z pożyczek zaciągniętej w EBI przez dawny Kredyt Bank S.A. w dniu 29 czerwca 2012 r. • Rezygnacja p. Pawła Wieczorka z funkcji członka Zarządu Banku z dniem 20 czerwca 2016 r. • W związku z finalizacją i rozliczeniem transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. (21 czerwca 2016 r.), BZ WBK S.A. – jako udziałowiec spółki przejmowanej (Visa Europe Ltd.) – otrzymał wynagrodzenie, obejmujące płatność gotówkową w kwocie 50 mln euro, 18,1 tys. akcji uprzywilejowanych serii C oraz płatność odroczoną stanowiącą ok. 0,38% z całkowitej kwoty 1,12 mld euro przypadającej wszystkim udziałowcom i podlegającej ewentualnej korekcie w okresie kolejnych 3 lat. • Analogiczne wynagrodzenie dla SCB S.A. z tytułu rozliczenia ww. transakcji wyniosło: 1,7 mln euro w gotówce, 0,6 tys. akcji uprzywilejowanych serii C oraz płatność odroczoną na poziomie ok. 0,01% z kwoty 1,12 mld euro. • Powołanie p. Artura Chodackiego (22 czerwca 2016 r.) na członka Zarządu BZ WBK S.A. i powierzenie mu nadzoru nad Pionem Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zastępstwie p. Feliksa Szyszkowiaka – członka Zarządu nominowanego na stanowisko Chief Digital Officer.
lipiec	• Zmiana warunków umowy dot. obligacji podporządkowanych na kwotę 100 mln euro wyemitowanych przez BZ WBK S.A. 5 sierpnia 2010 r. i objętych w całości przez EBOR. Zgodnie z decyzją KNF (18 maja 2016 r.) ww. obligacje zostały zaliczone do kapitału Tier II.

II. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

1. Historia, struktura własnościowa kapitału zakładowego i zakres działalności

Rys historyczny i profil działalności

Bank Zachodni WBK S.A. (BZ WBK S.A.) powstał w wyniku fuzji Banku Zachodniego S.A. z Wielkopolskim Bankiem Kredytowym S.A. Połączony podmiot z siedzibą we Wrocławiu został wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 czerwca 2001 r., a od 25 czerwca 2001 r. jest przedmiotem obrotu na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW).

Bank Zachodni WBK S.A. wchodził początkowo w skład Grupy AIB razem z akcjonariuszem kontrolującym – AIB European Investments Ltd, który w dniu 1 kwietnia 2011 r. dokonał sprzedaży wszystkich posiadanych akcji banku (70,36% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu) na rzecz Banco Santander S.A. z siedzibą rejestrową w Santander (Hiszpania).

Banco Santander S.A. przeprowadził proces zakupu Banku Zachodniego WBK S.A. w trybie publicznego wezwania do sprzedaży 100% akcji Banku, które zakończyło się objęciem pakietu reprezentującego 95,67% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ).

Zgodnie z umową inwestycyjną z dnia 27 lutego 2012 r. między Banco Santander S.A. i KBC Bank NV, w dniu 4 stycznia 2013 r. Bank Zachodni WBK S.A. połączył się z Kredyt Bankiem S.A. Połączenie przeprowadzono w trybie przejęcia, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Kredyt Banku S.A. na Bank Zachodni WBK S.A. w zamian za akcje nowej emisji serii J o łącznej wartości nominalnej 189,1 mln zł wydane wszystkim akcjonariuszom Kredyt Banku S.A. zgodnie z ustalonym parytetem wymiany.

Zgodnie z postanowieniami umowy inwestycyjnej z dnia 27 listopada 2013 r. między Bankiem Zachodnim WBK S.A., Santander Consumer Finance S.A. i Banco Santander S.A., w dniu 1 lipca 2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. nabył pakiet akcji zwykłych i uprzywilejowanych Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.) z siedzibą we Wrocławiu, stanowiących 60% kapitału zakładowego SCB S.A. i 67% głosów na WZ SCB S.A. W zamian za świadczenie niepieniężne w postaci akcji SCB S.A. Bank wyemitował akcje serii L o łącznej wartości nominalnej 53,8 mln zł.

W dniu 31 października 2014 r. w struktury Banku włączona została zorganizowana część przedsiębiorstwa Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. odpowiedzialna za działalność maklerską.

Struktura kapitału zakładowego Banku Zachodniego WBK S.A.

Poniższa tabela prezentuje akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji Banku Zachodniego WBK S.A. wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki oraz ich procentowego udziału w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu wg stanu na 30 czerwca 2016 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 czerwca 2015 r.

Właściciel akcji	Liczba akcji i głosów na WZA			Udział akcji w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA		
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Banco Santander S.A.	68 880 774	68 880 774	68 880 774	69,41%	69,41%	69,41%
Nationale-Nederlanden OFE	5 110 586	5 110 586	5 110 586	5,15%	5,15%	5,15%
Pozostali	25 243 174	25 243 174	25 243 174	25,44%	25,44%	25,44%
Razem	**99 234 534**	**99 234 534**	**99 234 534**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

W porównaniu ze stanem sprzed dwunastu miesięcy na dzień 30 czerwca 2016 r. nie odnotowano zmian w składzie akcjonariuszy posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym Banku Zachodniego WBK S.A.

Według danych w dyspozycji Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., na dzień publikacji „Raportu półrocznego 2016 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A." (27 lipca 2016 r.) struktura akcjonariatu nie uległa zmianie w porównaniu z 30 czerwca 2016 r. Akcjonariuszami posiadającymi udział w wysokości co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku byli Banco Santander S.A. (69,41%) oraz Nationale-Nederlanden OFE (wcześniej ING OFE) (5,15%).

Profil działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem uniwersalnym świadczącym pełen zakres usług na rzecz klientów indywidualnych, małych i średnich firm oraz dużych przedsiębiorstw i instytucji. Oferta banku jest nowoczesna, kompleksowa i zaspokaja różnorodne potrzeby klientów w zakresie rachunków bieżących/osobistych, produktów kredytowych, oszczędnościowo-inwestycyjnych, rozliczeniowych, ubezpieczeniowych i kartowych. Usługi finansowe Banku Zachodniego WBK S.A. obejmują zarządzanie gotówką, obsługę płatności i handlu zagranicznego, operacje na rynku kapitałowym, pieniężnym, dewizowym i transakcji pochodnych, a także działalność gwarancyjną, maklerską i powierniczą.

Ofertę własną Banku Zachodniego WBK S.A. uzupełniają specjalistyczne produkty spółek powiązanych z nim kapitałowo, takich jak: BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (BZ WBK TFI S.A.), BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Lease S.A., BZ WBK Faktor Sp. z o.o., BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK-Aviva TUO S.A.) oraz BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK-Aviva TUŻ S.A.). W ramach współpracy z wymienionymi podmiotami bank umożliwia swoim klientom dostęp do jednostek uczestnictwa/certyfikatów funduszy inwestycyjnych, indywidualnych portfeli aktywów, produktów ubezpieczeniowych, leasingowych i faktoringowych.

Santander Consumer Bank S.A., który wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. od 1 lipca 2014 r., prowadzi działalność skoncentrowaną na rynku kredytów konsumpcyjnych (consumer finance) i lokat dla klientów indywidualnych oraz przedsiębiorstw.

Na dzień 30 czerwca 2016 r., Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. świadczyła usługi bankowe dla ponad 6,4 mln klientów, włącznie z klientami Santander Consumer Bank S.A.

Model działalności biznesowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Struktura operacyjna

Bank Zachodni WBK S.A. – wraz ze swoimi niebankowymi spółkami zależnymi – prowadzi działalność operacyjną poprzez następujące jednostki centralne: Pion Bankowości Detalicznej, Pion Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej oraz Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej.

Bankowość Detaliczna Banku Zachodniego WBK S.A. adresuje swoją ofertę do klientów indywidualnych, których klasyfikuje do segmentu klientów Standardowych, Premium, VIP lub Private Banking, uwzględniając odmienność potrzeb i oczekiwań wyróżnionych grup. Interakcje klientów indywidualnych z bankiem odbywają się poprzez szeroką sieć oddziałów i placówek bankowych oraz kanały zdalne, tj. bankowość telefoniczną, internetową i mobilną (serwis bankowości elektronicznej BZWBK24 oraz Centrum Bankowości Telefonicznej).

Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw koncentruje się na obsłudze przedstawicieli sektora MŚP, podzielonych na dwa segmenty zgodnie z kryterium obrotów. Zarządzanie relacjami z klientami indywidualnymi oraz firmami o niższych obrotach powierzono doradcom w oddziałach i placówkach partnerskich, natomiast firmy z wyższym poziomem obrotów obsługiwane są przez wyspecjalizowane zespoły makroregionalne.

Obsługa dużych podmiotów gospodarczych, samorządów i sektora publicznego nadzorowana jest przez Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej i odbywa się za pośrednictwem 12 terenowych Centrów Bankowości Korporacyjnej (pokrywających swym zasięgiem obszar całej Polski), Zespołu Dużych Przedsiębiorstw oraz Departamentu Finansowania Nieruchomości (działających w trybie scentralizowanym w skali ogólnokrajowej) zgodnie z przyporządkowaniem klientów do segmentu korporacyjnego, dużych przedsiębiorstw lub finansowania nieruchomości.

Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej odpowiada za współpracę operacyjną z największymi klientami instytucjonalnymi i oferowany im wachlarz produktów i usług (inwestycyjnych, kredytowych, transakcyjnych i skarbowych) w ramach globalnego modelu Zarządzania Relacjami z Klientami w Grupie Santander. Pełni też funkcje usługowe na rzecz klientów pozostałych Pionów w zakresie oferty skarbowej, maklerskiej i obsługi emisji papierów wartościowych.

Klienci korporacyjni i instytucjonalni oraz małe i średnie przedsiębiorstwa korzystają z opieki doradców w odpowiednich jednostkach Banku Zachodniego WBK S.A. Mają też dostęp do produktów i usług bankowych przez kanały zdalne, obejmujące serwis internetowy i mobilny (w ramach platformy BZWBK24 i iBiznes24), a także usługi telefoniczne specjalistycznego centrum operacyjnego.

Grupa Santander Consumer Bank S.A. – specjalizująca się w działalności typu „consumer finance" – stanowi odrębny segment biznesowy z własną bazą klientów, ofertą i siecią dystrybucyjną.

Podstawowe kanały dystrybucji

Obok bankowości tradycyjnej Bank Zachodni WBK S.A. oferuje całodobowy dostęp do produktów i usług bankowych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Systematycznie rozwija rozwiązania z zakresu bankowości wielokanałowej, aby zapewnić spójny poziom obsługi i ciągłość komunikacji z klientem we wszystkich kanałach dystrybucji w ramach zintegrowanych systemów CRM. Szczególnie silny nacisk kładzie na cyfryzację, szybkość, wygodę i bezpieczeństwo procesów bankowych.

Podstawowe kanały dystrybucji BZ WBK S.A. i SCB S.A.			
Bank Zachodni WBK S.A.	**30.06.2016**	**31.12.2015**	**30.06.2015**
Oddziały (lokalizacje)	666	723	769
Placówki partnerskie	112	115	115
Bankomaty i urządzenia dualne	1 564	1 525	1 379
Wpłatomaty	153	158	274
BZWBK24 - zarejestrowani użytkowicy (w tys.)	3 207	3 193	3 079
iBiznes24 - zarejestrowani użytkownicy/firmy (w tys.)	16	15	10
Santander Consumer Bank S.A.	**30.06.2016**	**1.01.2016**	**30.06.2015**
Oddziały	164	167	172
Placówki partnerskie	143	136	110

Ogólne ramy modelu biznesowego

Filarem strategii i modelu biznesowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest klientocentryczność, tj. rozpatrywanie każdego działania i procesu bankowego z perspektywy klienta, dbałość o jego potrzeby i zadowolenie oraz budowanie trwałych wzajemnych relacji w oparciu o atrakcyjną ofertę produktów i wysoką jakość obsługi. Bank stawia na nowoczesne technologie, cyfryzację i wielokanałowość. Jednocześnie kładzie nacisk na rozwój przyjaznego środowiska pracy i kulturę wewnętrzną organizacji, promując współpracę, zwiększając motywację, zaangażowanie i profesjonalizm pracowników. Grupa koncentruje się na dywersyfikacji przychodów, zwiększaniu udziału w wysokomarżowych segmentach rynku, utrzymywaniu silnej pozycji kapitałowej i efektywnym zarządzaniu ryzykiem. Konsekwencją tego podejścia jest zrównoważony wzrost wolumenów biznesowych, widoczna obecność w najbardziej rentownych segmentach rynku oraz mocne i stabilne wyniki finansowe.

2. Pozycja na rynku bankowym, ocena wiarygodności finansowej i notowania akcji

Pozycja Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. w polskim sektorze bankowym

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. posiada stabilne źródła finansowania oraz solidną bazę kapitałową i płynnościową. Pozycję konkurencyjną Grupy wspiera klarowna, spójna i konsekwentnie realizowana strategiczna wizja, skuteczny i prosty model biznesowy, zwiększony zakres działania po fuzji z Kredyt Bankiem S.A., a także korzyści i synergie wynikające z przynależności do Grupy Santander. Szeroka gama komplementarnych usług dla poszczególnych segmentów klientów, rozległa sieć oddziałów na terenie całej Polski, nowoczesne technologie bankowe oraz dynamicznie rozwijana funkcjonalność zdalnych kanałów dystrybucji zwiększają możliwości dalszej penetracji rynku. Osiągnięta skala biznesu oraz silna orientacja na trwałe i partnerskie relacje z klientem pozwalają Grupie skutecznie konkurować z największymi przedstawicielami polskiego rynku bankowego.

Silne strony Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Zgodnie z raportami okresowymi za okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2016 r., które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania Zarządu (25 lipca 2016 r.) stanowiły najbardziej aktualne źródło porównywalnych informacji o wynikach banków notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW), Bank Zachodni WBK S.A. – wraz z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi – był trzecią co do wielkości bankową grupą kapitałową w Polsce pod względem sumy bilansowej, kapitałów własnych oraz depozytów i kredytów.

W oparciu o statystyki NBP dotyczące rynku bankowego, na koniec marca 2016 r. udział Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wynosił 9,8% na rynku kredytów i 9,6% na rynku depozytów.

Poprzez wyspecjalizowane spółki zależne Grupa umacnia swoją obecność w segmencie usług faktoringowych i leasingowych, gdzie na koniec marca 2016 r. zajmowała odpowiednio 11,7% i 8,6% rynku (wg danych Polskiego Związku Faktorów i Związku Polskiego Leasingu). W tym samym czasie udział Grupy w rynku detalicznych funduszy inwestycyjnych osiągnął poziom 10,4% (wg danych Analizy Online), a w giełdowym rynku akcji i kontraktów terminowych wyniósł odpowiednio: 5,3% i 11,1% (wg GPW S.A. w Warszawie).

Akcjonariusz kontrolujący

Banco Santander S.A. – podmiot dominujący Banku Zachodniego WBK S.A. – to bank komercyjny z siedzibą w Santander i centralą operacyjną w Madrycie (Hiszpania), legitymujący się około 160-letnią tradycją. Zajmuje się głównie bankowością detaliczną, wykazując też znaczną aktywność na rynku bankowości biznesowej i korporacyjnej, zarządzania aktywami i ubezpieczeń. Działalność Banku cechuje szeroka dywersyfikacja geograficzna – obecnie koncentruje swoją uwagę na 10 kluczowych rynkach, zarówno rozwiniętych, jak i wschodzących. Zajmuje silną pozycję w Hiszpanii, Argentynie, Brazylii, Chile, Meksyku, Stanach Zjednoczonych, Polsce, Portugalii i w Zjednoczonym Królestwie. Jest też obecny na rynku kredytów konsumpcyjnych w Europe (w Republice Federalnej Niemiec, Francji, Włoszech, Polsce i w krajach skandynawskich).

Według danych z marca 2016 r. Banco Santander S.A. zajmował trzecią pozycję w Europie i piętnastą na świecie pod względem kapitalizacji rynkowej.

Podstawowe wielkości ilustrujące skalę skonsolidowanej działalności Grupy Banco Santander wg stanu na 31.03.2016 r.

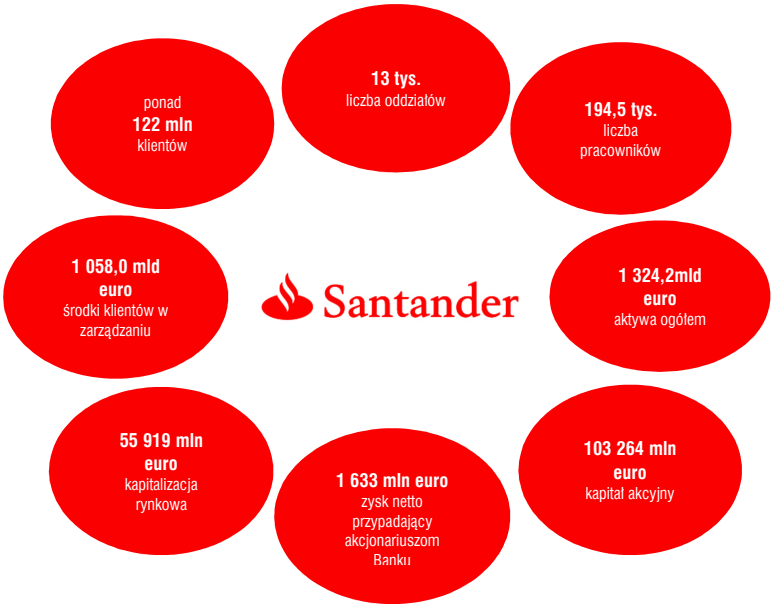

Od 3 grudnia 2014 r. Banco Santander S.A. jest notowany na GPW w Warszawie. Do obrotu giełdowego wprowadzonych zostało łącznie 12 840,5 mln akcji zwykłych Banku o wartości nominalnej 0,50 euro każda. Oprócz GPW w Warszawie akcje Banco Santander notowane są również na giełdzie w Madrycie, Mediolanie, Lizbonie, Londynie, Nowym Jorku, Buenos Aires i w innych miastach.

Kurs akcji Banku Zachodniego WBK S.A. na tle rynku

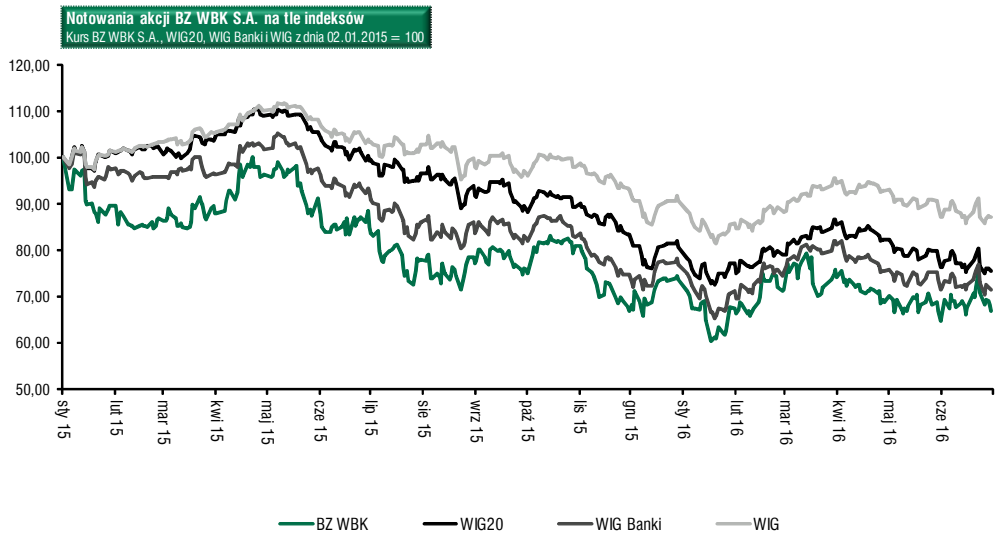

W I połowie 2016 r. kurs akcji Banku Zachodniego WBK S.A. nie oddalił się istotnie od poziomów odnotowanych na koniec 2015 r., zachowując się podobnie jak główne indeksy GPW. Spadek ceny w skali sześciu miesięcy wyniósł 7,5% (z poziomu 284,0 zł na koniec 2015 r. do 262,8 zł na koniec czerwca 2016 r.) i był zbliżony do strat indeksu sektorowego WIG-Banki przecenionego w tym samym czasie o 6,6%. Kurs zamknięcia akcji Banku osiągnął w tym czasie maksimum w dniu 14 marca na poziomie 306,2 zł, a minimum 18 stycznia przy cenie 232,5 zł. Krótkoterminowa konsolidacja kursu akcji Banku mogłaby sugerować rosnącą siłę strony popytowej, niemniej w dłuższym terminie notowania utrzymują się w trendzie spadkowym.

Obok czynników kształtujących globalną koniunkturę, na wycenę akcji Banku miały wpływ ryzyka związane z toczącymi się pracami nad ustawą dotyczącą kredytów frankowych oraz wejście w życie podatku bankowego. Po rocznej przerwie związanej z zaleceniami KNF, WZ Banku Zachodniego WBK S.A. z dnia 20 kwietnia 2016 r. zdecydowało o wypłacie dywidendy za 2014 i 2015 rok w łącznej kwocie 13 zł na akcję, co nastąpiło w dniu 16 maja 2016 r.

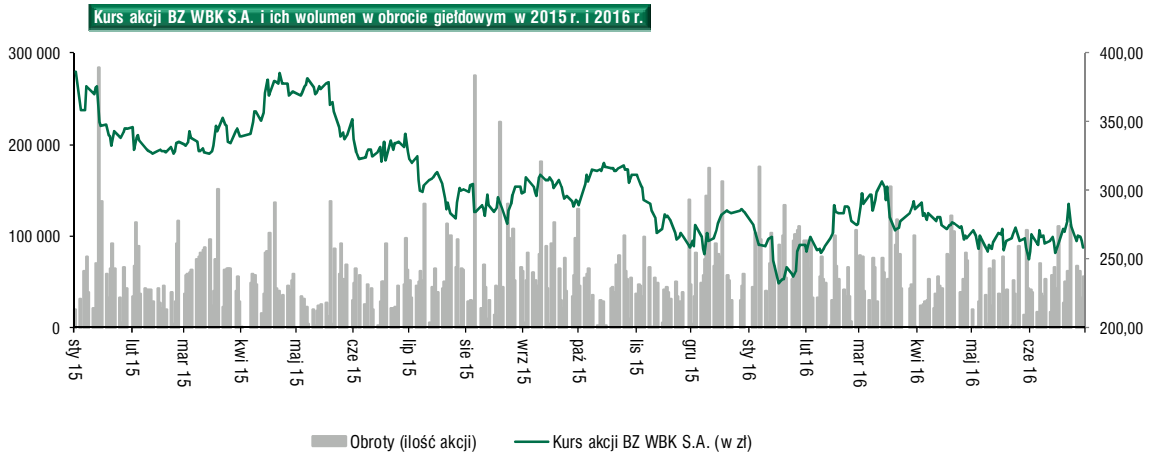

Kapitalizacja Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosła 26 073,9 mln zł wobec 28 182,6 mln zł na 31 grudnia 2015 r. oraz 33 863,8 mln zł na 30 czerwca 2015 r.

Ocena wiarygodności finansowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Bank Zachodni WBK S.A. współpracuje z agencją ratingową Fitch Ratings oraz Moody's Investors Service, które dokonują oceny jego wiarygodności finansowej w oparciu o dwustronne umowy.

Oceny ratingowe agencji Fitch Ratings

Na dzień 30 czerwca 2016 r. obowiązywały oceny ratingowe Banku Zachodniego WBK S.A. potwierdzone przez Fitch Ratings w komunikacie z dnia 29 lutego 2016 r. Zebrano je w poniższej tabeli.

Rodzaj ratingu Fitch Ratings	Ratingi zaktualizowane w dniu 29.02.2016 r.
	Ratingi międzynarodowe
Rating długoterminowy podmiotu (Long-term IDR)	BBB+
Perspektywa utrzymania oceny długoterminowej	stabilna
Rating krótkoterminowy podmiotu (Short-term IDR)	F2
Rating indywidualny VR (Viability Rating)	bbb+
Rating wsparcia	2
	Ratingi krajowe
Długoterminowy rating krajowy	AA-(pol)
Perspektywa utrzymania oceny długoterminowej	stabilna
Długoterminowy rating krajowy niezabezpieczonego długu z prawem pierwszeństwa	AA-(pol)

Zdaniem agencji, Bank Zachodni WBK S.A. jest strategicznie ważną spółką dla Banco Santander S.A. i istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż – w przypadku zaistnienia takiej potrzeby – kontrolujący akcjonariusz udzieli mu niezbędnego wsparcia. Przekonanie to leży u podstaw przyznanego Bankowi ratingu długoterminowego IDR, który oceniono na poziomie niższym o jeden stopień od ratingu akcjonariusza większościowego. Ocenę tę uzasadnia również rating indywidualny VR Banku Zachodniego WBK S.A., odzwierciedlający silną kapitalizację podmiotu, zdolność do absorbcji potencjalnych strat i długą historię generowania solidnego kapitału wewnętrznego. Analizowane wskaźniki rentowności, efektywności i jakości portfela kredytowego osiągają zadawalające wielkości, a poziom płynności jest adekwatny za sprawą zdywersyfikowanych źródeł finansowania z wysokim udziałem depozytów klientów detalicznych.

Oceny ratingowe agencji Moody's Investors Service

Na dzień 30 czerwca 2016 r. obowiązywały oceny ratingowe Banku Zachodniego WBK S.A. potwierdzone lub podwyższone przez Moody's Investors Service w komunikacie z dnia 20 listopada 2015 r. Zebrano je w poniższej tabeli.

Rodzaj ratingu Moody's	Ratingi zaktualizowane w dniu 20.11.2015 r.
Oceny dla depozytów	A3/P-2
Ocena kredytowa (BCA)	baa3
Skorygowana ocena kredytowa BCA	baa2
Perspektywa	stabilna
Ocena ryzyka kontrahenta (CR)	A2 (cr)/ P-1 (cr)

Na podstawie wyników zaawansowanej analizy strat w przypadku upadłości, długoterminowa ocena ratingowa dla depozytów Banku Zachodniego WBK S.A. osiągnęła poziom A3, tj. dwa stopnie wyżej od skorygowanej oceny kredytowej Banku (adjusted Basic Credit Assessment/BCA), a krótkoterminowa ocena ratingowa dla depozytów wyniosła P-2. Rating dla depozytów na poziomie A3/Prime-2 bazuje na ocenie kredytowej Banku, prawdopodobieństwie otrzymania wsparcia ze strony kontrolującego akcjonariusza (Banco Santander S.A.) oraz na zaawansowanej analizie straty w przypadku upadłości.

Na ocenę kredytową (BCA) Banku w wysokości baa3 pozytywnie wpłynęła silna obecność na polskim rynku bankowym (wzmocniona w następstwie przejęcia dawnego Kredyt Banku S.A. oraz Santander Consumer Banku S.A.), dobry profil płynnościowy, odpowiednia kapitalizacja i wysoka zdolność do kreowania kapitału wewnętrznego. Ograniczyła ją natomiast jakość aktywów (wskaźnik kredytów niepracujących powyżej średniej rynkowej) oraz finansowanie portfela walutowych kredytów hipotecznych na międzybankowym rynku średnioterminowych transakcji pochodnych.

3. Jednostki powiązane z Bankiem Zachodnim WBK S.A.

Jednostki zależne

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. tworzył Grupę Kapitałową z następującymi jednostkami zależnymi:

1. Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.)
2. Santander Consumer Finanse Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
3. AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji (podmiot zależny od SCB S.A.)
4. Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
5. SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
6. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
7. BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
8. BZ WBK Faktor Sp. z o.o. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
9. BZ WBK Leasing S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
10. BZ WBK Lease S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
11. BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
12. BZ WBK Nieruchomości S.A.
13. Giełdokracja Sp. z o.o. w likwidacji

W porównaniu ze stanem z dnia 30 czerwca 2015 r. lista jednostek zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. zmniejszyła się o dwie pozycje w efekcie następujących działań:

- **Połączenie spółek BZ WBK Asset Management S.A. (BZ WBK AM S.A.) i BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (BZ WBK TFI S.A.)**

  Transakcja, sfinalizowana w dniu 31 marca 2016 r., miała charakter połączenia odwrotnego, tj. przejęcia spółki matki (BZ WBK AM S.A.) przez spółkę córkę (BZ WBK TFI S.A.). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (BZ WBK AM S.A.) na spółkę przejmującą (BZ WBK TFI S.A.) z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego spółki przejmującej w drodze emisji 135 tys. akcji połączeniowych serii H, które wydano współwłaścicielom spółki przejmowanej (50% Bankowi Zachodniemu WBK S.A. i 50% Banco Santander S.A.) w zamian za posiadane przez nich akcje. W konsekwencji spółka BZ WBK TFI S.A. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki BZ WBK AM S.A.

  Spółka przejmowana uległa rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego w dniu wykreślenia z rejestru przedsiębiorców z Krajowego Rejestru Sądowego, tj. 31 marca 2016 r. Tego samego dnia nastąpiła rejestracja zmian w kapitale zakładowym i połączenia spółek.

- **Rozwiązanie spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Auto 2014-1 Limited**

  W dniu 20 kwietnia 2016 r. została spłacona ostatnia transza obligacji wyemitowanych w ramach pierwszej transakcji sekurytyzacyjnej Banku SCB S.A. przeprowadzonej z udziałem spółki celowej SC Poland Auto 2014-1 Limited z siedzibą w Irlandii, która w 2014 r. przejęła część wierzytelności Banku związanych z kredytami samochodowymi i ratalnymi oraz wyemitowała na tej bazie obligacje sekurytyzacyjne serii 14-1 klasy A i B. Spółkę rozwiązano w związku z zakończeniem przedsięwzięcia, do realizacji którego została powołana.

- **Powołanie spółki SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o.**

  SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. to spółka zależna od SCB S.A. zarejestrowana w dniu 7 lipca 2015 r. Utworzono ją w celu przeprowadzenia sekurytyzacji portfela kredytów ratalnych SCB S.A. Jej udziałowcem jest zagraniczna osoba prawna niepowiązana z Grupą SCB, niemniej spółka od 23 września 2015 r. jest kontrolowana przez SCB S.A. w związku ze spełnieniem warunków kontroli określonych w MSSF 10.7.

- **Sprzedaż udziałów w Lizar Sp. z o.o.**

  W dniu 29 października 2015 r. spółka BZ WBK Lease S.A. zawarła umowę w sprawie sprzedaży wszystkich udziałów w spółce Lizar Sp. z o.o., która tym samym przestała być członkiem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 28 kwietnia 2016 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki Giełdokracja Sp. z o.o. i otwarciu jej likwidacji z dniem 1 maja 2016 r.

Wszystkie podmioty zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. podlegają konsolidacji z Bankiem zgodnie z MSSF 10.

Spółki stowarzyszone

W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2016 r. następujące jednostki ujmowane są metodą praw własności w oparciu o MSR 28:

1. BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK-Aviva TUO S.A.)
2. BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A.)
3. POLFUND – Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.

W porównaniu ze stanem na dzień 30 czerwca 2015 r. i 31 grudnia 2015 r. wykaz spółek stowarzyszonych zmniejszył się o jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Metrohouse Franchise w następstwie sprzedaży w dniu 22 stycznia 2016 r. wszystkich akcji Metrohouse Franchise S.A. w posiadaniu BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. (stanowiących 20,13% udziału w kapitale zakładowym podmiotu).

.

Struktura organizacyjna jednostek powiązanych z BZ WBK S.A. na dzień 30.06.2016 r.

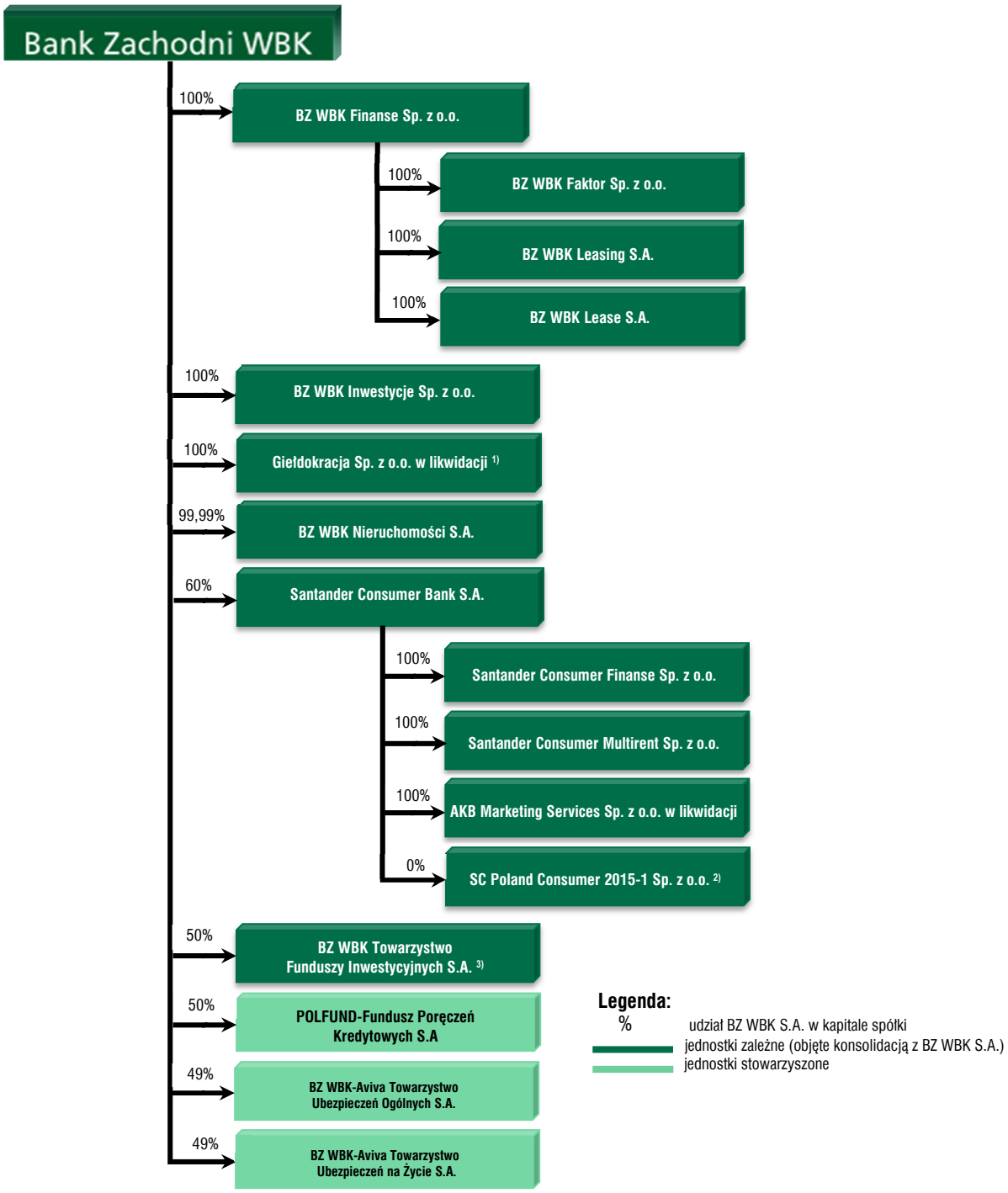

1) *W dniu 28 kwietnia 2016 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki Giełdokracja Sp. z o.o. i otwarciu jej likwidacji z dniem 1 maja 2016 r.*

2) *SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. jest spółką celową utworzoną 7 lipca 2015 r. w celu przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego SCB S.A. Jej udziałowcem jest zagraniczna osoba prawna niepowiązana z Grupą. Spółka znajduje się pod kontrolą SCB S.A., ponieważ spełnia warunki zawarte w MSSF 10.7.*

3) *W dniu 31 marca 2016 r. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (BZ WBK TFI S.A.) połączyło się z BZ WBK Asset Management S.A. w drodze przejęcia majątku tej spółki w zamian za akcje połączeniowe wydane jej współwłaścicielom, tj. Bankowi Zachodniemu WBK S.A oraz Banco Santander S.A. Obaj akcjonariusze wchodzą w skład Grupy Santander i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym połączonego podmiotu. W praktyce Bank Zachodni WBK S.A. sprawuje kontrolę nad BZ WBK TFI S.A., ponieważ z udziałem Banku i za jego pośrednictwem Banco Santander S.A. realizuje swoją strategię w Polsce. W związku z powyższym spółka traktowana jest jako zależna.*

III. Sytuacja makroekonomiczna w I połowie 2016 r.

Wzrost gospodarczy

Dostępne dane sugerują, że Polska gospodarka spowolniła na początku 2016 r. W I kw. wzrost wyniósł 3,0% r/r i był wyraźnie niższy niż średnio w 2015 r. (3,6% r/r). Spowolnienie wzrostu wynikało przede wszystkim ze słabszych tendencji w inwestycjach i handlu zagranicznym. Inwestycje obniżyły się w I kw. 2016 o 1,8% r/r i był to najsłabszy wynik w tym sektorze od 2013 r. Głębokie spadki inwestycji powstały prawdopodobnie w sektorze publicznym, co miało związek ze słabym wykorzystaniem środków unijnych w okresie przejściowym między dwoma perspektywami finansowania z Unii Europejskiej. Inwestycje jednostek prywatnych zapewne również spowolniły. Spadek wartości inwestycji dotyczył przede wszystkim nieruchomości niemieszkalnych, podczas gdy inne rodzaje inwestycji notowały wzrost w skali r/r. Eksport zanotował lekkie spowolnienie w porównaniu do IV kw. 2015, co miało związek ze słabszymi tendencjami w handlu międzynarodowym i pomimo solidnego wzrostu u głównych partnerów handlowych Polski. Szybciej rósł import, co przełożyło się na pogorszenie wkładu handlu zagranicznego do polskiego PKB. Konsumpcja prywatna utrzymała się natomiast na solidnym poziomie, podobnym do obserwowanego na przestrzeni 2015, na co wpływ miała m.in. dobra sytuacja rynku pracy. Nierównowaga zewnętrzna Polski pozostała niska – wg szacunków Banku na koniec czerwca deficyt salda obrotów bieżących wyniósł ok. 0,6% PKB. Przemysł pozostał w umiarkowanie dobrej kondycji z produkcją rosnącą w solidnym tempie, szczególnie w branżach zorientowanych na eksport. Z drugiej strony, produkcja budowlana kurczyła się. Wstępne dane za II kw. 2016 sugerują, że utrzymane zostały tendencje zaobserwowane w I kw., a wzrost gospodarczy był nadal zbliżony do 3,0% r/r przy podobnej strukturze jak w poprzednim okresie.

Rynek pracy

Rynek pracy pozostał silny w I połowie 2016 r. Średnie zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o ok. 2,7% r/r przy systematycznie rosnącym popycie na pracę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, a także stopa bezrobocia liczona na podstawie badania aktywności zawodowej (BAEL) kontynuowały spadek i osiągnęły najniższe poziomy od lat 90 (odpowiednio 8,8% i 6,3%). Nominalny wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw wyniósł ok. 4,2% r/r, co w połączeniu z deflacją oraz ze wzrostem zatrudnienia dało solidny wzrost realnego funduszu płac (o ok. 8.0% r/r w I połowie 2016 r.). Pod koniec I połowy 2016 r. można było zaobserwować wzrost presji płacowej, przede wszystkim w handlu detalicznym.

Inflacja

Presja inflacyjna pozostała niska na początku w 2016 r. i ogólnie zaskakuje niższymi odczytami, podobnie jak to miało miejsce w poprzednich okresach. Wskaźnik inflacji utrzymał się poniżej zera, średnio na -0,9% r/r, co wynikało głównie z niskich cen paliw, chociaż spadek cen jest widoczny w wielu kategoriach produktów konsumpcyjnych. Tendencje deflacyjne pogłębiły się w kategoriach bazowych, powodując spadek inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii do -0,2% r/r średnio w I połowie 2016 r.

Polityka pieniężna

W I połowie 2016 r. nowa Rada Polityki Pieniężnej (RPP) kontynuowała politykę poprzedniej Rady, utrzymując parametry polityki monetarnej na niezmienionym poziomie. W ocenie obecnych członków RPP deflacja nie wywołuje negatywnych efektów gospodarczych, spowolnienie wzrostu PKB w I kw. było przejściowe, a bieżący poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu. W ocenie Rady w najbliższych kwartałach dynamika CPI pozostanie ujemna ze względu na wcześniejszy silny spadek cen surowców na rynkach światowych. Co więcej, Rada uważa, że po przejściowym spowolnieniu dynamiki PKB na początku roku, w kolejnych kwartałach utrzyma się stabilny wzrost gospodarczy, a jego głównym motorem pozostanie popyt konsumpcyjny wspierany rosnącym zatrudnieniem, prognozowanym przyspieszeniem wzrostu płac oraz zwiększeniem świadczeń społecznych. Natomiast głównym źródłem niepewności zarówno dla gospodarki, jak i kształtowania się cen pozostaje ryzyko pogorszenia koniunktury na świecie oraz wahania cen surowców.

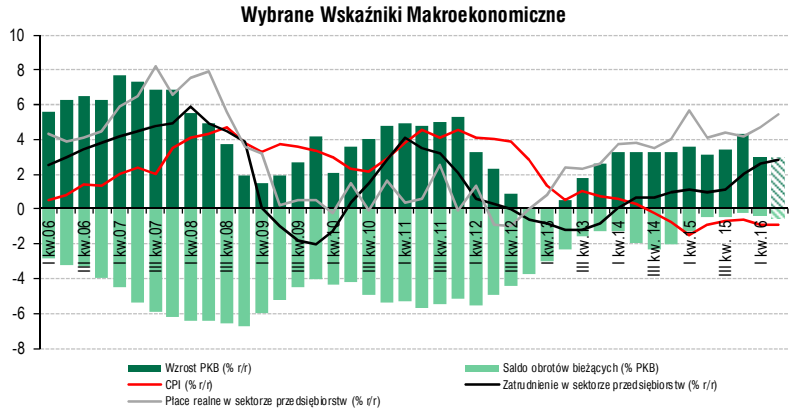

Rynek kredytowy i depozytowy

W I półroczu 2016 r. dynamika depozytów ogółem dość mocno przyśpieszyła i średnio wyniosła 10,5% r/r. Był to efekt solidnego wzrostu depozytów gospodarstw domowych (o 10% r/r średnio w okresie styczeń – czerwiec 2016 r.) oraz przedsiębiorstw (wzrost średni o prawie 11% r/r). Rynek kredytowy w pierwszej połowie 2016 r. spowolnił w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. Tempo wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych w okresie styczeń-czerwiec br. stabilizowało się nieco poniżej 4% r/r (po uwzględnieniu efektu kursowego), przede wszystkim w wyniku stopniowego wzrostu dynamiki kredytów konsumpcyjnych. Wzrost w kategorii kredytów hipotecznych był słaby i stabilizował się nieco powyżej 2% r/r w I połowie 2016 r. Natomiast wzrost kredytów dla przedsiębiorstw zaczął hamować, do czego mogło się przyczynić wprowadzenie w życie tzw. podatku bankowego. Wzrost kredytów inwestycyjnych, mimo lekkiego spowolnienia, utrzymał się na dość wysokim poziomie (ok. 10% r/r w czerwcu), natomiast kredyty bieżące firm i na nieruchomości rosły niemal o połowę wolniej.

Rynek finansowy

Sytuacja na rynkach finansowych w I półroczu 2016 r. charakteryzowała się dużą zmiennością. Nastroje inwestorów kształtowały następujące czynniki:

- Decyzje agencji ratingowych: a) obniżenie przez S&P w styczniu br. długoterminowego ratingu Polski w walucie obcej z A- (perspektywa pozytywna) do BBB+ (perspektywa negatywna); b) pozostawienie ratingu Polski na dotychczasowym poziomie (A2) w maju br. przez agencję Moody's przy zmianie perspektywy na negatywną.
- Działania banków centralnych: a) decyzja o dalszej stymulacji gospodarki przez Europejski Bank Centralny/EBC i Bank Japonii; b) utrzymanie na niezmienionym poziomie stóp procentowych przez Fed; c) wycofanie się rynku z oczekiwań na podwyżki stóp procentowych w USA.
- Krajowe dane makro: a) rozczarowujący wzrost gospodarczy w I kwartale br.; w oparciu o dane miesięczne tempo wzrostu PKB w II kw. nie było wiele wyższe niż w pierwszych trzech miesiącach br.;
- Zapowiedź rozwiązania problemu kredytów w CHF, obniżenia wieku emerytalnego, a także zmian w OFE;
- Czynniki geopolityczne, w szczególności referendum w Wielkiej Brytanii, która zdecydowała o wyjściu z Unii Europejskiej.

Ww. czynniki decydowały o kierunku rynków finansowych, w szczególności zmian złotego oraz obligacji skarbowych. W I połowie 2016 r. krajowy dług, po osłabieniu w pierwszych miesiącach, ostatecznie zyskał na wartości. Środek i długi koniec krzywej wspierane były przez działania głównych banków centralnych, ale także solidny popyt na aukcjach ze strony zagranicznych inwestorów. Jednak wprowadzenie podatku bankowego przyczyniło się do zwiększonych zakupów papierów dłużnych (bonów skarbowych, obligacji o terminie wykupu do 5 lat) przez krajowe banki, co również wspierało trend spadkowy rentowności krajowego długu na krótkim końcu krzywej. Efekt ten został w pełni zniwelowany przez jastrzębią retorykę nowej Rady Polityki Pieniężnej PP.

Premia za ryzyko dla polskich aktywów wzrosła w I połowie 2016 r., o czym świadczy rozszerzenie spreadu rentowności wobec niemieckich obligacji do prawie 330 pb dla sektora 10L, najwyższego poziomu od września 2012 r. Dopiero po referendum w Wielkiej Brytanii spread ten uległ zawężeniu na fali oczekiwań na złagodzenie polityki pieniężnej przez główne banki centralne.

Złoty pozostaje pod presją czynników krajowych, głównie niepewności związanej z rozwiązaniem kwestii konwersji kredytów walutowych. Powoduje to, że krajowa waluta nie zyskuje na poprawie globalnych nastrojów tak jak pozostałe waluty regionu, czy też krajów rozwijających się. W I połowie roku złoty najmocniej osłabił się wobec euro (o prawie 4%). Kurs EUR/PLN wzrósł do prawie 4,50 na początku roku w wyniku decyzji S&P obniżającej ocenę wiarygodności Polski. Osłabienie złotego wobec euro po ogłoszeniu wyników referendum w Wielkiej Brytanii było bardziej umiarkowane – kurs tymczasowo wzrósł do 4,45. Złoty stracił ponad 3% wobec franka szwajcarskiego oraz 2% wobec dolara amerykańskiego, natomiast zyskał nieco ponad 7% wobec funta brytyjskiego (efekt osłabienia GBP na rynkach międzynarodowych po decyzji o wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej).

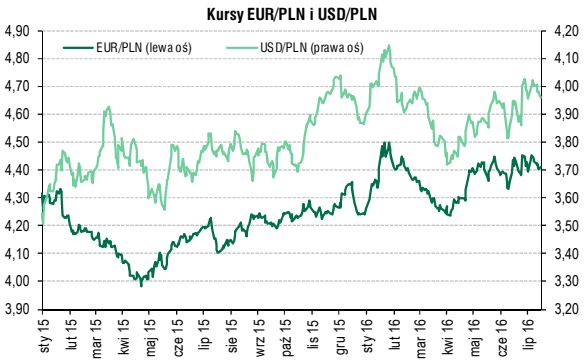

Rynek giełdowy

Po nieudanym dla inwestorów giełdowych 2015 r. I połowa 2016 r. przyniosła kolejne przeceny głównych indeksów. W styczniu WIG i WIG20 wyznaczył kilkuletnie minima, jednak kolejne miesiące przyniosły ruch wzrostowy, którego zwieńczeniem były ustanowione pod koniec marca maksima. Od tego czasu można było obserwować słabnącą determinację popytu. W efekcie WIG zakończył półrocze o 3,7% poniżej poziomu z końca grudnia 2015 r., a WIG20 stracił 5,8%. Presji sprzedających uległy również nieco bardziej dotąd odporne barometry małych (sWIG80) i średnich (mWIG40) spółek, które spadły odpowiednio o 0,3% i 4,9%.

Osiągnięte wyniki po raz kolejny były słabsze nie tylko od indeksów amerykańskich, ale również od innych barometrów naszego regionu. Istotny wpływ na taką postawę rodzimych indeksów miały obawy o spowolnienie wzrostu gospodarczego Chin i kolejne podwyżki stóp procentowych w USA, które pod koniec I półrocza przesunęły się na dalszy plan w związku z wynikiem referendum unijnego w Wielkiej Brytanii. Ważną przesłanką dla wyceny spółek na GPW okazało się postępujące zacieśnianie nadzoru przez Skarb Państwa nad kontrolowanymi przez siebie spółkami oraz trwające poszukiwania rozwiązania problemu kredytów frankowych. Czynnikiem kształtującym koniunkturę warszawskiej giełdy były też rządowe plany dotyczące przyszłości OFE.

Potencjalne skutki referendum w Wielkiej Brytanii

23 czerwca 2016 r. Brytyjczycy poparli w referendum opcję wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Wpływ tej decyzji na polską gospodarkę jest trudny do oszacowania ze względu na bezprecedensowość tego wydarzenia, niemniej niesie ono ze sobą negatywne czynniki ryzyka dla wzrostu gospodarczego w Polsce.

Otoczenie prawne sektora bankowego

W okresie poprzedzającym publikację niniejszego sprawozdania weszły w życie następujące akty prawne mające wpływ na sektor bankowy w Polsce:

Akt prawny	Wybrane regulacje oddziałujące na sektor bankowy
Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (tzw. Ustawa pomocowa obowiązująca w całości od 19 lutego 2016 r.)	• Ustawa określa zasady udzielania zwrotnej pomocy finansowej z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego ze składek banków-kredytodawców. Wysokość składek banków ustalana jest w wysokości proporcjonalnej do wielkości posiadanych przez nie portfeli kredytów mieszkaniowych z opóźnieniem w spłacie przekraczającym 90 dni. Fundusz uzupełniany będzie przez banki w razie takiej potrzeby proporcjonalnie do wielkości wsparcia udzielonego klientom poszczególnych banków.
Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (obowiązująca od 1 lutego 2016 r.)	• Na banki krajowe nałożony został podatek w wysokości 0,0366% wartości aktywów miesięcznie (ok. 0,44% rocznie) rozumianych jako nadwyżka sumy aktywów podatnika (wynikająca z zestawienia obrotów i sald zgodnie z zapisami księgi głównej na ostatni dzień miesiąca) ponad ustawowy limit w wysokości 4 mld zł. Dla banków niezrzeszonych podstawa opodatkowania pomniejszana jest o wartość funduszy własnych, wartość aktywów nabytych od NBP i stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP oraz wartość skarbowych papierów wartościowych.
Ustawa o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 11 października 2015 r.	• Ustawa reguluje rynek firm pożyczkowych. Wprowadza przy tym istotne dla banków zmiany w zakresie ustawy o kredycie konsumenckim (obowiązujące od 11 marca 2016 r.), ustalając m.in. maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oraz łącznej kwoty odsetek i opłat za opóźnienie. Określa też limit kosztów kredytu w przypadku udzielenia kolejnego kredytu w okresie 120 dni od dnia udzielenia pierwszego kredytu, który nie został jeszcze całkowicie spłacony.
Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (obowiązująca od 1 lipca 2016 r.)	• Ustalono tryb postępowania podmiotów bankowych w odniesieniu do tzw. rachunków uśpionych czyli rachunków prowadzonych przy długotrwałej bierności ich posiadaczy.
Ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (obowiązująca od 30 czerwca 2016 r.)	• Wprowadzono zasadę, że suma hipoteki na nieruchomości rolne nie może przewyższać wartości rynkowej tej nieruchomości ustalonej na dzień ustanowienia hipoteki, a także przyznano Agencji Nieruchomości Rolnych prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości rolnych. Trwają prace legislacyjne mające na celu zmianę niektórych zapisów ustawy, m.in. w zakresie ustanawiania hipoteki na nieruchomości rolnej.
Ustawa z dnia 20 maja 2016 o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (z wyjątkiem wybranych artykułów wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia)	• Ustawa wdrożyła postanowienia dyrektywy 2014/59/UE (BRRD) i dyrektywy 2014/49/UE (DGSD), umożliwiając przeprowadzenie przez BFG przymusowej restrukturyzacji banków i innych instytucji finansowych, a także modyfikację przepisów dotyczących systemu gwarantowania depozytów w Polsce.

IV. Strategia rozwoju

1. Misja, wizja, wartości i cele strategii na lata 2016-2018

W związku z dynamiką i złożonością zmian zachodzących w otoczeniu makroekonomicznym, poprzednia strategia Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. została poddana weryfikacji, czego efektem jest trzyletnia koncepcja na lata 2016-2018 uwzględniająca aktualne i przewidywane wyzwania o charakterze zewnętrznym, aspiracje rozwojowe Grupy i pozostałe istotne uwarunkowania. Nowa strategia jest kontynuacją przyjętych wcześniej kierunków działania i opiera się na tych samych wartościach i założeniach. Promuje klientocentryczną orientację w zarządzaniu biznesem, transformację cyfrową oraz doskonalenie modelu biznesowego i oferty produktowej. Realizacja strategii powinna zapewnić Bankowi Zachodniemu WBK S.A. status banku pierwszego wyboru dla klientów, ich długoterminową lojalność oraz dojrzałą kulturę organizacyjną wzmacniającą zaangażowanie i motywację pracowników.

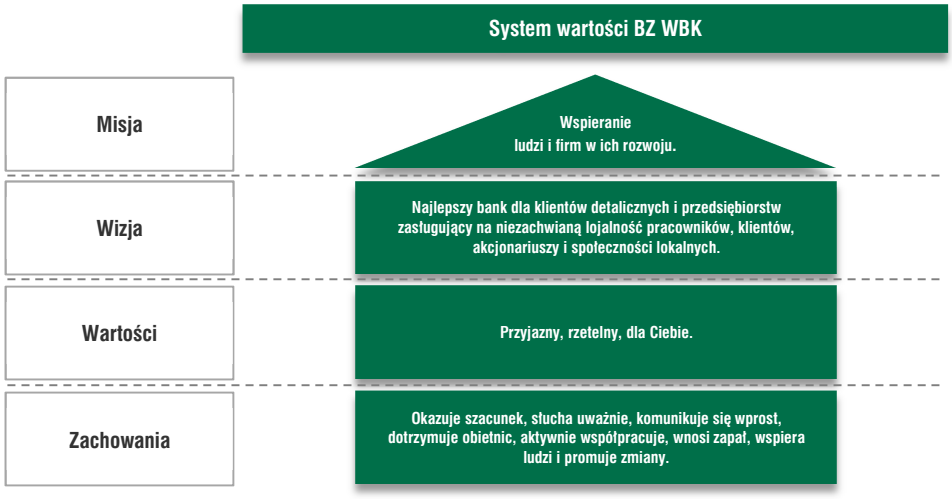

Misja i wizja Banku przekładają się na następujące działania w odniesieniu do najważniejszych grup interesariuszy:

Klienci	➢ Wzmacnianie wśród klientów percepcji Banku jako godnego zaufania partnera, który zapewnia innowacyjne i wysokiej jakości rozwiązania.
Pracownicy	➢ Dbałość o rozwój i zaangażowanie pracowników. Tworzenie przyjaznego środowiska pracy.
Społeczności	➢ Dbałość o dobro i rozwój lokalnych społeczności w kraju.
Akcjonariusze	➢ Maksymalizacja wartości dla akcjonariuszy.

Strategiczna wizja zakłada, że Bank Zachodni WBK S.A.:

- Będzie wiodącym bankiem pod względem jakości obsługi, skoncentrowanym na potrzebach i oczekiwaniach klientów;
- Wykreuje środowisko pracy wzmacniające zaangażowanie pracowników poprzez współpracę, komunikację oraz inicjatywy oddolne powstające we wszystkich jednostkach Banku;
- Prześcignie tempo wzrostu konkurencji;
- Stanie się najlepszym bankiem dla klientów detalicznych i biznesowych zasługującym na niezachwianą lojalność pracowników, klientów, akcjonariuszy i społeczności lokalnej.

Fundament kultury organizacyjnej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. i Banco Santander S.A. tworzą wartości zawarte w haśle „Przyjazny, rzetelny, dla Ciebie".

2. Realizacja strategii Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w 2016 r.

W myśl klientocentrycznej strategii Banku Zachodniego WBK S.A. i zgodnie z jego wartościami, wdrażany jest system narzędzi CRM niezbędny do prowadzenia aktywnego dialogu z klientem, skoncentrowanego na jego potrzebach i oczekiwaniach. Dzięki nowym rozwiązaniom, spersonalizowana i proaktywna oferta Banku bazuje w coraz większym stopniu na kompleksowej wiedzy o kliencie z uwzględnieniem jego zachowań, profilu ryzyka i dotychczasowych relacji. W interakcjach z Bankiem – realizowanych poprzez różne kanały dystrybucji – klient otrzyma jednolitą obsługę z zachowaniem ciągłości procesu komunikacji.

Koncepcja docelowego modelu zarządzania relacjami z klientami urzeczywistnia się w Banku wraz z zaawansowaniem prac nad wdrażaniem nowej platformy CRM.

W minionym półroczu Bank kontynuował też starania, aby jego oferta obejmowała proste i zrozumiałe produkty, przejrzyste warunki oraz wycenę wybranych opłat, nagród i korzyści w oparciu o siłę relacji klienta z Bankiem.

Bank umacniał swoją pozycję na rynku usług dla importerów i eksporterów oraz producentów i przetwórców żywności poprzez odpowiednie kreowanie oferty produktów i usług, a także poprzez rozwój i propagowanie swoich kompetencji, możliwości technologicznych i relacyjnych. Oprócz produktów i usług bankowych klientom oferowano pakiet dodatkowych korzyści, w tym konferencje, warsztaty, wiedzę o rynkach oraz dostęp do bazy potencjalnych partnerów biznesowych.

W I połowie 2016 r. znaczny nacisk położono na doskonalenie kultury organizacyjnej oraz usprawnianie i upraszczanie procesów operacyjnych (głównie poprzez optymalizację rozwiązań informatycznych oraz inicjatywy zmniejszające lub eliminujące dokumentację papierową).

Jednym z podstawowych filarów strategii w kolejnych okresach będzie nowy Program Transformacji Cyfrowej, powołany do koordynacji przedsięwzięć wprowadzających nowe systemy i technologie. Obejmować on będzie szereg inicjatyw strategicznych, w tym cyfryzację procesów, rozwój sprzedaży w kanałach zdalnych, rozwój bankowości cyfrowej dla klientów korporacyjnych oraz doskonalenie systemu CRM. Program zdefiniuje także nowy model oddziału oraz docelowy portfel produktów.

Wraz z transformacją cyfrową kontynuowana będzie transformacja modelu biznesowego mająca na celu wdrażanie inicjatyw, które wzmocnią pozytywne doświadczenia klienta, uproszczą procesy operacyjne, zwiększą produktywność, wyeliminują duplikację działań oraz zwiększą synergię i efektywność.

Efekty podejmowanych działań powinny z czasem zapewnić Bankowi reputację najlepszej instytucji finansowej w obsłudze klientów detalicznych i biznesowych.

V. Zasoby ludzkie i kultura organizacji

Kadry

Na dzień 30 czerwca 2016 r. stan zatrudnienia w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wyniósł 13 937 etatów i był niższy niż dwanaście miesięcy wcześniej o 587 etatów. Wielkość zatrudnienia na koniec czerwca 2016 r. obejmuje kadry Grupy SCB w liczbie 2 509 etatów (2 681 etatów na 30 czerwca 2015 r.).

Powstały w skali Grupy spadek zatrudnienia to głównie efekt stopniowej ewolucji modelu biznesowego w kierunku większego wykorzystania zdalnych kanałów komunikacji z klientem i wynikającej stąd konieczności optymalizacji struktur bankowości oddziałowej. Procesy optymalizacyjne realizowane są z uwzględnieniem lokalnych potrzeb biznesowych i uwarunkowań rynkowych, przy maksymalnym wykorzystaniu naturalnej fluktuacji pracowników.

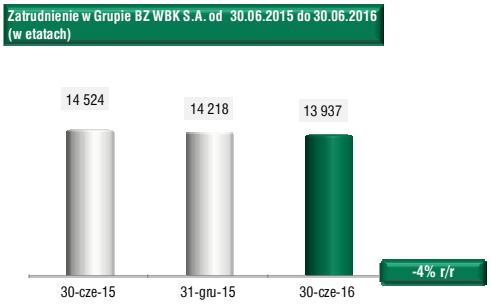

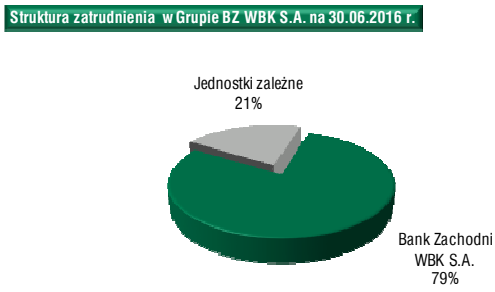

Istotne inicjatywy kadrowe

Bank kreuje kulturę dialogu, promuje spójny system wartości i zachowań oraz zwiększa zaangażowanie kadr w realizację zadań strategicznych i operacyjnych przy pomocy procesu oceny okresowej, czyli cyklu kwartalnych spotkań pracowników z przełożonymi w celu ustalenia indywidulanych celów (początek roku), udzielenia niezbędnego wsparcia i przekazania informacji zwrotnej (w trakcie roku) oraz dokonania rocznego podsumowania (koniec roku).

Budowę środowiska pracy stymulującego zaangażowanie pracowników wspierają również następujące działania:

- inicjowanie procesów sprzyjających zachowaniu równowagi pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym, m.in. przez edukację w ramach programu „Zdrowie na Bank" i narzędzia zarządzania czasem pracy;
- planowanie sukcesji i transferu wiedzy w celu efektywnego wykorzystania potencjału intelektualnego firmy;
- eliminowanie negatywnych zjawisk generujących ryzyka reputacyjne i prawne.

Trwają prace przygotowujące organizację do przeprowadzenia (w III kwartale 2016 r.) kolejnego badania zaangażowania pracowników, które stanowi istotne źródło aktualnych informacji o organizacji, jej wartościach, stylu działania i przywództwa. W oparciu o wyniki ubiegłorocznego badania w I połowie b.r. uruchomionych zostało szereg inicjatyw, m.in. powstały programy rozwoju talentów oraz model kompetencji menedżerskich.

Funkcjonujący od 2015 r. program poleceń pracowniczych Banku Zachodniego WBK S.A., który początkowo wspierał wyłącznie rekrutację kandydatów na stanowiska związane z obsługą klienta w sieci oddziałów, od czerwca 2016 r. został rozszerzony o możliwość rekomendowania kandydatów do pracy w pozostałych jednostkach organizacyjnych Banku. System umożliwia dotarcie do większego grona osób, które są zainteresowane podjęciem pracy w banku oraz dysponują odpowiednimi kompetencjami, predyspozycjami i motywacją.

Działalność szkoleniowa

Zakres narzędzi wykorzystywanych w procesie rozwoju kompetencji zawodowych pracowników Banku obejmuje szkolenia zdalne (e-learningowe i webcasty), warsztatowe (wewnętrzne i zewnętrzne), naukę języków obcych, studia podyplomowe oraz certyfikowane kursy specjalistyczne.

W I połowie 2016 r. szkolenia organizowane były głównie dla sieci oddziałów i koncentrowały się na zagadnieniach będących przedmiotem wdrażanych w Banku projektów strategicznych: nowe narzędzia CRM, rozwiązania dla MŚP, obsługa klientów firmowych, oferty dla rolnictwa, kompetencje sprzedażowe w zakresie ubezpieczeń oraz umiejętności motywowania kadr sprzedażowych. Tematyka szkoleń dla Centrum Wsparcia Biznesu obejmowała metodykę analizy biznesowej i finansowej oraz zagadnienia przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy.

W I połowie 2016 r. zarejestrowano 53 tys. uczestnictw w szkoleniach, z czego 21% przypadało na zajęcia warsztatowe, a pozostałe odbywały się w trybie zdalnym.

Program motywacyjny „Akcje za wyniki”

Na dzień 30 czerwca 2016 r. w Banku Zachodnim WBK S.A. funkcjonowała piąta edycja trzyletniego programu motywacyjnego (Program Motywacyjny V), który został wprowadzony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. z dnia 30 czerwca 2014 r. dla pracowników Banku oraz spółek zależnych istotnie przyczyniających się do wzrostu wartości organizacji. Główny cel tego programu to utrzymanie najlepszej kadry menedżerskiej i skuteczne jej motywowanie.

Program obejmuje wszystkich członków Zarządu Banku oraz wskazanych przez Zarząd i zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą kluczowych pracowników Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w łącznej liczbie nie większej niż 500 osób. Na podstawie zawartej z Bankiem umowy uczestnicy programu uzyskali prawo do złożenia zapisu i objęcia oznaczonej liczby akcji Banku po cenie nominalnej w wysokości 10 zł za akcję, pod warunkiem wystąpienia określonych przesłanek ekonomicznych. Program uzależnia możliwość realizacji nagrody i jej wysokość od stopy wzrostu zysku netto osiągniętej przez Bank w latach 2014-2016. W odniesieniu do osób, które podlegają przepisom wynikającym z europejskich regulacji dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń i mają istotny wpływ na profil ryzyka Grupy, nałożono dodatkowy warunek uzyskania nagrody, tj. osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA w poszczególnych latach trwania programu. Celem realizacji uprawnień wynikających z Programu, Bank wyemituje do 250 000 akcji motywacyjnych. W ramach kontroli trzyletniego Programu Motywacyjnego V prowadzony jest monitoring, czy wystąpiły przesłanki powodujące utratę statusu uczestnika przez osoby objęte programem. Podstawowym powodem utraty uprawnień jest ustanie stosunku pracy z Bankiem lub innym podmiotem z Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

VI. Rozwój działalności biznesowej

1. Bankowość Detaliczna

Zarządzanie relacjami z klientami indywidualnymi

Bank Zachodni WBK S.A. kontynuuje realizację programu Multikanałowy CRM, którego celem jest wdrożenie we wszystkich dostępnych kanałach dystrybucji spójnej komunikacji z klientem, uwzględniającej jego indywidualne potrzeby i preferencje. W I połowie 2016 r. priorytetem ww. programu było uruchomienie nowych procesów i narzędzi analityczno-operacyjnych oraz front-endowych, a także zbudowanie warstwy danych kampanijnych i migracja kampanii do nowych narzędzi. Efektem tych działań była finalizacja nowego Front-Endu CRM i jego uruchomienie w Centrum Bankowości Telefonicznej w maju 2016 r. Obecnie trwają prace nad wdrożeniem aplikacji w Bankowości Oddziałowej.

Nowy system to kompleksowe rozwiązanie dla doradcy i menedżera, zasilane przez odpowiednie dane i skutecznie wspierające realizację strategii kontaktów z klientem, zarządzanie zadaniami sprzedażowymi oraz komunikację międzykanałową. Umożliwia doradcy precyzyjne dopasowanie oferty do zidentyfikowanych potrzeb klienta oraz budowanie długotrwałych wzajemnych relacji, podnosząc efektywność i rentowność sprzedaży.

Rachunki osobiste i produkty towarzyszące

Kluczowe konta osobiste

Ilość rachunków osobistych otwartych w I połowie 2016 r. wzrosła o 53% r/r, zwiększając liczebność portfela ogółem do 3,9 mln kont. Głównym motorem sprzedaży było bezpłatne internetowe Konto Godne Polecenia oferujące oprocentowanie środków na warunkach promocji prowadzonej pod hasłem „Konto na 4%". W analizowanym okresie szczególnie skutecznym kanałem w procesie dystrybucji Konta Godnego Polecenia okazało się Centrum Bankowości Telefonicznej. Rozwój bazy rachunków osobistych Banku Zachodniego WBK S.A. wspierała też sprzedaż Konta 1|2|3 oraz Konta<20. Drugie z wyżej wymienionych kont zyskało uznanie zarówno docelowych klientów (poniżej dwudziestego roku życia), jak i jury konkursu „Portfele WPROST 2016", które przyznało mu główną nagrodę w kategorii „konto dla młodych".

Pakiety dla rodzin

W kwietniu 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. wdrożył ofertę przeznaczoną dla osób składających wnioski o świadczenie wychowawcze w ramach rządowego Programu Rodzina 500 Plus. Klienci Banku mogą złożyć wniosek o świadczenie przez BZWBK24 internet, korzystać z konta i karty kredytowej do codziennego zarządzania finansami, a także oszczędzać na lokacie z myślą o przyszłości swoich dzieci.

W dniu 18 kwietnia 2016 r. Bank podpisał kolejną umowę o współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Karta Dużej Rodziny" (KDR), na podstawie którego rodzinom z co najmniej trójką dzieci udostępniono specjalną ofertę produktową, obejmującą m.in. konto osobiste 1|2|3, kredyt hipoteczny oraz kredyt gotówkowy ze specjalnymi warunkami cenowymi.

Oferta oszczędnościowo-inwestycyjna

Działania Banku w odniesieniu do bazy depozytowo-inwestycyjnej zorientowane były na podwyższanie udziału środków bieżących (na kontach osobistych/oszczędnościowych) i funduszy inwestycyjnych, budowanie lojalności klientów depozytowych oraz optymalizację cen lokat terminowych przy utrzymaniu stabilnego wzrostu portfela depozytowo-inwestycyjnego ogółem.

Depozyty bankowe

Z początkiem 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. wdrożył kompleksowy program wzmacniający siłę relacji z klientami „Aktywny Depozyt", uzależniający oprocentowanie kont oszczędnościowych od aktywności transakcyjnej klienta na koncie osobistym. W ramach programu w styczniu 2016 r. uruchomiono dwie promocje, tj. „Podwajamy oprocentowanie" oraz „Aktywność procentuje". Przystępując do jednej z nich i spełniając określone warunki transakcyjne (w cyklach miesięcznych), klienci mogli otrzymać wyższe od standardowego oprocentowanie na wskazanym przez siebie koncie oszczędnościowym.

Działania wzmacniające siłę relacji i uproduktowienie klientów (poprzez sprzedaż wiązaną produktów inwestycyjnych, ubezpieczeniowych i transakcyjnych) prowadzono także w oparciu o ofertę Lokaty Bonusowej oraz lokatę terminową e-Inwestor dostępną wyłącznie w kanałach elektronicznych.

Akwizycję depozytów wspierała atrakcyjna 4-miesięczna Lokata Swobodnie Zarabiająca ze stałym oprocentowaniem (dostępna dla nowych środków), natomiast działania retencyjne polegały na komunikowaniu wybranych promocji do wrażliwych cenowo segmentów klientów, a także na oferowaniu lokat negocjowanych.

Produkty strukturyzowane

W I połowie 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. kontynuował aktywność na rynku lokat strukturyzowanych, zapewniając 100-procentową ochronę kapitału na koniec okresu depozytowego. Przeprowadził łącznie 13 subskrypcji, oddając do dyspozycji klientów 27 produktów o różnych terminach zapadalności, w tym:

- 11 emisji przygotowano dla standardowych klientów indywidualnych Banku, wiążąc rentowność oferowanych lokat ze zmiennością kursów walutowych (EUR/PLN, USD/PLN) lub indeksu giełdowego S&P500;
- 2 emisje przeznaczono dla klientów Private Banking, uzależniając zysk z lokat od zachowania indeksu Euro Stoxx Oil&Gas® lub notowań funduszu inwestycyjnego SPDR Gold Shares.

Łączna wartość środków pozyskanych w ww. subskrypcjach osiągnęła 203,9 mln zł.

Produkty maklerskie

W I połowie 2016 r. Biuro Maklerskie Banku Zachodniego WBK S.A. koncentrowało się na akwizycji nowych klientów oraz aktywizowaniu dotychczasowych do inwestowania na giełdzie. Kluczowym narzędziem była realizowana od marca promocja „Premia za zysk", umożliwiająca klientom uzyskanie premii pieniężnej za zysk z tytułu obrotów na rachunku maklerskim. Promocję wsparła kampania marketingowa „Zyskowny (re)start na giełdzie" prowadzona przez internet oraz w trybie bezpośredniej komunikacji z klientem.

Kontynuowano ponadto działania wzmacniające pozycjonowanie oferty maklerskiej Banku wśród klientów indywidualnych:

- Propozycję banku na rynku pozagiełdowych instrumentów pochodnych rozszerzono o nowe kontrakty różnic kursowych (Contracts for Difference, CFD) wykorzystujące ruchy w zakresie kwotowań indeksów oraz cen towarów i surowców.
- W ramach rozwoju oferty otwierającej klientom dostęp do zagranicznych rynków giełdowych, wdrożono mechanizm automatycznego przewalutowania środków klienta, ułatwiający nabywanie akcji i obligacji z rynków zagranicznych.
- Wprowadzono usługę profilowania inwestycyjnego, ułatwiającą klientom wybór odpowiedniego dla siebie funduszu inwestycyjnego.
- Kontynuowano rozwój platformy mobilnej Inwestor Mobile udostępnionej niemal 10 tys. klientów.

Fundusze inwestycyjne zarządzane przez BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (BZ WBK TFI S.A.)

Połączenie spółki BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (BZ WBK TFI S.A.) and BZ WBK Asset Management S.A. (BZ WBK AM S.A.)

W dniu 31 marca 2016 r. nastąpiło połączenie spółek BZ WBK TFI S.A. z BZ WBK AM S.A. poprzez przejęcie, w którym podmiotem przejmującym była pierwsza z ww. wymienionych spółek (szczegóły w części 3 „Jednostki powiązane z Bankiem Zachodnim WBK S.A.", rozdz. II „Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.").

Sprzedaż funduszy inwestycyjnych

Na dzień 30 czerwca 2016 r. łączna wartość aktywów netto zarządzanych przez BZ WBK TFI S.A. wyniosła 13,3 mld zł, z czego 12,9 mld zł to aktywa netto funduszy inwestycyjnych, które wzrosły w skali 6 miesięcy o 3%, a w skali 12 miesięcy zmniejszyły się o 5,3%. Od lutego 2016 r. miesięczny bilans sprzedaży funduszy inwestycyjnych BZ WBK TFI S.A. jest dodatni, głównie za sprawą subfunduszy gotówkowych i obligacji korporacyjnych takich jak: Arka BZ WBK Gotówkowy, Arka Prestiż Gotówkowy i Arka Prestiż Obligacji Korporacyjnych Oba ww. subfundusze gotówkowe uplasowały się w pierwszej dziesiątce najpopularniejszych funduszy na rynku detalicznym w Polsce wg niezależnego instytutu badawczego Analizy Online z końca maja 2016 r.

Pod względem sprzedaży netto funduszy detalicznych oferowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych należące do bankowych grup kapitałowych, BZ WBK TFI S.A. jest liderem, wyprzedzając największych konkurentów, tj. PKO TFI S.A. i Pioneer Investment TFI S.A.

Jest to m.in. efekt zaangażowania Banku Zachodniego WBK S.A. – jako jednostki kontrolującej i głównego dystrybutora produktów BZ WBK TFI S.A. – w procesy sprzedaży i komunikacji z klientem oraz akcje promocyjne aktywizujące kanały zdalne takie jak zwolnienie z opłaty dystrybucyjnej (od 2 maja 2016 r.) klientów funduszy Arka dokonujących zleceń przez serwisy elektroniczne i telefoniczne (BZWBK24, Arka Online, centra telefoniczne) czy też bankowa promocja e-Inwestor oferująca podwyższone oprocentowanie lokat dla osób inwestujących w fundusze inwestycyjne przez BZWBK24.

Pozytywny wpływ na dynamikę sprzedaży miały też działania BZ WBK TFI S.A., tj. wdrożenie nowej komunikacji z klientami oraz nowego programu szkoleń i wsparcia sprzedaży, a także bardzo dobra jakość zarządzania poparta nagrodami i wyróżnieniami przyznanymi funduszom oraz BZ WBK TFI S.A. przez Analizy Online.

Zarządzanie portfelami indywidualnymi

Spółka BZ WBK Asset Management S.A. (poprzednik prawny BZ WBK TFI S.A.) podjęła decyzję o zmianie profilu działalności w zakresie zarządzania aktywami poprzez skoncentrowanie się na obsłudze klientów instytucjonalnych. W dniu 15 lutego 2016 r. odpowiednio dostosowano regulamin spółki.

Nowo uruchomione fundusze europejskie

W oparciu o zmiany wprowadzone do Prospektu Informacyjnego i Statutu Funduszu Arka Prestiż SFIO, z dniem 19 lutego 2016 r. utworzono dwa nowe subfundusze w ramach Arka Prestiż SFIO: Arka Prestiż Akcji Europejskich oraz Arka Prestiż Europejskich Spółek Dywidendowych.

Subfundusze te lokują do 100% swoich aktywów w tytuły uczestnictwa subfunduszy Santander SICAV, tj.

- Arka Prestiż Akcji Europejskich inwestuje w subfundusz Santander AM Euro Equity, którego polityka inwestycyjna koncentruje się na akcjach emitentów z krajów strefy euro;
- Arka Prestiż Europejskich Spółek Dywidendowych inwestuje w subfundusz Santander European Dividend, którego polityka inwestycyjna koncentruje się na akcjach emitentów wypłacających systematycznie dywidendy i pochodzących z wysoko rozwiniętych krajów Europy.

Oba subfundusze mogą też lokować nie więcej niż 30% swoich aktywów w dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego emitowane przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski. Są to pierwsze produkty typu master-feeder dostępne w ofercie BZ WBK TFI S.A., dlatego też ich komercyjne wdrożenie połączone zostało z szeregiem działań informacyjnych skierowanych do sieci sprzedaży i potencjalnych klientów.

Likwidacja funduszu rynku nieruchomości

W dniu 8 marca 2016 r. BZ WBK TFI S.A. jako likwidator Funduszu Arka BZ WBK Fundusz Rynku Nieruchomości 2 FIZ w likwidacji zakończył ostatni etap procesu likwidacji funduszu, przekazując środki z likwidacji do Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (KDPW), który dokonał umorzenia certyfikatów i przekazał zbiorcze kwoty na rachunki właściwych biur maklerskich i banków. Podmioty te przeprowadziły wypłaty kwot należnych uczestnikom funduszu.

Oferta kredytowa

Kredyty hipoteczne

W styczniu 2016 r. oferta kredytów hipotecznych Banku Zachodniego WBK S.A. została wzbogacona o rozwiązania mające na celu zwiększenie pozycji konkurencyjnej Banku oraz wypełnienie zobowiązań ustawowych i regulacyjnych:

- Wprowadzono ubezpieczenie maksymalnego LTV, umożliwiające oferowanie kredytów z LTV do 90% zgodnie z wymogami Rekomendacji S i bez podwyższania marży dla klienta;
- Wdrożono zmodyfikowaną ofertę kredytów i pożyczek hipotecznych z oprocentowaniem stałym, udostępniającą (od 18 stycznia 2016 r.) oprocentowanie stałe w okresie 5 lat na poziomie 3,95% dla kredytów mieszkaniowych oraz 5,45% dla pożyczek hipotecznych;
- Uruchomiono – na podstawie umowy o współpracę zawartą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) – proces obsługi zwrotnego wsparcia (w postaci spłaty zobowiązań przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy) z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców kierowanego do klientów, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy w Banku Zachodnim WBK S.A. i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej (wnioski przyjmowane są od 19 lutego 2016 r.).

Wartość nowych (uruchomionych) kredytów hipotecznych w I połowie 2016 r. wyniosła 2,9 mld zł i wzrosła o 47,3% w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. Portfel kredytów hipotecznych zwiększył się w stosunku rocznym o 9,4% do 32,4 mld zł na koniec czerwca 2016 r., w tym część denominowana w złotych wyniosła 19,0 mld zł i wzrosła o 23,1% r/r.

Kredyty gotówkowe

W I połowie 2016 r. działania sprzedażowe Banku wsparła nowa odsłona telewizyjnej i internetowej kampanii reklamowej promującej kredyt gotówkowy z oprocentowaniem obniżonym nawet o połowę w stosunku do stawki standardowej.

Do oferty i procesu udzielania kredytów gotówkowych wprowadzone zostały kolejne zmiany, które pozwolą Bankowi skutecznie konkurować na rynku, utrzymując odpowiednią rentowność sprzedaży produktów. Między innymi wydłużony został okres kredytowania do 120 miesięcy, a z końcem czerwca 2016 r. uruchomiono proces sprzedaży detalicznych produktów kredytowych do 4 tys. zł w procedurze uproszczonej (na podstawie oświadczenia o dochodach), przygotowany z myślą o klientach ze zbyt krótką historią kredytową lub bez niej.

W I półroczu 2016 r. sprzedaż kredytów gotówkowych Banku Zachodniego WBK S.A. wyniosła 2 mld zł i była wyższa o 7,4% w porównaniu z tym samym okresem ub.r. Portfel omawianych należności zwiększył się w skali roku o 9,7% i osiągnął wartość 7,0 mld zł.

Karty płatnicze

Podobnie jak w latach poprzednich, w głównym nurcie działań Banku w zakresie kart płatniczych znalazły się inicjatywy rozwijające funkcjonalność i bezpieczeństwo produktów kartowych oraz aktywizujące ich sprzedaż i wykorzystanie. Jednym z większych projektów z zakresu bezpieczeństwa było zapewnienie wszystkim użytkownikom kart debetowych i kredytowych (zarówno klientom indywidualnym, jak i firmowym) dodatkowego zabezpieczenia realizowanych transakcji internetowych w postaci usługi 3D Secure, którą włączono do standardowego zakresu obsługi kart, niezależnie od dostępu klienta do bankowości elektronicznej.

Karty kredytowe

Aby zachęcić klientów do korzystania z kart kredytowych, Bank wznowił, a następnie przedłużył promocję „Karta na start" dla osób sięgających po ten produkt po raz pierwszy lub po okresie przerwy. W ramach promocji użytkownicy kart zwolnieni są czasowo z większości opłat (maksymalnie przez dwa lata). Uruchomiono też wiele innych akcji promocyjnych adresowanych do wszystkich klientów lub sprofilowanych.

W kwietniu 2016 r. Bank umożliwił klientom wykonywanie telefonicznych płatności zbliżeniowych w oparciu o kartę kredytową Visa i MasterCard. Karta mobilna dostępna jest za pośrednictwem aplikacji BZWBK24 mobile dla osób dysponujących plastikową kartą kredytową (tzw. kartą główną) i można z niej korzystać bezpośrednio po pobraniu (dokonywane nią transakcje pomniejszają przyznany już limit kredytowy).

W celu zwiększenia przejrzystości oferty kart kredytowych Banku, wycofano kilka produktów typu „affinity" przeznaczonych dla wąskich grup klientów.

W czerwcu 2016 r. ruszyła promocja transakcji gotówkowych typu CashBack na kartach kredytowych Visa, MasterCard i Maestro (maksymalna kwota jednorazowej wypłaty wynosi 300 zł dla kart VISA oraz 500 zł dla kart MasterCard). Do końca br. okres bezodsetkowy dla transakcji gotówkowych typu CashBack wynosić będzie tyle samo co dla transakcji bezgotówkowych (maksymalnie do 54 dni bez odsetek).

Na dzień 30 czerwca 2016 r. portfel kart kredytowych Banku Zachodniego WBK S.A. liczył 761 tys. sztuk. Kompleksowe działania sprzedażowe przyczyniły się do awansu Banku na drugie miejsce na rynku kart kredytowych z udziałem w całkowitej sprzedaży kart kredytowych na poziomie 21,5% (wg danych za I kw. 2016 r.).

Karty debetowe

W I połowie 2016 r. działania Banku Zachodniego WBK S.A. w zakresie kart debetowych koncentrowały się na promowaniu płatności kartowych, m.in. w ramach szeroko zakrojonych kampanii aktywizacyjnych „Podwajamy oprocentowanie", „Aktywność procentuje", „Konto na 4%", a także w oparciu o oferty sprofilowane (np. dla klientów banków poddanych procedurze upadłościowej). Bank uczestniczył też aktywnie w akcjach przygotowywanych przez organizacje płatnicze Visa i MasterCard, i wspieranych przez Fundację Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego.

W związku ze zmianami, które wejdą w życie 1 sierpnia 2016 r., obejmującymi modyfikację oferty kart debetowych oraz taryfy prowizji i opłat, a także automatyzacją procesu wydawania nowych kart w miejsce zastrzeżonych (bez konieczności podpisywania nowych umów i wizyty w placówce Banku), Bank przeprowadził kampanię komunikacyjną wśród klientów Banku.

Na koniec czerwca 2016 r. portfel kart debetowych dla klientów indywidualnych Banku Zachodniego WBK S.A. (bez kart przedpłaconych) liczył blisko 3,1 mln sztuk i zwiększył się w stosunku rocznym o 4,7% r/r. Uwzględniając karty firmowe, łączna baza kart debetowych wzrosła w skali roku o 4,9%, osiągając liczebność na poziomie 3,3 mln sztuk.

Karty przedpłacone

Portfel kart przedpłaconych stopniowo się zmniejsza w następstwie decyzji Zarządu z listopada ub.r. o wycofaniu z oferty Banku produktów przedpłaconych na podstawie dyskusji branżowych i stosownych wytycznych regulatora rynku.

Bancassurance

W I połowie 2016 r. katalog produktów Banku rozszerzono o ubezpieczenie na życie „Bezpieczny Limit" (ubezpieczenie w formule indywidualnej dedykowane klientom posiadającym zobowiązanie w postaci limitu w koncie) dla osób fizycznych oraz produkt „Partner w Biznesie" (kompleksowa ochrona ubezpieczeniowa typu multirisk) dla małych i średnich przedsiębiorstw z wyższym poziomem obrotów. Wdrożono ponadto proces zawierania przez telefon indywidualnych umów ubezpieczenia kart płatniczych „Pewne Pieniądze". Ww. produkty oferowane są we współpracy z powiązanymi kapitałowo z Bankiem towarzystwami ubezpieczeniowymi BZ WBK-Aviva (BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.).

Obsługa instytucji finansowych

Bank Zachodni WBK S.A. jest liczącym się dostawcą usług outsourcingowych dla innych banków i instytucji finansowych w Polsce, głównie w zakresie personalizacji, wydawnictwa i obsługi kart płatniczych oraz zarządzania sieciami bankomatów. Korzystając z własnych doświadczeń, Bank dostosowuje produkty i funkcjonalności do potrzeb swoich klientów oraz sukcesywnie poszerza swoją ofertę, zapewniając jej wysoką innowacyjność. Najnowsze usługi Banku obejmują m.in. 3D Secure oraz udostępnianie wpłatomatów.

Łącznie, na koniec czerwca 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. współpracował z ponad 20 bankami o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Zarządzał siecią 415 bankomatów innych instytucji, a systemy banku obsługiwały około 3,0 mln kart Visa/MasterCard dla instytucji zewnętrznych.

Wybrane kanały dystrybucji

Bankowość elektroniczna

Ilość użytkowników serwisu BZWBK24 internet wzrosła w skali roku o 4,2% do poziomu 3,2 mln na 30 czerwca 2016 r., w tym ilość klientów z dostępem do BZWBK24 mobile zwiększyła się o 35% do 769,4 tys.

12 stycznia 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. udostępnił nową wersję BZWBK24 mobile oraz BZWBK24 internet dla klientów indywidualnych z rozszerzoną funkcjonalnością.

- Nowe funkcjonalności aplikacji BZWBK24 mobile to m.in.:
  - ✓ przelew na telefon - zmodyfikowana usługa „przelew na komórkę" pozwalająca na przesyłanie pieniędzy w ramach sieci BLIK w oparciu o numer telefonu odbiorcy (zamiast jego numeru rachunku);
  - ✓ aktualizacja salda na rachunku karty kredytowej po każdej wykonanej w dniu roboczym spłacie, dzięki czemu poprawne saldo widoczne jest w następnym dniu roboczym.
- Nowe funkcjonalności serwisu BZWBK24 internet to m.in.:
  - ✓ zakładka „Obsługa klienta" ułatwiająca dostęp do usług obejmujących m.in. zamawianie duplikatu karty, zastrzeganie dokumentu tożsamości, aplikowanie o kredyt gotówkowy, etc.;
  - ✓ maskowanie numerów telefonów na ekranach „Moje dane" oraz „Zamów produkty";
  - ✓ szybka aktualizacja salda na rachunku karty kredytowej z uwzględnieniem bieżących spłat,
  - ✓ nawiązywanie połączenia z Doradcą online poprzez kanał audio/czat lub wideo lub możliwość skorzystania z formularza kontaktowego,

W dniu 12 marca 2016 r. wszystkim użytkownikom serwisu BZWBK24 internet i BZWBK24 mobile posługującym się smsKodem lub tokenem udostępniono transakcje elektronicznej wymiany walut w ramach modułu e-FX.

Ponadto dla klientów korzystających z systemu Android wprowadzono płatności zbliżeniowe z użyciem mobilnej karty kredytowej Visa i MasterCard. Tym samym Bank Zachodni WBK S.A. jako pierwszy w Polsce zaoferował klientom możliwość płacenia zbliżeniowego telefonem z wykorzystaniem zarówno debetowej, jak i kredytowej karty mobilnej.

Kolejna wersja aplikacji BZWBK24 mobile została wdrożona 25 maja 2016 r. i obejmowała takie funkcjonalności jak: Touch ID (możliwość logowania się z wykorzystaniem odcisku palca dla określonych wersji telefonów iPhone), przelewy do ZUS i US oraz opcje takie jak: doładowania telefonu (możliwość zasilenia dowolnego numeru telefonu), strefy parkingowe (opłaty za rzeczywisty czas postoju) i taxi (zamawianie i opłacanie taksówek przez Zakupy mobilne).

Aplikacja BZWBK24 mobile jest regularnie nagradzana za innowacyjność i funkcjonalność. W czerwcu 2016 r. międzynarodowa firma badawczo-doradcza Forrester Research uznała ją za najlepszą w Polsce i trzecią najwyżej ocenianą wśród 11 największych banków w Europie.

Centrum Bankowości Telefonicznej

Centrum Bankowości Telefonicznej przeprowadziło m.in. następujące działania:

- Uruchomiło wsparcie dla programu „Aktywny depozyt" (tj. dwóch promocji aktywizacyjnych „Podwajamy oprocentowanie" oraz „Aktywność procentuje") oraz dla sprzedaży ubezpieczenia Pewne Pieniądze.
- Rozpoczęło proces sprzedaży premiowej w Koncie 1|2|3 poprzez kanał wideo (od 22 marca posiadacz ww. konta może przystąpić do promocji i otrzymywać zwrot części opłat za rachunki dot. różnych typów mediów, przedkładając fakturę od wierzyciela przez kanał wideo zamiast osobiście w oddziale).
- Wdrożyło proces retencji produktów oszczędnościowo-inwestycyjnych (tj. subfunduszy Arka i programu inwestycyjnego In-Plus).
- Wprowadziło sprzedaż, modyfikację i retencję ubezpieczenia Bezpieczny Limit.
- Udostępniło obsługę klientów SME przez Doradcę online w formie połączenia wideo, audio lub czatu tekstowego.
- Umożliwiło klientom: wnioskowanie o dodatkowe usługi (np. zmiana numeru telefonu do smsKodu, zaświadczenie o saldzie na rachunku, zastrzeżenie niezarejestrowanego wcześniej dokumentu).

Sieć bankomatów i wpłatomatów

W I połowie 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. kontynuował program rozwoju kanałów samoobsługowych, który ma na celu odciążenie oddziałów z obsługi gotówkowej oraz podniesienie poziomu satysfakcji klientów. Bank powiększył sieć urządzeń samoobsługowych z funkcją wpłat i wypłat gotówkowych poprzez rozbudowę funkcjonalności dotychczasowych bankomatów oraz instalację nowych maszyn dualnych.

Na koniec czerwca 2016 r. sieć urządzeń samoobsługowych Banku Zachodniego WBK S.A. liczyła 1 143 bankomaty i 153 wpłatomaty (wobec odpowiednio 1 320 i 274 na 30 czerwca 2015 r.) oraz 421 urządzeń łączących funkcjonalność bankomatu i wpłatomatu (wobec 59 na 30 czerwca 2015 r.). Łącznie składała się z 1 717 urządzeń samoobsługowych (wobec 1 653 na koniec czerwca 2015 r.).

Sieć oddziałów

W I połowie 2016 r. kontynuowano przegląd sieci oddziałów Banku Zachodniego WBK S.A., uwzględniając potrzeby i zmiany zachowań klientów oraz rozwój usług elektronicznych i mobilnych. Efektem tych działań była dalsza racjonalizacja i relokacja placówek bankowych, która przełożyła się na spadek ich liczby (lokalizacji) o 103 w okresie dwunastu minionych miesięcy do 666 jednostek na dzień 30 czerwca 2016 r. Jednocześnie Bank inwestował w rozwój narzędzi z zakresu zarządzania relacjami z klientami (CRM), kanałów zdalnych oraz urządzeń samoobsługowych.

Sieć oddziałów Banku Zachodniego WBK S.A. uzupełniały placówki partnerskie w liczbie 112 wobec 115 w analogicznym okresie ub.r.

Struktura zarządzania siecią oddziałów obejmowała 8 makroregionów i 65 podległych im regionów.

Sieć oddziałów BZ WBK S.A. na koniec poszczególnych kwartałów w okresie od 30.06.2015 r. do 30.06.2016 r.

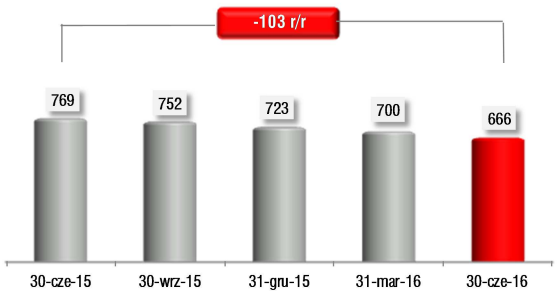

Rozmieszczenie oddziałów i placówek partnerskich BZ WBK S.A. w Polsce na dzień 30.06.2016 r.

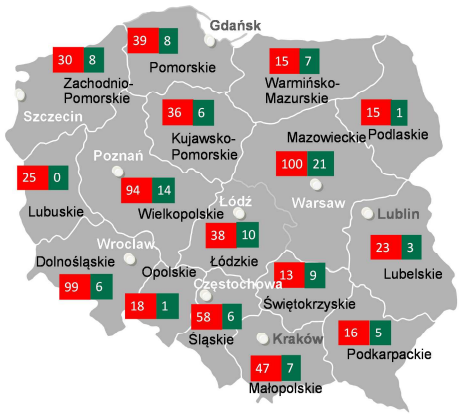

2. Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP)

Charakterystyka segmentu MŚP i zakres oferty

Do segmentu małych i średnich firm (MŚP) zalicza się 286,1 tys. klientów instytucjonalnych, których obroty są niższe niż 40 mln zł rocznie, a zaangażowanie kredytowe nie przekracza 5 mln zł. Segment podzielony jest na dwie grupy według kryterium obrotów. Obsługa MŚP z niższym poziomem obrotów spoczywa na doradcach firmy zlokalizowanych w oddziałach Banku i placówkach partnerskich, natomiast grupa z wyższym poziomem obrotów objęta jest opieką 12 wyspecjalizowanych zespołów makroregionalnych.

Fundament oferty adresowanej do MŚP stanowią:

- pakiety kont firmowych, dostosowane do rozmiarów, specyfiki działalności i potrzeb poszczególnych podmiotów;
- szeroka gama kredytów, w tym kredyty na finansowanie działalności bieżącej, kredyty inwestycyjne (m.in. ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego), kredyty udzielane na zasadach preferencyjnych we współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także gwarancje, leasing i faktoring.

Trwałe relacje z klientami skutecznie wspiera zróżnicowana oferta lokat i produktów inwestycyjnych, nowoczesne kanały dystrybucji oraz kompleksowe i zautomatyzowane usługi z zakresu handlu zagranicznego.

Pion Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw wspiera rozwój biznesu klientów, opierając się na trzech filarach. Są to:

- wysoka jakość obsługi poprzez sieć kompetentnych doradców w oddziałach oraz zdalne kanały komunikacji o wielowymiarowej funkcjonalności;
- budowanie lojalności i rozwój długoterminowych relacji z klientami;
- wyróżniająca się prosta oferta z dodatkowymi usługami pozafinansowymi.

Bank postrzega swoją rolę jako partner klienta, służąc przedsiębiorstwom doradztwem oraz szerokim zakresem usług niefinansowych (np. pomoc w nawiązywaniu kontaktów z potencjalnymi kontrahentami i inwestorami, informacje branżowe, specjalistyczne warsztaty i szkolenia).

Podejście to wraz z naciskiem na rozwój bankowości relacyjnej powinno zapewnić organizacji pozycję Banku pierwszego wyboru dla klientów i przyczynić się do zbudowania silnej i stabilnej bazy klientów.

Rozwój oferty

Rachunki bieżące

Zgodnie z modelem działania stawiającym na prostotę oferty i łatwość dostępu do usług bankowych, w I połowie 2016 r. zmodyfikowano ofertę rachunków bieżących dla klientów MŚP, zastępując dotychczasowe pakiety dwoma wariantami Konta Firmowego Godnego Polecenia adresowanymi do przedsiębiorców różniących się skalą potrzeb transakcyjnych. Wariant Konta Firmowego Godnego Polecenia dla przedsiębiorców o większych potrzebach transakcyjnych obejmuje rachunek podstawowy z miesięczną opłatą za prowadzenie oraz nielimitowaną liczbą bezpłatnych rachunków dodatkowych w PLN, rachunków walutowych oraz przelewów internetowych w systemie ELIXIR. Wersja dla przedsiębiorców o niższych potrzebach transakcyjnych nie przewiduje opłat za prowadzenie bieżącego rachunku podstawowego (pod warunkiem wykorzystywania rachunku do realizacji płatności z tytułu podatku lub składek ZUS), uprawnia do jednego bezpłatnego rachunku walutowego oraz ograniczonej liczby bezpłatnych przelewów internetowych w systemie ELIXIR (w miesiącu). Wersja Konta Firmowego Godnego Polecenia dla firm o niższych potrzebach transakcyjnych została udostępniona przez internet.

Dzięki umowie Banku z firmą Elavon wprowadzona została nowa oferta terminali POS dla przedsiębiorstw.

Kredyty

W I połowie 2016 r. wprowadzone zostały istotne zmiany do oferty kredytowej Banku dla MŚP, które zwiększyły jej atrakcyjność dla klientów:

- Uruchomiono kredyt MŚP on-line (do kwoty 50 tys. zł) dla klientów zewnętrznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Jest to wygodny proces wnioskowania o kredyt za pomocą formularza internetowego, w oparciu o który (w ciągu kilkunastu minut) wydawana jest wstępna decyzja kredytowa komunikowana klientowi natychmiast w trybie zdalnym. Przyjęta procedura eliminuje konieczność składania wizyty w oddziale.
- Udostępniono nową ofertę kredytową dla sektora rolnego obejmującą pakiet produktów kredytowych na określone cele biznesowe (szczegóły niżej w części 3 „Bankowość Biznesowa i Korporacyjna").
- Wdrożono proces umożliwiający przedsiębiorcom ubieganie się o kredyt na finansowanie innowacji technologicznych, który udzielany jest przez Bank Zachodni WBK S.A. we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach unijnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.
- Wprowadzono – na podstawie stosownych umów z BGK – nowe propozycje zabezpieczeń dla kredytów:
    - ✓ bezpłatne gwarancje de minimis finansowane ze środków Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (FG POIG) i zabezpieczające kredyty dla przedsiębiorstw spełniających kryteria innowacyjności;
    - ✓ gwarancje zabezpieczające kredyty obrotowe i inwestycyjne dla MŚP w ramach Programu COSME (wspierającego konkurencyjność europejskich MŚP) oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych.

Możliwość wydawania wstępnych decyzji kredytowych w odniesieniu do wszystkich kredytów dla MŚP w ramach standardowego procesu obsługi (bez szczegółowej analizy finansowej, opisu modelu biznesowego, szczegółów dotyczących zabezpieczeń czy wycen) zapewnia Bankowi przewagę konkurencyjną w postaci szybkiej informacji zwrotnej o zdolności klienta do spłaty, parametrach cenowych kredytu oraz rodzaju i wymaganej wartości rynkowej zabezpieczenia.

Wsparcie informacyjno-edukacyjne dla klientów

W I połowie 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. rozwijał różnorodne platformy komunikacji z klientami (Akademia Przedsiębiorcy, portal firmoweewolucje.pl), za pośrednictwem których wspierał ich wiedzą ekspercką, dostarczał niezbędnych narzędzi, rozpoznawał ich potrzeby biznesowe oraz dostosowywał do nich własne rozwiązania produktowe i proceduralne.

W ramach wieloletniego przedsięwzięcia „Akademia Przedsiębiorcy" realizowany jest kolejny cykl ogólnopolskich konferencji Banku Zachodniego WBK S.A. dla małych i średnich przedsiębiorstw, który zatytułowano „Światowe rynki szeroko otwarte dla polskich przedsiębiorców" i poświęcono tematyce związanej z handlem zagranicznym, prowadzeniem działalności gospodarczej na rynkach zagranicznych oraz zastosowaniem nowoczesnych technologii w biznesie. Program ma charakter ogólnopolski (obejmuje swym zasięgiem 50 miast) i bazuje na wiedzy oraz doświadczeniu ekspertów wywodzących się z Banku Zachodniego WBK S.A., renomowanych firm zewnętrznych oraz Funduszu Poręczeń Kredytowych Polfund.

W związku z sukcesem I edycji programu telewizyjnego dla małych i średnich firm – „Firmowe Ewolucje" Bank wraz ze swoimi partnerami zdecydował się przeprowadzić II edycję programu i przez kilka minionych miesięcy uczestniczył w procesie wyboru uczestników. Nowa seria „Firmowych Ewolucji" będzie emitowana od września br.

Uruchomiono także portal firmoweewolucje.bzwbk.pl, który jest miejscem skupiającym wszelkie inicjatywy i działania Banku związane z ofertą, usługami oraz szeroko pojętym wsparciem klienta MŚP. Za pośrednictwem portalu klientom oferowana jest szeroka gama szkoleń, warsztatów oraz zniżek od partnerów, a także bezpłatne lub preferencyjnie wycenione rozwiązania niefinansowe.

Bankowość internetowa i mobilna

Bank Zachodni WBK S.A. w trybie ciągłym rozwija funkcjonalność usług bankowości elektronicznej i telefonicznej pod kątem rozszerzania zakresu oferowanych usług oraz udogodnień dla klienta.

W I połowie 2016 r. uruchomiona została aplikacja iBiznes24 mobile (więcej szczegółów poniżej w części 3 „Bankowość Biznesowa i Korporacyjna").

Rozszerzono też zakres obsługi klientów SME II w ramach „usługi telefonicznej" Centrum Bankowości Telefonicznej, umożliwiając m.in. otwieranie i zamykanie lokat negocjowanych przez telefon.

Aplikację mobilną i internetową dla firm BZWBK Mini Firma rozszerzono o funkcjonalność „e-FX Wymiana Walut", która stanowi obecnie standardowy element oferty Banku niewymagający podpisywania odrębnej umowy o świadczenie usług elektronicznej wymiany walut.

Leasing

W I połowie 2016 r. BZ WBK Leasing S.A. oraz BZ WBK Lease S.A. sfinansowały ruchomości (w formie leasingu operacyjnego, finansowego lub pożyczki) o wartości 1 972,7 mln zł, co oznacza wzrost w skali roku o 11,6% oraz miejsce w czołówce w każdym z kluczowych segmentów rynku leasingowego (wg statystyk Związku Polskiego Leasingu).

- W segmencie pojazdów sprzedaż wzrosła o 47,1% r/r do kwoty 1 102,9 mln zł, głównie za sprawą samochodów osobowych, pojazdów ciężarowych oraz ciągników siodłowych i naczep.
- W segmencie maszyn i urządzeń spółki sfinansowały środki trwałe o wartości 818,8 mln zł, pozostając liderem finansowania w tej kategorii.

Wg danych za I kwartał 2016 r. spółki zajmują trzecią pozycję na rynku polskich firm leasingowych.

Spółki leasingowe wykorzystują potencjał sprzedażowy Banku Zachodniego WBK S.A. oraz rozwijają sprzedaż we współpracy z dostawcami środków trwałych. W omawianym okresie sprawozdawczym wartość aktywów sfinansowanych we współpracy z siecią oddziałów Banku tylko w ramach segmentu MŚP wyniosła ponad 876 mln zł netto, stanowiąc około 44% sprzedaży ogółem spółek i wzrost w skali roku na poziomie 18%.

W ramach działań mających na celu lepsze dostosowanie oferty produktów i usług do oczekiwań klientów w I połowie 2016 r. spółki leasingowe wprowadziły następujące zmiany:

- zmodyfikowały parametry pożyczki dla rolników, udostępniając przedsiębiorcom finansowanie na zakup pojazdu bez wkładu własnego na okres do 6 lat (marzec 2016 r.);
- w ramach rozwoju produktów adresowanych do sektora rolnego – we współpracy z producentem opryskiwaczy – wprowadziły program finansowania fabrycznego maszyn i urządzeń (kwiecień 2016 r.);
- przyspieszyły proces weryfikacji i uruchamiania umów, skracając istotnie czas obsługi finansowania.

W lutym 2016 r. spółka BZ WBK Leasing S.A. otrzymała wyróżnienie od „Gazety Finansowej" za rozwój biznesu w kategorii maszyn i urządzeń za 2015 r. W kwietniu br., podczas XI edycji Banking Forum 2016, jako jedyna firma leasingowa otrzymała wyróżnienie za „wprowadzanie nowych standardów finansowania inwestycji: transparentność wobec klientów i wzrosty znacząco przebijające rynek czwarty rok z rzędu".

Rozwój podstawowych wolumenów biznesowych

W I połowie 2016 r. akcja kredytowa skierowana do segmentu MŚP rosła w tempie 11,1% r/r, co przełożyło się wzrost wartości całego portfela o 11,5% r/r. Jednocześnie baza depozytowa zwiększyła się o 10,4% w skali roku.

3. Bankowość Biznesowa i Korporacyjna

Charakterystyka segmentu i zakres oferty

Bankowość Biznesowa i Korporacyjna zajmuje się przedsiębiorstwami z obrotami powyżej 40 mln zł i ekspozycjami kredytowymi przekraczającymi 5 mln zł. Na podstawie kryterium obrotów wyodrębnione zostały trzy podstawowe segmenty: segment korporacyjny, segment dużych przedsiębiorstw oraz segment finansowania nieruchomości.

Według stanu na koniec czerwca 2016 r. Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej świadczył usługi na rzecz 8,8 tys. podmiotów różnych branż, wspierając je wszechstronnie w procesie budowania i rozwoju biznesu. Doradcy z Centrów Bankowości Korporacyjnej – we współpracy z partnerami kredytowymi i specjalistami ds. poszczególnych linii produktowych – pogłębiali relacje z klientami oferując zindywidualizowane rozwiązania oraz pełną obsługę kredytów, depozytów, bankowości transakcyjnej, produktów skarbowych, leasingowych, faktoringowych oraz rynku kapitałowego.

Rozwój oferty

Aby zaistnieć w świadomości klientów jako bank pierwszego wyboru dla przedsiębiorstw, Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej kontynuował transformację operacyjną oraz wzmacniał pozytywne doświadczenia klientów, doskonaląc ofertę produktów i jakość obsługi. Działania rozwojowe podjęte w 2015 r. były kontynuowane w minionym półroczu, co oznacza dalszą koncentrację na takich obszarach jak: program rozwoju handlu zagranicznego, oferta dla agrobiznesu, bankowość cyfrowa, jakość obsługi, kadry i wydajność.

Program Rozwoju Eksportu

W związku z rosnącym znaczeniem handlu zagranicznego w gospodarce polskiej, Bank kładzie silny nacisk na zwiększanie swojej obecności na rynku usług dla importerów i eksporterów. Prace rozwojowe prowadzone są jednocześnie w trzech płaszczyznach:

- rozwój produktów, procesów i systemów;
- wzmacnianie obecności Banku na rynku i komunikacja z klientami (m.in. Program Rozwoju Eksportu);
- rozwój zespołów sprzedażowych w obsłudze międzynarodowego biznesu.

Istotnym elementem strategii budowania wiodącej pozycji Banku w obsłudze handlu zagranicznego są działania na rzecz rozwoju eksportu realizowane w ramach Programu Rozwoju Eksportu. Beneficjentami tej inicjatywy są przedsiębiorstwa zainteresowane międzynarodową ekspansją. Program został opracowany we współpracy z wieloma partnerami zewnętrznymi oraz uzyskał wsparcie ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Gospodarki, a w skali lokalnej od izb regionalnych i samorządów.

Bank Zachodni WBK S.A. – wraz ze swoimi partnerami z Programu – opracował materiały merytoryczne na temat eksportu, w tym informacje o rynkach zagranicznych, firmach z wybranych branż, ubezpieczeniach, prawie, podatkach, logistyce i promocji internetowej. W trakcie organizowanych w całej Polsce konferencji umożliwił klientom kontakt z ekspertami i praktykami oraz pogłębienie wiedzy przydatnej w działalności eksportowej m.in. z zakresu analizy rynków, weryfikacji kontrahentów, finansowania ekspansji zagranicznej i ubezpieczeń eksportowych. Oprócz konferencji regionalnych organizowane były spotkania tematyczne, misje gospodarcze (stacjonarne i wirtualne) oraz szkolenia online.

W I połowie 2016 r. Bank był współorganizatorem 12 spotkań z cyklu Orły Eksportu, podczas których wyróżniającym się eksporterom wręczono nagrody.

23 czerwca 2016 r. Bank otrzymał wyróżnienie Bloomberg Luminatus od redakcji miesięcznika ekonomicznego Bloomberg Businessweek Polska w kategorii najciekawsze innowacje na rynku polskim za Program Rozwoju Eksportu, w ramach którego realizowane są inicjatywy ułatwiające polskim firmom ekspansję międzynarodową.

Oferta dla sektora rolno-spożywczego

Doceniając znaczenie i potencjał rozwojowy sektora rolno-spożywczego, Bank Zachodni WBK S.A. przyznał tej branży priorytet strategiczny (2014 r.) i dokłada starań, aby być najlepszym partnerem dla wszystkich uczestników tego rynku m.in. dostawców środków do produkcji, rolników oraz przetwórców. Rozbudowuje konkurencyjną ofertę produktową, koordynuje współpracę między pionami obsługującymi przedstawicieli tego segmentu oraz integruje działania linii produktowych z kanałami dystrybucji.

W I połowie 2016 r. zakończono budowę struktur Departamentu Agrobiznesu, w tym kompletowanie kadr zarządzających sprzedażą. Przeprowadzono szkolenia (również dla innych Pionów), aby lepiej przygotować pracowników Banku do współpracy z przedstawicielami tego sektora. Podejmowano działania zwiększające świadomość marki Banku Zachodniego WBK S.A. poprzez inicjatywy marketingowe, uczestnictwo w targach branżowych oraz konferencjach i kongresach (Europejski Kongres Gospodarczy, Kongres Mięsny, AGROSEC), a także poprzez prezentacje i analizy branżowe przygotowywane dla klientów banku.

Oprócz dzielenia się ekspercką wiedzą i praktyką, Bank koncentrował się na rozwijaniu oferty produktowej. Wprowadzono 5 nowych produktów kredytowych na cele związane z potrzebami rolników.

- Agro Produkcja – kredyt na finansowanie zakupu środków obrotowych do produkcji rolnej,
- Agro Budowa – kredyt na finansowanie budowy i modernizacji budynków inwentarskich,
- Agro Grunt – kredyt na finansowanie zakupu gruntów zabudowanych oraz gospodarstw rolnych,
- Agro Inwestycja – kredyt na finansowanie stada obrotowego oraz aktywów trwałych, które nie mogą zostać sfinansowane przez leasing,
- Agro Pomostowy – kredyt na finansowanie VAT.

Obsługa kredytowa

W trakcie I półrocza br. Bank Zachodni WBK S.A. przystąpił do zarządzanego przez BGK programu Funduszu Gwarancyjnego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (FG POIG), umożliwiającego udzielanie bezpłatnych gwarancji de minimis klientom spełniającym określone w umowie kryteria innowacyjności. BGK przyznał bankowi drugą co do wielkości portfelową linię gwarancyjną w ramach POIG na rynku.

Pod względem łącznej wartości udzielonych w I połowie br. gwarancji de minimis Bank utrzymał II pozycję w sektorze bankowym. Razem z Bankowością Małych i Średnich Przedsiębiorstw wykorzystał też środki kredytowe pochodzące z nowej linii kredytowej EBI przeznaczonej dla klientów korporacyjnych.

Pozostałe

Bank Zachodni WBK S.A. wdrożył procedury otwarcia rachunku i usług powiązanych za pośrednictwem międzynarodowego stowarzyszenia banków IBOS (International Business Operations Services), którego celem jest świadczenie globalnych usług finansowych dla międzynarodowych klientów w oparciu o współpracę między bankami w ramach sieci i przejmowanie przez nie obsługi na rynkach lokalnych.

Rozwój kanałów dystrybucji

W I połowie 2016 r. rozszerzono funkcjonalność bankowości elektronicznej iBiznes24 w ramach modułu kart płatniczych, obsługi gotówki, trade finance i paczek transakcji. Dodano nowe e-Wnioski zwiększając zakres samoobsługi klientów za pośrednictwem tego kanału, w tym e-Wniosek o kartę debetową (zastępujący umowę pisemną). Wprowadzono ponadto szereg nowych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo użytkowania ww. serwisu.

Uruchomiono usługę 3D-Secure jako standardowe zabezpieczenie wszystkich internetowych transakcji płatniczych dokonywanych kartami kredytowymi i debetowymi Banku Zachodniego WBK S.A.

W okresie sprawozdawczym wdrożono aplikację iBiznes24 mobile, której funkcjonalność obejmuje m.in. łatwy podgląd sald i szczegółów dotyczących historii rachunków bieżących, lokat i kredytów; filtrowanie wybranych transakcji i paczek transakcji; dostęp do podglądu szczegółów dotyczących paczek transakcji, możliwość ich szybkiej akceptacji i przekazania do realizacji, moduł wymiany walut e-FX, sprawdzanie aktualnych kursów walut i ich przeliczanie, bezpośredni kontakt z dedykowanym Doradcą Centrum Obsługi Biznesu i Doradcą iBiznes24. Klientom korporacyjnym realizującym znaczne ilości transakcji na rzecz beneficjentów preferujących płatności gotówkowe, Bank zaoferował wypłaty BLIK w bankomacie, zastępujące tradycyjne operacje z użyciem karty płatniczej lub na podstawie czeków.

Rozwój podstawowych wolumenów biznesowych

Dynamika akcji kredytowej wśród klientów biznesowych i korporacyjnych spowodowała roczny przyrost portfela należności segmentu na poziome 15,4%. W zbliżonym tempie zwiększyła się też w stosunku rocznym baza depozytów od przedstawicieli tego segmentu.

Działalność faktoringowa

Wartość wierzytelności skupionych przez spółkę BZ WBK Faktor Sp. z o.o. w okresie sześciu pierwszych miesięcy 2016 r. wyniosła 8,7 mld zł i była wyższa o 11% r/r. Ww. obroty zapewniły spółce trzecią pozycję wśród podmiotów zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów. Na koniec czerwca 2016 r. portfel kredytowy spółki wyniósł 3,1 mld zł i był wyższy o 20% r/r.

4. Globalna Bankowość Korporacyjna

Charakterystyka segmentu i zakres oferty

Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej (GBK) prowadzi kompleksową obsługę największych klientów korporacyjnych Banku Zachodniego WBK S.A. (około 170 spółek i grup kapitałowych na koniec czerwca 2016 r.), świadczy usługi na rzecz korporacji obsługiwanych w ramach międzynarodowych struktur GBK Grupy Santander, a także prowadzi w imieniu Banku działalność na rynkach finansowych i dostarcza specjalistycznych produktów finansowych, w tym skarbowych, maklerskich i rynku kapitałowego dla klientów indywidualnych oraz przedsiębiorstw.

W ramach Pionu GBK funkcjonowały następujące linie biznesowe: Globalna Bankowość Transakcyjna, Rynki Kapitałowe (obejmujące BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.), Rynki Kredytowe, Rynki Finansowe (obejmujące Skarb, Biuro Produktów Strukturyzowanych i Biuro Maklerskie).

Globalna Bankowość Transakcyjna

Globalna Bankowość Transakcyjna koncentrowała się na obsłudze klientów GBK w zakresie finansowania bieżących potrzeb kredytowych oraz zarządzania gotówką na rachunkach bieżących i depozytach. Oferta produktowa Bankowości Transakcyjnej obejmowała również operacje trade finance, gwarancje, faktoring, leasing i usługi powiernicze.

W okresie objętym sprawozdaniem Globalna Bankowość Transakcyjna sfinalizowała szereg transakcji, głównie z zakresu finansowania bieżących potrzeb kredytowych przedsiębiorstw, działalności gwarancyjnej i trade finance, z udziałem spółek z sektora motoryzacyjnego, medialnego, telekomunikacyjnego, handlu, budowlanego, stoczniowego i wydobywczego.

Dla jednego ze strategicznych klientów Grupy wdrożono innowacyjne usługi z zakresu „cash management", które w pełni zautomatyzowały proces przekazywania transakcji z systemu księgowo-rozliczeniowego klienta do Banku oraz wyciągów i informacji o statusach transakcji z Banku do klienta, gwarantując 100-procentową integralność danych dzięki eliminacji jakichkolwiek ingerencji w pliki.

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano wzrost należności faktoringowych o 23% do poziomu 1,7 mld zł, generowany w dużej części przez sektor spożywczy.

Wartość środków zgromadzonych na rachunkach bieżących klientów na koniec czerwca 2016 r. osiągnęła wartość 1,3 mld zł.

Rynki Kapitałowe

W I połowie 2016 r. Rynki Kapitałowe realizowały prace analityczne i doradcze na rzecz klientów, a także występowały w charakterze doradcy finansowego/transakcyjnego dla spółek z sektora finansowego, motoryzacyjnego, budowlanego, energetycznego i medialnego.

W ramach umowy zawartej z Województwem Zachodniopomorskim jednostka sprawowała funkcję zarządzającego programem „JESSICA" (Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitarnego). W imieniu Banku pełniła też rolę doradcy finansowego/transakcyjnego podczas pozyskiwania kapitału dla instytucji finansowej w wysokości 2,2 mld zł.

Rynki Kredytowe

Rynki Kredytowe zajmowały się finansowaniem (w formie kredytu i emisji obligacji korporacyjnych) średnio- i długookresowych przedsięwzięć inwestycyjnych klientów z segmentu GBK zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z jednostkami w ramach pionu (np. z Globalną Bankowością Transakcyjną) i poza nim (np. z Pionem Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej).

Działania przeprowadzone przez Rynki Kredytowe w I połowie 2016 r. obejmowały m.in.:

- realizację kilku transakcji finansowania spółek, m.in. z sektora spożywczego, nieruchomości i finansowego (transakcja z przedstawicielem sektora finansowego obejmowała także usługi doradztwa transakcyjnego świadczonego przez Rynki Kapitałowe i Biuro Maklerskie);
- zakończenie przez jedną ze spółek obsługiwanych przez GBK inwestycji współfinansowanej przez Bank, obejmującej budowę nowoczesnej instalacji opóźnionego koksowania oraz innych instalacji towarzyszących w ramach „Programu EFRA" (Efektywna rafinacja);
- Sfinalizowanie – we współpracy z Pionem Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej – finansowania dla spółki z sektora spożywczego i chemicznego.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. wartość portfela otwartych linii kredytowych wzrosła do 8,2 mld zł, a łączna wartość należności kredytowych wyniosła 5,4 mld zł i zwiększyła się w skali roku o 34%.

Ekspozycja Banku w wysokości 1 750 mln zł, która powstała w III kwartale 2015 r. z tytułu kredytu dla grupy z sektora medialno-telekomunikacyjnego w ramach konsorcjum 20 banków na łączną kwotę 12,5 mld zł, osiągnęła na koniec czerwca br. wykorzystanie na poziomie blisko 90% udzielonego przez Bank finansowania.

Rynki Finansowe

Skarb

W I połowie 2016 r. Departament Transakcji na Rynkach Finansowych koncentrował się na dalszym rozwoju oferty produktowej korzystając z globalnego know-how Grupy Santander. Nowe produkty przeznaczone są dla dużych przedsiębiorstw, uwzględniają rozwiązania oparte na instrumentach dłużnych i pochodnych oraz cechują się znacznym potencjałem rynkowym.

Departament zintensyfikował prace mające na celu poszerzenie wachlarza produktów strukturyzowanych dla klientów detalicznych i korporacyjnych zgodnie z potrzebami i trendami rynkowymi. Wygenerował też dobry poziom zrealizowanych przychodów z aktywności w zakresie animatora rynku.

W okresie objętym raportem Departament Usług Skarbu kontynuował realizację strategii ukierunkowanej na dywersyfikację źródeł przychodów z transakcji skarbowych poprzez dalszy rozwój produktów opartych na stopie procentowej. Wprowadził do oferty Banku nowe rozwiązania dla klientów korzystających z kredytów hipotecznych oraz MŚP w zakresie transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej. W obszarze transakcji wymiany walutowej w dalszym ciągu promował rozwiązania umożliwiające klientom długoterminowe zabezpieczanie ryzyka walutowego w celu stabilizacji pozycji bilansowych. Realizował też dalsze prace nad

rozszerzaniem kanałów dystrybucji produktów skarbowych i rozwojem narzędzi e-commerce, co przekłada się na wzrost możliwości świadczenia usług i jakość obsługi klienta.

I połowa 2016 r. to bardzo aktywny okres w obszarze zabezpieczania ryzyka walutowego i stopy procentowej z największymi podmiotami działającymi na rynku polskim, m.in. z klientami z branż energetycznej, spożywczej, chemicznej oraz telekomunikacyjnej.

Biuro Maklerskie

W I połowie 2016 r. Biuro Maklerskie wprowadziło do swojej oferty nowe kontrakty na różnice kursowe oraz uruchomiło promocję „Premia za zysk" (więcej informacji na ten temat w części dot. oferty oszczędnościowo-inwestycyjnej).

Wdrożona została nowa wersja aplikacji Inwestor mobile, oferująca klientom nowe funkcjonalności, takie jak PIN mobilny, czy domyślny NIK.

Klientom inwestującym na giełdach zagranicznych udostępniona została nowa funkcjonalność – automatyczne przewalutowanie, dzięki czemu zlecenia zakupu akcji, obligacji i ETF-ów na giełdach zagranicznych nie wymagają pokrycia w walucie obcej, ponieważ do ich realizacji wystarczą środki w polskich złotych.

W I połowie 2016 r. Biuro Maklerskie otrzymało nagrodę GPW za "najwyższy udział w wolumenie obrotów opcjami bez transakcji animatora w 2015 roku". Organizatorzy docenili nie tylko najlepszy wynik (39-procentowy udział w rynku opcji), ale również wpływ na rozwój polskiego rynku kapitałowego.

Zespół Analiz Giełdowych Biura Maklerskiego został wysoko oceniony przez inwestorów instytucjonalnych w dorocznym rankingu analityków opublikowanym przez gazetę „Parkiet". Niemal wszyscy analitycy Biura znaleźli się w pierwszej dziesiątce rankingu w swoich kategoriach, a trzech znalazło się w pierwszej trójce.

5. Grupa Kapitałowa Santander Consumer Bank S.A.

Profil działalności

Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.) jest instytucją finansową z długoletnim doświadczeniem i silną pozycją w sektorze kredytów konsumpcyjnych, skoncentrowaną na zaspokajaniu potrzeb gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Prowadzi akcję kredytową w oparciu o następujące grupy produktów kredytowych: kredyty samochodowe, kredyty gospodarcze, kredyty ratalne, kredyty gotówkowe i konsolidacyjne oraz karty kredytowe. Istotnymi pozycjami w ofercie Banku są też depozyty i ubezpieczenia.

Działalność Banku opiera się na sprawdzonym modelu biznesowym, który zakłada wieloproduktową i wielokanałową działalność adresowaną do zróżnicowanej bazy klientów, a także ciągły i systematyczny cross-selling i up-selling.

Ofertę bankową uzupełnia finansowanie samochodów w drodze leasingu poprzez spółkę zależną Santander Consumer Multirent Sp. z o.o., w której Santander Consumer Bank S.A. jest udziałowcem w 100%.

Pozostałe spółki kontrolowane przez Santander Consumer Bank S.A. to: Santander Consumer Finanse Sp. z o.o. (inwestowanie nadwyżek środków pieniężnych oraz współpraca z Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Wartą S.A. w zakresie pośrednictwa finansowego), AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji (działalność pomocnicza usług bankowych) oraz SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. (spółka specjalnego przeznaczenia powołana do przeprowadzenia transakcji sekurytyzacji).

Ambicją Banku jest ciągły wzrost jakości i innowacyjności oferowanych produktów i usług oraz zwiększanie zadowolenia klientów. W swojej działalności Bank kieruje się dążeniem do zapewnienia stabilnego i bezpiecznego rozwoju biznesu, budowanego w oparciu o przejrzyste procedury, rachunek ekonomiczny oraz zasady etyki bankowej stosowane konsekwentnie w relacjach z interesariuszami. Jego siła opiera się na dogłębnej znajomości rynku, efektywnym i optymalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów, w tym różnorodnych kanałów dystrybucji. Bank wykorzystuje dostęp do rozległej wiedzy i doświadczenia Grupy Santander.

Rozwój działalności w I połowie 2016 r.

Kierunki działalności

W I połowie 2016 r. Grupa Santander Consumer Bank S.A. (Grupa SCB S.A.) zajmowała silną pozycję na rynku consumer finance, pozostając od wielu lat w czołówce uczestników rynku kredytów samochodowych i w pierwszej dziesiątce największych polskich wydawców kart kredytowych. Grupa prowadzi stabilną i bezpieczną działalność bankową oraz pozyskuje nowy biznes w ramach zdefiniowanych segmentów rynku. Rozwija produkty oraz kanały sprzedaży i komunikacji z klientem, zwiększając swoją obecność w kanałach zdalnych i zaangażowanie w obsługę wyższych segmentów klientów.

W okresie objętym raportem Grupa przyznała priorytet następującym działaniom:

- Utrzymanie wysokiego poziomu sprzedaży kredytów gotówkowych, kredytów ratalnych oraz kart kredytowych.
- Wzrost poziomu sprzedaży kredytów samochodowych oraz leasingu samochodów w warunkach rosnącej konkurencji.
- Stabilizacja poziomu ryzyka z utrzymaniem wysokiego wskaźnika pokrycia rezerwami.
- Sprzedaż części portfela kredytów niepracujących.
- Utrzymanie silnej pozycji kapitałowej.
- Zoptymalizowanie kosztu finansowania w środowisku niższych stóp oraz nowego otoczenia regulacyjnego.
- Dostosowanie Banku do Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, która weszła w życie 1 kwietnia br.

W I połowie 2016 r. Grupa wypracowała zysk brutto w wysokości 358,2 mln zł (po uwzględnieniu transakcji wzajemnych z Bankiem Zachodnim WBK S.A.), tj. o 5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Należności od klientów

Oferta kredytowa

Grupa SCB S.A. specjalizuje się w kredytach samochodowych, gotówkowych, ratalnych i kartach kredytowych.

W ramach oferty kredytów samochodowych udostępnia osobom fizycznym i przedsiębiorcom kredyty samochodowe, pożyczki pod zabezpieczenie, kredyty refinansowe i leasing. Grupa buduje swoją pozycję na rynku kredytów samochodowych zarówno poprzez indywidualne kontakty z poszczególnymi dealerami samochodowymi, jak i współpracę z importerami poszczególnych marek. Skutecznie konkuruje na coraz bardziej wymagającym rynku dzięki szerokiej ofercie finansującej zakup pojazdów nowych i używanych (w wieku do 12 lat z okresem spłaty do 96 miesięcy) oraz elastycznym harmonogramom spłaty (kredyty z ratami równymi, malejącymi, harmonogramy z ratami balonowymi).

Oferta Grupy SCB w zakresie kredytu gotówkowego obejmuje kredyt gotówkowy i konsolidacyjny. Kredyty konsolidacyjne kierowane są do klientów własnych ze zdolnością do konsolidacji długu wewnętrznego lub zewnętrznego. Oferowane są też w celach restrukturyzacyjnych dla klientów wykazujących trudności płatnicze. Grupa umożliwia swoim klientom zawarcie umowy i uruchomienie kredytu gotówkowego w trybie zdalnym bez konieczności wizyty w placówce Banku.

Kredyty ratalne na zakup towarów i usług dostępne są u partnerów handlowych na terenie całego kraju i stanowią ważne narzędzie pozyskiwania nowych klientów do dalszej współpracy.

Katalog kart kredytowych Banku obejmuje następujące instrumenty: Visa Comfort, Visa Comfort Plus, TurboKARTA oraz karty typu „co-branded" wydawane wspólnie z partnerami biznesowymi.

W I połowie 2016 r. oferta kredytowa Grupy SCB została wzbogacona o nowe rozwiązania:

- rozszerzony wariant Pakietu Usług Bankowych do kredytu gotówkowego i ratalnego;
- zmodyfikowane ubezpieczenie Assistance „Pomoc na zawołanie" do karty kredytowej i kredytu gotówkowego (obejmuje trzy warianty ochrony: pomoc medyczna, pomoc w domu i teleopieka kardiologiczna);
- opcja płatności zbliżeniowych na karcie kredytowej Comfort+ (dwie spośród pięciu kart kredytowych wyposażone są obecnie w funkcjonalność zbliżeniową).

W ramach rozwoju kanałów sprzedaży i komunikacji z klientem, Grupa SCB uruchomiła nowy serwis internetowy kart kredytowych, za pośrednictwem którego klienci mają dostęp do historii operacji na rachunku karty oraz najważniejszych informacji o produkcie (limity transakcyjne, warunki korzystania, etc.). Ponadto z dotychczasowych struktur sprzedażowych wydzieliła sieć dedykowaną finansowaniu rynku samochodów używanych w celu wzmocnienia obecności Banku w tym segmencie rynku, zwiększenia liczby aktywnych partnerów sprzedaży kredytu samochodowego i podniesienia jakości obsługi klienta nabywającego samochód używany.

Portfel kredytowy

Na dzień 30 czerwca 2016 r. należności kredytowe brutto Grupy Santander Consumer Bank S.A. osiągnęły wartość 14 517,3 mln zł (z uwzględnieniem transakcji wzajemnych) i były wyższe w stosunku rocznym o 3,2% w wyniku wzrostu portfela kredytów gotówkowych, ratalnych i kart kredytowych. Rosnąca sprzedaż kredytów gotówkowych jest efektem niskiego poziomu rynkowych stóp procentowych oraz intensywnej kampanii marketingowej.

Zobowiązania wobec klientów

Jednym z podstawowych źródeł finansowania działalności Banku są zobowiązania wobec klientów, które na koniec czerwca 2016 r. wyniosły 7 959,7 mln zł (z uwzględnieniem transakcji wzajemnych) i wzrosły o 17,2% w skali roku pod wpływem wyższych zobowiązań wobec klientów korporacyjnych i detalicznych.

W strukturze bazy depozytowej Banku dominują produkty dla klientów detalicznych, na które składają się głównie lokaty terminowe o stałej stopie procentowej z kapitalizacją na koniec okresu, przyjmowane od osób fizycznych. Pozostałą część stanowią lokaty od klientów korporacyjnych. Bank koncentruje się na sprzedaży depozytów o terminie 1 roku i dłuższych, oferując atrakcyjne warunki cenowe, szczególnie dla lokat 12-miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych uległy zwiększeniu w porównaniu z 30 czerwca 2015 r. o 720 mln zł wskutek emisji obligacji przez spółkę specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. w ramach drugiej transakcji sekurytyzacji. Wpływ tej operacji na sprawozdanie z sytuacji finansowej ograniczył wykup w terminie zapadalności części obligacji wyemitowanych w oparciu o program emisji dłużnych papierów wartościowych oraz całości obligacji wyemitowanych w pierwszej transakcji sekurytyzacji.

Sieć dystrybucyjna Santander Consumer Bank S.A.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. Santander Consumer Bank S.A. prowadził sprzedaż produktów za pośrednictwem następujących kanałów dystrybucji:

- sieć 164 placówek własnych i 143 placówki partnerskie (172 i 110 na koniec czerwca 2015 r.);
- mobilny kanał sprzedaży kredytów samochodowych;
- mobilny kanał sprzedaży depozytów korporacyjnych;
- kanały zdalne, tj. call-center i internet;
- sieć 555 współpracujących z Bankiem partnerów sprzedaży kredytów samochodowych oraz 12 669 aktywnych partnerów sprzedaży kredytów ratalnych (549 i 13 269 na koniec czerwca 2015 r.);
- zdalny kanał sprzedaży kredytów samochodowych.

VII. Sytuacja finansowa

1. Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Struktura zysku Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. przed opodatkowaniem

Poniższa tabela przedstawia zmiany, jakie zaszły w skali roku i kwartału w kluczowych pozycjach skonsolidowanego rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za I połowę i II kwartał 2016 r.

mln zł

Skrócony rachunek zysków i strat (ujęcie analityczne)	I poł. 2016	I poł. 2015	II kw. 2016	I kw. 2016	Zmiana r/r	Zmiana kw/kw
Dochody ogółem	**3 942,9**	**4 121,2**	**2 114,9**	**1 828,0**	**-4,3%**	**15,7%**
- Wynik z tytułu odsetek	2 277,2	2 082,7	1 152,5	1 124,7	9,3%	2,5%
- Wynik z tytułu prowizji	943,6	961,2	470,9	472,7	-1,8%	-0,4%
- Pozostałe przychody [1)]	722,1	1 077,3	491,5	230,6	-33,0%	113,1%
Koszty ogółem	**(1 705,3)**	**(1 669,5)**	**(840,6)**	**(864,7)**	**2,1%**	**-2,8%**
- Koszty pracownicze i koszty działania	(1 472,7)	(1 488,9)	(732,9)	(739,8)	-1,1%	-0,9%
- Amortyzacja	(134,2)	(128,8)	(68,8)	(65,3)	4,2%	5,4%
- Pozostałe koszty operacyjne	(98,4)	(51,8)	(38,9)	(59,6)	90,0%	-34,7%
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	**(311,1)**	**(353,2)**	**(177,0)**	**(134,1)**	**-11,9%**	**32,0%**
Udział w zysku/stracie jednostek wycenianych metodą praw własności	20,7	5,4	13,1	7,6	283,3%	72,4%
Podatek od instytucji finansowych [2)]	(173,3)	-	(105,7)	(67,6)	-	56,4%
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem	**1 773,9**	**2 103,9**	**1 004,7**	**769,2**	**-15,7%**	**30,6%**
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(379,2)	(403,5)	(231,4)	(147,8)	-6,0%	56,6%
Zysk za okres	**1 394,7**	**1 700,4**	**773,3**	**621,4**	**-18,0%**	**24,4%**
- Zysk należny udziałowcom BZ WBK S.A.	**1 280,0**	**1 577,4**	**723,5**	**556,5**	**-18,9%**	**30,0%**
- Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli	114,7	123,0	49,8	64,9	-6,7%	-23,3%

1) Pozostałe przychody obejmują następujące pozycje pełnego rachunku zysków i strat: przychody z tytułu dywidend, zyski netto na udziałach w podmiotach powiązanych, wynik handlowy i rewaluację, wynik na pozostałych instrumentach finansowych, pozostałe przychody operacyjne.
Wielkość za I poł. 2016 r. oraz II kw.2016 r. zawiera jednorazowy zysk BZ WBK S.A. i SCB S.A. z rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. w łącznej wysokości 316,1 mln zł (w pełnej wersji rachunku zysków i strat kwota ta stanowi składową wyniku na pozostałych instrumentach finansowych).
Wielkość za I poł. 2015 r. zawiera jednorazowy zysk na udziałach w podmiotach powiązanych w wysokości 523 mln zł z częściowego zbycia udziałów i utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. z dniem 27.02.2015 r. (w pełnej wersji rachunku zysków i strat kwotę tę ujęto jako zysk netto na udziałach w podmiotach powiązanych).
2) Podatek bankowy naliczony zgodnie z Ustawą o podatku od niektórych instytucji finansowych, obowiązującą od 1.02.2016 r.

W I połowie 2016 r. Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. wypracowała zysk przed opodatkowaniem w wysokości 1 773,9 mln zł, tj. niższy o 15,7% r/r. Zysk należny udziałowcom Banku Zachodniego WBK S.A. wyniósł 1 280,0 mln zł i zmniejszył się o 18,9% r/r.

Po wyeliminowaniu z obu analizowanych okresów półrocznych jednorazowych zysków z instrumentów kapitałowych:

- 316,1 mln zł ujętych w I poł. 2016 r. z rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc.,
- 523 mln zł wykazanych w I poł. 2015 r. w następstwie sprzedaży i utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva;

oraz nowego obciążenia ustawowego z okresu bieżącego:

- podatku od instytucji finansowych w wys. 173,3 mln zł

porównywalny zysk przed opodatkowaniem wzrósł o 3,2% r/r, a zysk należny udziałowcom jednostki dominującej o 0,9% r/r.

Dochody ogółem i zysk przed opodatkowaniem w poszczególnych kwartałach 2015 r. i 2016 r. (w mln zł)

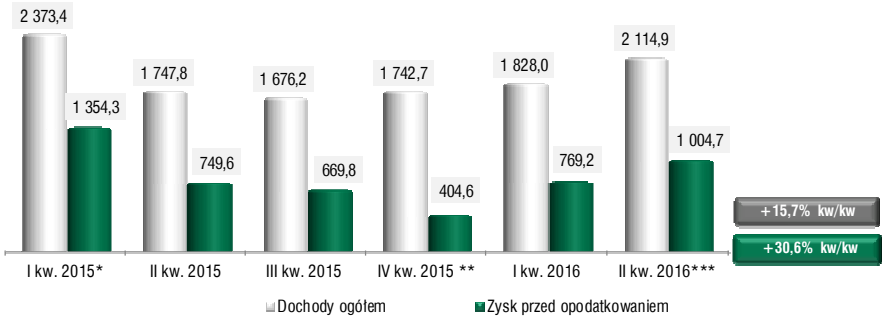

* *W wyniku częściowego zbycia udziałów i utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. w I kw. 2015 r. Grupa wykazała jednorazowy zysk na udziałach w podmiotach powiązanych w wysokości 523 mln zł.*

** *Na mocy Uchwały Zarządu BFG z dnia 26.11.2015 r., BZ WBK S.A. i SCB S.A. zostały zobowiązane do wniesienia opłaty z FOŚG w wys. 183,8 mln zł na pokrycie wypłat środków gwarantowanych dla deponentów banku trzeciego w związku z jego upadłością.*

*** *W wyniku rozliczenia w dniu 21.06.2016 r. transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. BZ WBK S.A. i SCB S.A. rozpoznały łączny zysk z tytułu udziałów posiadanych w spółce przejmowanej w wysokości 316,1 mln zł.*

Struktura podmiotowa zysku Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A. przed opodatkowaniem

mln zł

Składowe skonsolidowanego zysku Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. przed opodatkowaniem - ujęcie podmiotowe	I poł. 2016	I poł. 2015	Zmiana r/r
Bank Zachodni WBK S.A.	**1 668,1**	**1 416,6**	**17,8%**
Spółki zależne:	**428,9**	**424,2**	**1,1%**
Santander Consumer Bank z jednostkami zależnymi [1]	358,2	341,0	5,0%
BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. [2]	31,9	35,6	-10,4%
BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A., BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. [3]	-	12,1	-
BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Lease S.A. i BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	33,3	27,7	20,2%
Faktor Sp. z o.o.	12,7	9,2	38,0%
Pozostałe spółki zależne [4]	(7,2)	(1,4)	414,3%
Wycena metodą praw własności	**20,7**	**5,4**	283,3%
Eliminacja dywidend otrzymanych przez BZ WBK S.A. [5]	**(343,8)**	**(46,0)**	**647,4%**
Pozostałe eliminacje i korekty konsolidacyjne [6]	**-**	**303,7**	**-**
Zysk przed opodatkowaniem	**1 773,9**	**2 103,9**	**-15,7%**

1) *BZ WBK S.A. sprawuje kontrolę nad Grupą SCB S.A. i konsoliduje jej sprawozdania finansowe. W skład Grupy SCB S.A. na dzień 30.06.2016 r. wchodziły następujące podmioty: AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji, Santander Consumer Multirent Sp. z o.o., Santander Consumer Finanse Sp. z o.o. i SC Poland Consumer 15-1 Sp. z .o.o. Na dzień 30.06.2015 r. w skład Grupy wchodziła dodatkowo spółka SC Poland Auto 2014-1 Ltd. Zaprezentowane kwoty stanowią zysk przed opodatkowaniem Grupy SCB S.A. za wskazane okresy po uwzględnieniu transakcji wzajemnych i korekt konsolidacyjnych.*

2) *W dniu 31.03.2016 r. BZ WBK TFI S.A. połączyło się z BZ WBK AM S.A. w drodze przejęcia majątku tej spółki w zamian za akcje połączeniowe wydane jej współwłaścicielom, tj. BZ WBK S.A. oraz Banco Santander S.A.*
Łączny zysk brutto wymienionych spółek za I poł. 2015 r. nie uwzględnia dywidendy otrzymanej przez BZ WBK AM S.A. od BZ WBK TFI S.A. w wysokości 41,6 mln zł.

3) *BZ WBK-Aviva TUO S.A. oraz BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. zmieniły status z jednostek zależnych na stowarzyszone z dniem 27 lutego 2015 r. i od tego czasu podlegają wycenie metodą praw własności. Zaprezentowana kwota stanowi zysk przed opodatkowaniem obu towarzystw ubezpieczeniowych (po uwzględnieniu korekt konsolidacyjnych oraz korekty zysku spółek po audycie) za dwa miesiące 2015 r.*

4) *W skład pozostałych spółek zależnych wchodzą następujące podmioty: BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o., BZ WBK Nieruchomości S.A oraz Giełdokracja Sp. z o.o. w likwidacji.*

5) *Linia zawiera dywidendy otrzymane przez BZ WBK S.A. od spółek zależnych i stowarzyszonych, w tym wypłatę dywidendy przez SCB S.A. w kwocie 260,8 mln zł ujętą w II kwartale 2016 r.*

6) *Pozostałe (inne niż dywidendy) korekty konsolidacyjne w I poł. 2015 r. obejmują głównie finansowe skutki utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva (288,6 mln zł).*

Jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

W I połowie 2016 r. jednostkowy zysk przed opodatkowaniem Banku Zachodniego WBK S.A. zwiększył się o 17,8% r/r.

W ujęciu porównywalnym (tj. po wyeliminowaniu z okresu bazowego 234,4 mln zł jednorazowego zysku z częściowego zbycia udziałów w spółkach BZ WBK-Aviva, a z okresu bieżącego 305,9 mln zł jednorazowego zysku z rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. oraz „podatku bankowego" w wysokości 159,6 mln zł) wzrost zysku brutto wyniósł 28,7% r/r i pozostawał pod wpływem następujących tendencji:

- znaczna poprawa wyniku z tytułu odsetek (+9,9% r/r) dzięki dynamicznej akcji kredytowej;
- wzrost wyniku handlowego (+59,8% r/r);
- wyższe przychody z tytułu dywidend ujęte w I półroczu 2016 r. (222,8% r/r) za sprawą dywidendy z SCB S.A. (260,8 mln zł) i BZ WBK TFI S.A. (29,8 mln zł);
- niższy poziom odpisów z tytułu utraty wartości należności kredytowych (-18,1% r/r).

Jednocześnie odnotowano obniżenie wyniku na sprzedaży instrumentów dłużnych (-65,2% r/r), głównie obligacji skarbowych, oraz wyższe całkowite koszty operacyjne (+3,1% r/r) pod wpływem zwiększonej amortyzacji i spornych kwestii prawnych.

Jednostki zależne

Mimo wzrostu rentowności Grupy Santander Consumer Bank S.A. (Grupa SCB S.A.) oraz spółek zajmujących się leasingiem i faktoringiem, łączny zysk przed opodatkowaniem konsolidowanych z Bankiem Zachodnim WBK S.A. spółek zależnych przekroczył poziom poprzedniego roku tylko o 1,1% r/r z powodu rozpoznania utraty wartości w portfelu inwestycji kapitałowych spółki BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. oraz niższych wyników finansowych z działalności BZ WBK TFI S.A. na rynku funduszy inwestycyjnych i zarządzania aktywami.

Wkład Grupy SCB S.A. do skonsolidowanego wyniku brutto Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 6 miesięcy 2016 r. osiągnął wartość 358,2 mln zł (uwzględniając wyłączenia transakcji wzajemnych i korekty konsolidacyjne) i zwiększył się w skali roku o 5% pod wpływem następujących czynników:

- Wzrost wyniku odsetkowego netto o 8,9% r/r do 544,5 mln zł, odzwierciedlający wyższy poziom marży odsetkowej netto przy obniżonym koszcie finansowania, wzroście portfela kredytowego i korzystnych zmianach zachodzących w jego strukturze (wzrost udziału produktów wysokomarżowych, tj. kredytów gotówkowych i kart kredytowych);
- Wyższy o 158,1% r/r łączny wynik z tytułu pozostałych instrumentów finansowych i operacji handlowych za sprawą wynagrodzenia wynikającego z rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. oraz wyceny instrumentów pochodnych przez rachunek zysków i strat;
- Dodatkowe obciążenie rachunku zysków i strat z tytułu podatku od instytucji finansowych w wys. 13,7 mln zł.
- Gorszy o 24,9 mln zł r/r wynik na odpisach z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, głównie ze względu na niższą wartość sprzedaży spisanych wierzytelności w I połowie 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, a także z powodu zmiany polityki akceptacyjnej dla portfela kredytów ratalnych.

W I połowie 2016 r. zarówno spółka BZ WBK Faktor Sp. z o.o., jak i spółki leasingowe z podmiotem kontrolującym BZ WBK Finanse Sp. z o.o. wypracowały wyższy zysk brutto (odpowiednio o 38% r/r oraz 20,2% r/r) przy systematycznie rosnącym tempie sprzedaży oraz niższych odpisach z tytułu utraty wartości należności kredytowych. Ponadto spółki leasingowe osiągnęły lepszy wynik z tytułu odsetek oraz wyższe dochody prowizyjne, w tym z prowadzonej działalności ubezpieczeniowej.

W efekcie częściowej sprzedaży akcji spółek BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. oraz utraty nad nimi kontroli z dniem 27 lutego 2015 r. nastąpiła zmiana ich ujęcia księgowego z konsolidacji pełnej na wycenę metodą praw własności.

Niższy o 10,4% r/r zysk brutto spółki BZ WBK TFI S.A. odzwierciedla spadek dochodu z prowizji za zarządzanie aktywami w konsekwencji obniżenia się średniego stanu aktywów netto funduszy inwestycyjnych oraz zmiany ich struktury w kierunku bezpiecznych produktów niskomarżowych, głównie gotówkowych. W związku z wysoką zmiennością rynków kapitałowych, a zwłaszcza dekoniunkturą związaną z obawami o wynik referendum w Wielkiej Brytanii, w I połowie 2016 r. klienci wykazywali stosunkowo niskie zainteresowanie rozwiązaniami akcyjnym i funduszami mieszanymi.

Dochody ogółem

W I połowie 2016 r. dochody ogółem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wyniosły 3 942,9 mln zł i zmniejszyły się o 4,3% r/r. Po wyłączeniu z okresu bieżącego i bazowego jednorazowych zysków z udziałów kapitałowych, porównywalne dochody ogółem Grupy były wyższe o 0,8% r/r.

Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek za sześć pierwszych miesięcy 2016 r. osiągnął wartość 2 277,2 mln zł i zwiększył się o 9,3% r/r.

Wynik z tytułu odsetek w kolejnych kwartałach 2015 r. i 2016 r. (w mln zł)

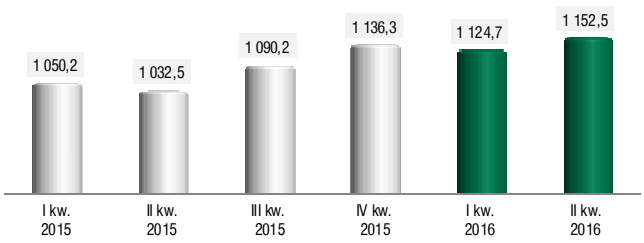

W otoczeniu niższych stóp procentowych Grupa zwiększyła przychody o 3,6% r/r do poziomu 2 941 mln zł, obserwując przy tym wyraźny spadek kosztów odsetkowych w tempie 12,0% r/r do wartości 663,8 mln zł.

Tempo wzrostu przychodów odsetkowych – stymulowane przez portfel należności kredytowych od klientów indywidualnych i podmiotów gospodarczych, należności leasingowych oraz transakcji CIRS i IRS (zabezpieczających przepływy pieniężne) – zostało spowolnione przez spadki odnotowane w portfelu papierów dłużnych i w pozostałych kategoriach aktywów.

Po stronie kosztów odsetkowych tendencja spadkowa powstała pod presją depozytów klientowskich z wszystkich segmentów rynku (detaliczny, korporacyjny i publiczny).

Struktura przychodów odsetkowych w I poł. 2016 r.

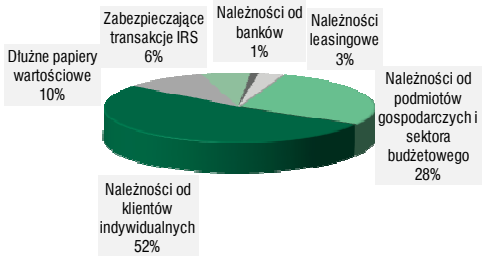

Struktura przychodów odsetkowych w I poł. 2015 r.

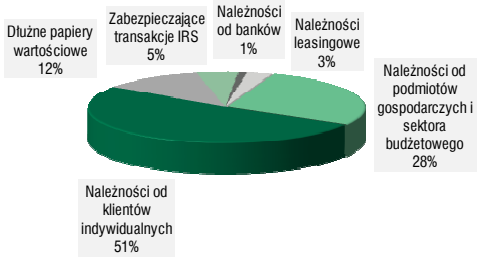

Struktura kosztów odsetkowych w I poł. 2016 r.

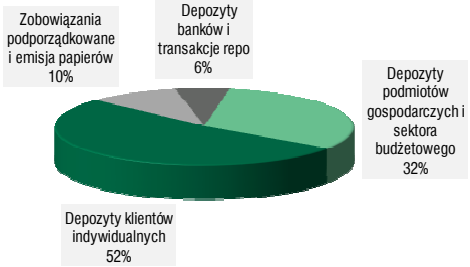

Struktura kosztów odsetkowych w I poł. 2015 r.

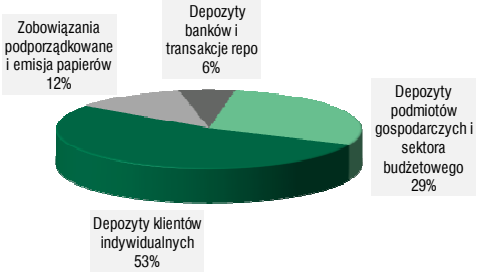

Zannualizowana marża odsetkowa netto Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wzrosła z 3,53% w I połowie 2015 r. do 3,62% w I połowie 2016 r., co jest efektem spadku kosztów finansowania w otoczeniu niższych stóp procentowych (po obniżce RPP z marca 2015 r. o 50 pb) oraz korzystnego rozwoju kluczowych wolumenów biznesowych Grupy, w tym dalszej rozbudowy portfela kredytów gotówkowych i pozostałych kredytów konsumenckich oraz przyrostu niskokosztowych środków bieżących. Ww. tendencje rozwojowe powstały w wyniku proaktywnych działań Grupy w zakresie akwizycji, promocji oraz zarządzania parametrami oferty produktowej z uwzględnieniem warunków rynkowych, oczekiwań klientów oraz celów własnych organizacji w obszarze zarządzania płynnością, kapitałami i strukturą bilansu.

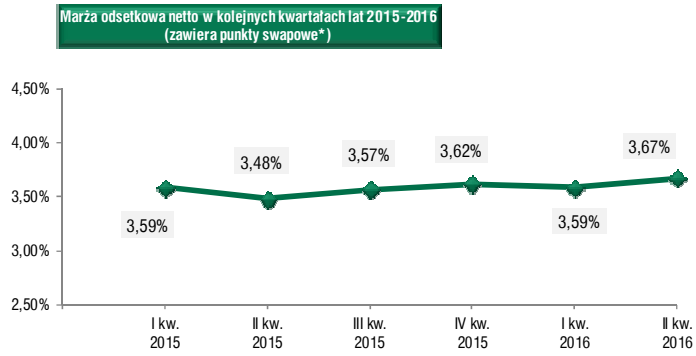

* *W kalkulacji skorygowanej marży odsetkowej netto Bank Zachodni WBK S.A. uwzględnia alokację punktów swapowych generowanych przez instrumenty pochodne wykorzystywane w procesie zarządzania płynnością. Nie uwzględnia natomiast przychodów odsetkowych z handlowego portfela dłużnych papierów wartościowych.*

W I kwartale 2016 r. zannualizowana kwartalna marża odsetkowa netto obniżyła się do 3,59% z poziomu 3,62% osiągniętego w IV kwartale 2015 r., a następnie wzrosła do 3,67% w II kwartale br. Spadek marży obserwowany w okresie pierwszych trzech miesięcy br. to m.in. wynik spowolnienia sprzedaży wysokomarżowych należności detalicznych z jednoczesnym wzrostem należności kredytowych od podmiotów gospodarczych, a także przyrostu sald na kontach oszczędnościowych klientów indywidualnych oraz wyższych kosztów ich pozyskania i utrzymania w ramach kampanii promocyjnych nagradzających aktywność transakcyjną klientów ponadstandardowym oprocentowaniem. Wyższy poziom marży w kolejnym kwartale 2016 r. odzwierciedla zdecydowany wzrost portfela należności od klientów indywidualnych pod wpływem rosnącej sprzedaży kredytów hipotecznych i gotówkowych oraz dalszy przyrost środków na rachunkach bieżących klientów indywidualnych i podmiotów gospodarczych z towarzyszącym spadkiem sald depozytów terminowych. Bank kontynuował procesy optymalizacji oferty cenowej z uwzględnieniem dynamiki rynku, uwarunkowań wewnętrznych oraz przyjętej strategii w zakresie rozwoju struktury bilansu.

Wynik z tytułu prowizji

W I połowie 2016 r. wynik z tytułu prowizji wyniósł 943,6 mln zł i był niższy w porównaniu z poprzednim rokiem o 1,8% r/r.

mln zł

Wynik z tytułu prowizji	I poł. 2016	I poł. 2015	Zmiana r/r
E-Biznes i płatności [1)]	180,8	179,9	0,5%
Obsługa rachunków i obrót pieniężny [2)]	162,2	172,1	-5,8%
Prowizje walutowe	152,1	150,2	1,3%
Prowizje ubezpieczeniowe [3)]	127,9	130,6	-2,1%
Prowizje kredytowe [4)]	112,8	111,5	1,2%
Dystrybucja i zarządzanie aktywami	112,5	127,0	-11,4%
Karty kredytowe	60,2	51,2	17,6%
Prowizje maklerskie	27,0	27,6	-2,2%
Pozostałe prowizje [5)]	8,1	11,1	-27,0%
Razem	**943,6**	**961,2**	**-1,8%**

1) *Prowizje dot. płatności (zagranicznych, masowych, transferów Western Union, trade finance), kart debetowych, obsługi instytucji zewnętrznych oraz innych usług elektronicznych i telekomunikacyjnych.*
2) *Przychody prowizyjne z tytułu obsługi rachunków i obrotu pieniężnego zostały pomniejszone o analogiczne koszty, które w Nocie 7 "Wynik z tytułu prowizji" skonsolidowanych sprawozdań finansowych zawarte są w pozycji "pozostałe" (1,5 mln zł w I poł. 2016 r. wobec 1,7 mln zł w I poł. 2015 r.).*
3) *Sprawując kontrolę nad spółkami BZ WBK-Aviva (od 20.12.2013 r. do 27.02.2015 r.), Bank ujmował znaczną część dochodów ubezpieczeniowych poza "wynikiem z tytułu prowizji", tj. w "pozostałych przychodach operacyjnych" (26,3 mln zł w I kw. 2015 r.). Po utracie kontroli nad spółkami, prowizje ubezpieczeniowe niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej zawarte są w wyniku z tytułu prowizji.*
4) *Dochody prowizyjne z działalności kredytowej, faktoringowej i leasingowej, które nie podlegają amortyzacji do dochodu odsetkowego. Linia obejmuje m.in. koszty pośrednictwa kredytowego.*
5) *Prowizje z tytułu gwarancji i poręczeń, organizowania emisji i pozostałe.*

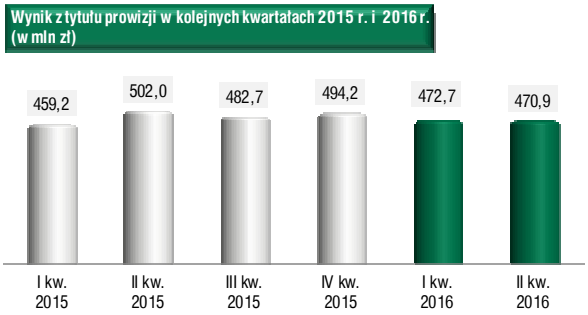

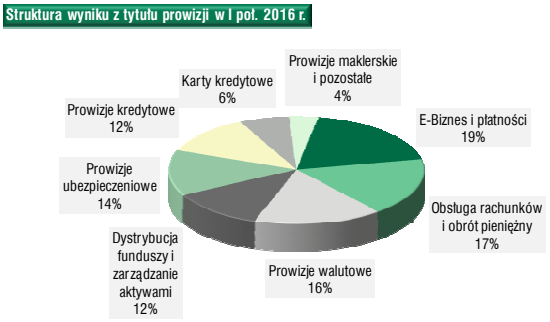

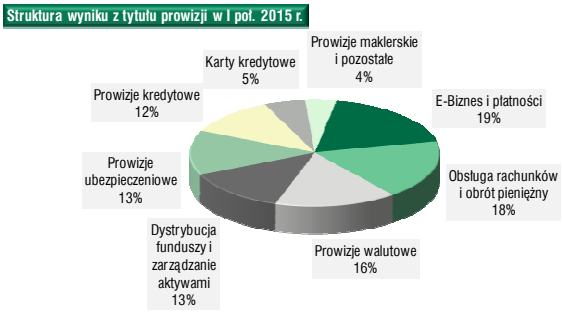

W I połowie 2016 r. największy przyrost dochodów prowizyjnych netto w stosunku rocznym wygenerowały karty kredytowe (+17,6% r/r) w związku z wyższą o 10,1% liczebnością połączonego portfela Banku Zachodniego WBK S.A. i SCB S.A., wzrostem wolumenu transakcji realizowanych z udziałem tych instrumentów oraz rewizją wybranych opłat i prowizji w ramach oferty SCB S.A.

Niższe dochody prowizyjne za dystrybucję i zarządzanie aktywami (-11,4% r/r) są konsekwencją spadku średniej wartości aktywów pod zarządzaniem spółki BZ WBK TFI S.A. i zmianą ich struktury na korzyść bezpiecznych produktów niskomarżowych. W sytuacji dużej niepewności na rynkach finansowych w I połowie roku odnotowano odpływ środków z rozwiązań inwestycyjnych z udziałem akcji i obligacji.

Wynik z tytułu prowizji za obsługę rachunków i obrót pieniężny zmniejszył się o 5,8% r/r, odzwierciedlając m.in. działania promocyjne i retencyjne adresowane do dynamicznie rosnącej liczby posiadaczy rachunków bankowych Banku Zachodniego WBK S.A.

Wzrosty i spadki prowizji w pozostałych liniach biznesowych były umiarkowane i pozostawały w granicach odchyleń powstających w warunkach stabilnej działalności biznesowej. Wyjątkiem jest spadek dochodów prowizyjnych netto z tytułu ubezpieczeń związany z wejściem w życie z dniem 1 kwietnia 2016 ustawowego zakazu (Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) pobierania przez banki (działające w charakterze ubezpieczającego) wynagrodzenia z tytułu ubezpieczeń grupowych pozostających jeszcze w portfelach bankowych, m.in. w ramach obsługi kart kredytowych i debetowych klientów.

Pozostałe przychody

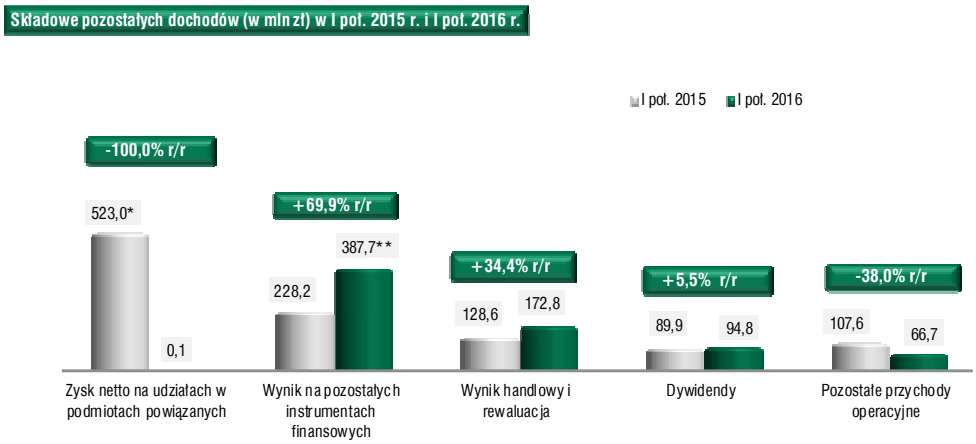

* *W wyniku częściowego zbycia udziałów i utraty kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. w I kw. 2015 r. Grupa wykazała jednorazowy zysk na udziałach w podmiotach powiązanych w wysokości 523 mln zł.*

** *W wyniku rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. w dniu 21.06.2016 r. BZ WBK S.A. i SCB S.A. rozpoznały łączny zysk z tytułu udziałów posiadanych w spółce przejmowanej w wysokości 316,1 mln zł.*

Zysk na udziałach w podmiotach powiązanych

W I połowie 2015 r. w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. ujęto jednorazowy zysk na udziałach w podmiotach powiązanych w wysokości 523 mln zł, który powstał w efekcie sprzedaży akcji w spółkach BZ WBK-Aviva TUO S.A. i BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. w ilości powodującej utratę kontroli (17% udziału w każdej) na rzecz Aviva Ltd. i przeklasyfikowanie obu jednostek z zależnych na stowarzyszone.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych za I połowę 2016 r. zwiększył się o 69,9% r/r do poziomu 387,7 mln zł, z czego 316,1 mln zł reprezentuje łączne wynagrodzenie Grupy (305,9 mln zł dla BZ WBK S.A. i 10,2 mln zł dla SCB S.A.) z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Ltd. przez Visa Inc. w dniu 21 czerwca 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. oraz SCB S.A. – jako członkowie i udziałowcy spółki przejmowanej – otrzymali płatność gotówkową w wys. 51,6 mln euro, 18 692 akcje uprzywilejowane serii C oraz płatność odroczoną stanowiącą ok. 0,40% z 1,12 mld euro przypadających wszystkim uczestnikom transakcji.

Wynik na sprzedaży pozostałych instrumentów kapitałowych z dostępnego do sprzedaży portfela inwestycji kapitałowych Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wyniósł 2 mln zł.

Zysk na sprzedaży obligacji skarbowych osiągnął wartość 79,9 mln zł, co oznacza spadek o 65,1% r/r. Proces zarządzania terminami zapadalności dłużnych papierów wartościowych z portfela dostępnego do sprzedaży jest na bieżąco dostosowywany do warunków rynkowych i uwzględnia przyjęte przez Grupę cele w zakresie zarządzania ryzykiem i płynnością. Decyzje podejmowane w zakresie struktury portfela i bilansu uwzględniały przewidywania dot. rozwoju cyklu zmian stóp procentowych oraz wahania krzywych rentowności pod wpływem czynników geopolitycznych i decyzji banków centralnych.

Wynik handlowy i rewaluacja („wynik handlowy")

W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2016 r. Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. wygenerowała dodatni wynik handlowy w wysokości 172,8 mln zł, który przekroczył ubiegłoroczny poziom o 34,4%.

Na rynku pochodnych instrumentów finansowych oraz walutowych operacji międzybankowych Grupa wypracowała zysk w wysokości 154,0 mln zł wobec 142,5 mln zł w poprzednim roku. Rezultat ten osiągnięto w warunkach znacznej zmienności na rynku stopy procentowej i walutowym. W porównaniu z końcem czerwca 2015 r. krzywe rentowności przesunęły się w dół, w tym dla IRS spadły o 40-80 pb, podczas gdy złoty był słabszy o ok. 6% wobec euro i dolara amerykańskiego oraz mocniejszy o ok. 9% wobec funta brytyjskiego przy względnie stabilnym kursie wobec franka szwajcarskiego.

Ww. komponent wyniku handlowego uwzględnia dochód o charakterze odsetkowym z transakcji CIRS/IRS nieobjętych rachunkowością zabezpieczeń w wysokości 8 mln zł za I połowę 2016 r. wobec 10,4 mln zł za I połowę 2015 r. Nie zawiera natomiast dochodu odsetkowego z transakcji CIRS i IRS desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (140,3 mln zł w I połowie 2016 r. wobec 119,6 mln zł w I połowie 2015 r.), które ujmowane są w „przychodach z tytułu odsetek".

Pozostałe handlowe dochody walutowe wyniosły 9,2 mln zł i były wyższe o 4,4 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem.

Operacje dłużnymi i kapitałowymi papierami wartościowymi przyniosły łączny zysk w wysokości 9,6 mln zł wobec straty na poziomie 18,7 mln zł w okresie porównywalnym.

Dywidendy

W I połowie 2016 r. Grupa rozpoznała przychód z tytułu dywidend w wysokości 94,8 mln zł, tj. wyższy o 5,5% r/r za sprawą dywidend ze spółek z Grupy Aviva wchodzących w skład inwestycji kapitałowych Banku Zachodniego WBK S.A.

Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne zmniejszyły się w I połowie 2016 r. o 38,0% do 66,7 mln zł, co jest efektem wysokiej bazy powstałej na tle metodologicznym w związku ze:

- zmianą sposobu ujmowania dochodów z działalności ubezpieczeniowej po utracie kontroli nad towarzystwami ubezpieczeniowymi BZ WBK-Aviva;
- koniecznością dostosowania częstotliwości naliczania zwrotów z tytułu opłat BFG do zapisów nowej ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Od 1 stycznia 2014 r. do 27 lutego 2015 r. znaczną część dochodów ubezpieczeniowych rozpoznawano w pozostałych przychodach operacyjnych (26,3 mln zł w 2015 r.), podczas gdy od marca całość dochodów niestanowiących integralnej części efektywnej stopy procentowej i niepodlegających rozliczeniu w czasie, prezentowana jest w prowizjach z tytułu ubezpieczeń.

W wyniku zmiany trybu naliczania zwrotów opłat z BFG powstała dysproporcja w wielkości kwot ujętych w obu analizowanych okresach sprawozdawczych: 25,1 mln zł w I połowie 2016 r. wobec 37,4 mln zł w I połowie 2015 r.

Odpisy z tytułu utraty wartości

mln zł

Odpisy z tytułu utraty wartości należności kredytowych	I poł. 2016	I poł. 2015	Zmiana r/r
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(378,4)	(380,1)	-0,4%
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(0,9)	(52,4)	-98,3%
Wynik z tytułu należności odzyskanych	51,4	70,9	-27,5%
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	16,8	8,4	100,0%
Razem	**(311,1)**	**(353,2)**	**-11,9%**

W I połowie 2016 r. obciążenie rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. z tytułu odpisów związanych z utratą wartości należności kredytowych wyniosło 311,1 mln zł i zmniejszyło się o 11,9% r/r. Udział w tej pozycji Grupy SCB S.A. wyniósł 38,3 mln zł, podczas gdy w analogicznym okresie ub.r. osiągnął wartość 13,4 mln zł.

Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe) w I połowie 2016 r. wyniósł 378,4 mln zł i utrzymał się na poziomie poprzedniego roku przy wyraźnym wzroście portfela należności kredytowych, który w części pochodzącej od przedsiębiorstw i sektora publicznego (z należnościami faktoringowymi) zwiększył się o 12,8% r/r, w części detalicznej o 7,8% r/r, a w zakresie należności leasingowych o 27,5% r/r. W porównaniu z I połową 2015 r. zmniejszyła się wartość odpisów z tytułu utraty wartości należności ocenianych indywidualnie na korzyść odpisów szacowanych z zastosowaniem podejścia portfelowego. Jedną z przyczyn jest reklasyfikacja części należności detalicznych podlegających ocenie indywidualnej do portfela badanego zgodnie z podejściem grupowym przy zastosowaniu nowego narzędzia do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości.

Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR) przyjął wartość na poziomie 0,9 mln zł wobec 52,4 mln zł w okresie bazowym. W I połowie 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. przeprowadził transakcję sprzedaży portfela należności kredytowych od podmiotów gospodarczych bez rozpoznanej utraty wartości (IBNR) z kapitałem kredytowym o wartości 440,0 mln zł.

Łącznie w I połowie 2016 r. Bank Zachodni WBK S.A. sprzedał kapitał kredytowy o wartości 622,8 mln zł (646,7 mln zł włącznie z odsetkami) wobec 100,5 mln zł w okresie porównywalnym, co w obu okresach miało dodatni wpływ na wynik finansowy brutto w wysokości odpowiednio 23,1 mln zł i 10,5 mln zł. Oprócz kredytów dla podmiotów gospodarczych, głównie z portfela IBNR, sprzedane należności obejmowały wymagalne wierzytelności detaliczne.

Jednocześnie Santander Consumer Bank S.A. przeprowadził sprzedaż spisanego portfela kredytów ratalnych i gotówkowych o wartości 326,6 mln zł, osiągając zysk przed opodatkowaniem w wysokości 51,9 mln zł. Analogiczna transakcja sprzedaży z poprzedniego roku dotyczyła spisanych portfeli kart kredytowych, kredytów gotówkowych i ratalnych SCB S.A. o łącznej wartości 425,5 mln zł i przyniosła 60,5 mln zł zysku brutto.

Zmiany w wielkości i strukturze odpisów aktualizujących są przejawem ostrożnościowego podejścia Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. do zarządzania ryzykiem kredytowym.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. wskaźnik kredytów niepracujących Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wyniósł 6,8% wobec 8,1% na koniec czerwca 2015 r. Poprawił się również wskaźnik kosztu ryzyka, który wyniósł 0,7% wobec 0,9% w I połowie 2015 r.

Koszty ogółem

mln zł

Koszty ogółem	I poł. 2016	I poł. 2015	Zmiana r/r
Koszty pracownicze i koszty działania, w tym:	(1 472,7)	(1 488,9)	-1,1%
- Koszty pracownicze	(745,6)	(769,8)	-3,1%
- Koszty działania	(727,1)	(719,1)	1,1%
Amortyzacja	(134,2)	(128,8)	4,2%
Pozostałe koszty operacyjne	(98,4)	(51,8)	90,0%
Koszty ogółem	**(1 705,3)**	**(1 669,5)**	**2,1%**

W I połowie 2016 r. całkowite koszty Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. osiągnęły poziom 1 705,3 mln zł i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku były wyższe o 2,1%. Rezultat ten osiągnięto pomimo wyższej opłaty ostrożnościowej wnoszonej na rzecz BFG, znacznych kosztów związanych z utrzymaniem i rozwojem infrastruktury informatycznej, kontynuacji projektów rozwojowych Grupy oraz utworzeniu rezerw na sporne kwestie prawne w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Przy zwiększającej się skali biznesu oraz toczących się przedsięwzięciach rozwojowych roczne tempo wzrostu kosztów ogółem potwierdza wysoką dyscyplinę kosztową w skali całej Grupy.

Relacja kosztów do dochodów Grupy (po wyłączeniu z okresu bieżącego i bazowego jednorazowych zysków z instrumentów kapitałowych) ukształtowała się na poziomie 47,0% w I połowie 2016 r. wobec 46,4% w I połowie 2015 r.

Koszty pracownicze

Koszty pracownicze Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za I połowę 2016 r. zamknęły się kwotą 745,6 mln zł, co oznacza spadek o 3,1% w skali roku. Udział Grupy SCB S.A. w skonsolidowanych kosztach pracowniczych wyniósł 112,4 mln zł i był stabilny w stosunku rocznym.

Kluczowe pozycje kosztów pracowniczych, tj. wynagrodzenia i premie oraz narzuty na wynagrodzenia zmniejszyły się w stosunku rocznym odpowiednio o 3,4% do 610,3 mln zł oraz o 2% do 110 mln zł w wyniku spadku zatrudnienia w Grupie o 587 etatów do poziomu 13 937 oraz rozwiązania rezerw na niewykorzystane premie z poprzedniego roku.

Koszty działania

W I połowie 2016 r. koszty działania Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zwiększyły się nieznacznie (+1,1% r/r) do kwoty 727,1 mln zł, w tym koszty Grupy SCB S.A. wyniosły 123,6 mln zł i miały największy udział procentowy w następujących kategoriach kosztowych: marketing i reprezentacja, koszty utrzymania i wynajmu budynków, eksploatacja systemów informatycznych, koszty ponoszone na rzecz regulatorów rynku.

W ramach skonsolidowanych kosztów działania najwyższy wzrost (w wielkościach absolutnych) wykazała linia zawierająca obciążenia ustawowe nałożone na Bank Zachodni WBK S.A. i Santander Consumer Bank S.A. przez regulatorów rynku (+20,1 mln zł r/r). Głównym motorem wzrostu była opłata ostrożnościowa na fundusz stabilizacyjny BFG w wys. 35,4 mln zł (+68,4% r/r) naliczana w cyklu kwartalnym wg podwyższonej stawki i w oparciu o zmienioną podstawę. Dodatkowo w I półroczu powstało obciążenie z tytułu części składki wpłaconej na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców utworzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (8,5 mln zł w uzupełnieniu rezerwy utworzonej na ten cel w IV kwartale 2015 r.).

Na wzrost właściwych kosztów działania złożyły się następujące składowe: koszty remontu maszyn (+95,7% r/r) m.in. w ramach procesu wyposażania pomieszczeń biurowych; koszty eksploatacji systemów informatycznych (+5% r/r), związane z wdrażaniem nowych systemów, rozwojem środowisk centralnych oraz realizacją kolejnych projektów rozwojowych oraz koszty zabezpieczenia banku (+31,9% r/r) m.in. w zakresie ochrony fizycznej.

W skali roku zmniejszyły się koszty marketingu i reprezentacji (-11,2% r/r) w związku ze zmianą rytmu i intensywności kampanii marketingowych prowadzonych przez Bank Zachodni WBK S.A. i SCB S.A. Dzięki przeglądom i renegocjacji umów Grupa obniżyła koszty transmisji danych (-22% r/r) oraz opłaty pocztowe i telekomunikacyjne (-11,2% r/r). Ograniczono również koszty samochodów, usług transportowych i transportu wartości (-11,3% r/r) oraz materiałów eksploatacyjnych, druków, czeków i kart (-7,2% r/r).

Funkcjonujący w Grupie system zarządzania dostawcami, obejmuje mechanizmy ich weryfikacji, kontroli jakości i określa zasady zawierania umów. Grupa prowadzi ciągły monitoring kosztów, cyklicznie bada warunki cenowe na rynku, przeprowadza przeglądy, renegocjacje umów oraz działania optymalizacyjne w organizacji.

Podatek od instytucji finansowych

Zgodnie z Ustawą o podatku od niektórych instytucji finansowych od 1 lutego 2016 r. aktywa banków podlegają opodatkowaniu wg stawki miesięcznej 0,0366%. Łączne obciążenie z tego tytułu rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za I półrocze 2016 r. wyniosło 173,3 mln zł.

Efektywna stopa podatkowa

W I połowie 2016 r. efektywna stopa podatkowa wyniosła 21,4% wobec 19,2% w analogicznym okresie poprzedniego roku, m.in. za sprawą strat z tytułu sprzedaży wierzytelności, wyższej opłaty ostrożnościowej oraz wprowadzenia podatku bankowego, które nie stanowią kosztu uzyskania przychodu.

2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. aktywa ogółem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wyniosły 142 248,8 mln zł, co oznacza wzrost w skali półrocza o 1,8%, a w skali roku o 6,9%. Wielkość i strukturę sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy determinuje jednostka dominująca, której udział w całości skonsolidowanych aktywów stanowi 89,5% w porównaniu z 89,8% na koniec grudnia 2015 r.

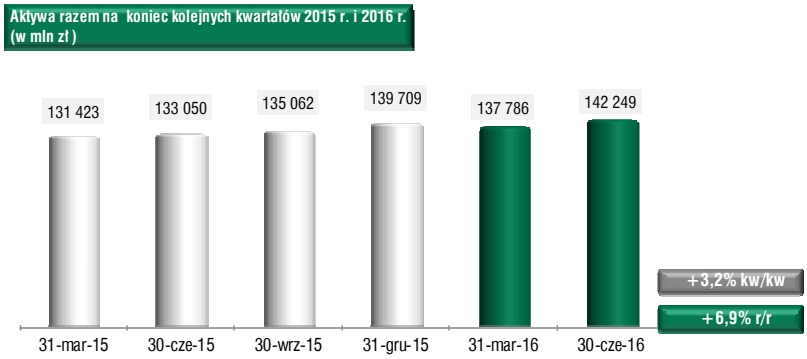

Poniższa tabela przedstawia zmiany, jakie zaszły w kluczowych wielkościach aktywów Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na 30 czerwca 2016 r. w porównaniu ze stanem sprzed sześciu i dwunastu miesięcy.

mln zł

Składniki aktywów (ujęcie analityczne)	30.06.2016	Struktura 30.06.2016	31.12.2015	Struktura 31.12.2015	30.06.2015	Struktura 30.06.2015	Zmiana	Zmiana
	1	2	3	4	5	6	1/3	1/5
Należności od klientów [1]	100 480,4	70,7%	94 913,9	67,9%	90 078,0	67,7%	5,9%	11,5%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22 956,6	16,1%	24 622,1	17,6%	25 649,2	19,3%	-6,8%	-10,5%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i pochodne instrumenty zabezpieczające	5 018,5	3,5%	4 330,3	3,1%	5 139,4	3,9%	15,9%	-2,4%
Należności od banków [2]	4 593,4	3,2%	3 581,0	2,6%	3 166,2	2,4%	28,3%	45,1%
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	3 139,3	2,2%	6 229,9	4,5%	3 031,1	2,3%	-49,6%	3,6%
Rzeczowy majątek trwały, wartości niematerialne i wartość firmy	2 925,0	2,1%	2 984,7	2,1%	2 840,2	2,1%	-2,0%	3,0%
Pozostałe aktywa [3]	3 135,6	2,2%	3 046,8	2,2%	3 146,2	2,3%	2,9%	-0,3%
Razem	**142 248,8**	**100,0%**	**139 708,7**	**100,0%**	**133 050,3**	**100,0%**	**1,8%**	**6,9%**

1) *Należności od klientów uwzględniają odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości. Nie zawierają należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, które ujęto tutaj w pozostałych aktywach, natomiast w pełnej wersji sprawozdań finansowych prezentowane są w odrębnej linii .*
2) *Należności od banków nie zawierają należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, które ujęto tutaj w pozostałych aktywach.*
3) *Pozostałe aktywa obejmują następujące pozycje: należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, inwestycje w podmioty stowarzyszone, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto, aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży oraz pozostałe aktywa.*

Zmiany powstałe w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2016 r. odzwierciedlają tendencje rynkowe, działania akwizycyjne oraz strategię Grupy w zakresie zarządzania strukturą bilansu i bieżącą płynnością.

Na 30 czerwca 2016 r. skonsolidowane należności netto od klientów wyniosły 100 480,4 mln zł i wzrosły w porównaniu z końcem ub.r. o 5,9% pod wpływem dynamiki akcji kredytowej adresowanej do podmiotów gospodarczych i klientów indywidualnych. Grupa SCB S.A. wniosła do tej linii wkład w wysokości 12 925,6 mln zł (po uwzględnieniu transakcji wzajemnych i korekt konsolidacyjnych) wobec 12 901,7 mln zł sześć miesięcy wcześniej.

Wartość portfela inwestycyjnych aktywów finansowych obniżyła się (-6,8%) wraz upływem terminu zapadalności posiadanych bonów NBP. Udział w tej pozycji Grupy SCB S.A. wyniósł 2 048,4 mln zł i zwiększył się w skali półrocza o 2,4%.

Pod wpływem spadku salda na rachunku bieżącym w NBP zmniejszyła się wartość „gotówki i operacji z bankami centralnymi" (-49,6%). Jednocześnie wzrosły należności od banków (+28,3%) oraz portfel dłużnych papierów wartościowych w ramach linii „aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i pochodne instrumenty zabezpieczające" (+15,9%).

Portfel kredytowy

mln zł

Należności brutto od klientów	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015	Zmiana	Zmiana
	1	2	3	1/2	1/3
Należności od klientów indywidualnych	54 326,4	51 950,1	50 398,6	4,6%	7,8%
Należności od podmiotów gospodarczych i sektora publicznego [1]	46 157,8	43 542,3	40 905,0	6,0%	12,8%
Należności z tytułu leasingu finansowego	5 204,6	4 545,7	4 080,6	14,5%	27,5%
Pozostałe	33,0	6,9	13,1	378,3%	151,9%
Razem	**105 721,8**	**100 045,0**	**95 397,3**	**5,7%**	**10,8%**

1) *Należności od podmiotów gospodarczych nie uwzględniają należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu.*

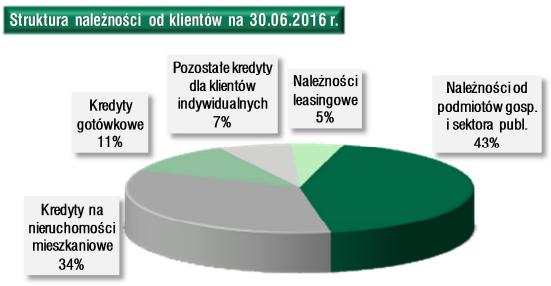

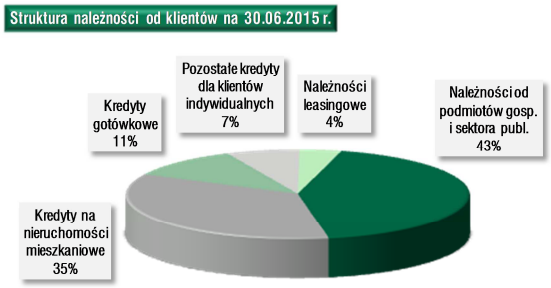

Na dzień 30 czerwca 2016 r. należności brutto od klientów wynosiły 105 721,8 mln zł (bez transakcji z przyrzeczeniem odkupu) i w porównaniu z końcem ub.r. wzrosły o 5,7%.

Należności od klientów indywidualnych zwiększyły się o 4,6% w skali sześciu miesięcy, osiągając na koniec czerwca 2016 r. wartość 54 326,4 mln zł. Największą składową w portfelu kredytów dla ludności są kredyty na nieruchomości mieszkaniowe, które w ciągu I półrocza odnotowały wzrost o 5,6% do kwoty 35 609,8 mln zł. Na drugiej pozycji pod względem wartości uplasował się portfel kredytów gotówkowych, który w tym samym czasie zwiększył się o 5,4% do poziomu 11 462,5 mln zł.

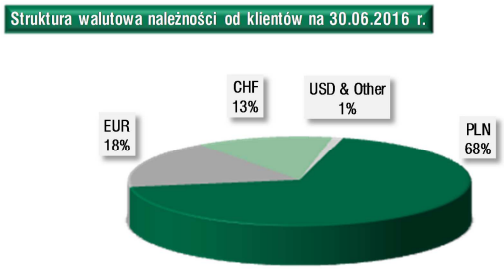

Należności od podmiotów gospodarczych i sektora publicznego wyniosły 46 157,8 mln zł i były wyższe w skali sześciu miesięcy o 6,0%, głównie za sprawą akcji kredytowej adresowanej do klientów korporacyjnych i MŚP. Należności z tytułu leasingu finansowego, obejmujące portfel BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Lease S.A. i Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. wyniosły 5 204,6 mln zł i zwiększyły się o 14,5% pod wpływem wysokiego tempa sprzedaży w segmencie pojazdów. Oferowane przez spółki leasingowe BZ WBK S.A. pożyczki na maszyny i pojazdy dla firm, które na koniec czerwca 2016 r. wyniosły 1 548,7 mln zł (wobec 1 460,6 mln zł na koniec grudnia 2015 r.), prezentowane są poza portfelem leasingowym jako należności od podmiotów gospodarczych.

Wskaźniki jakości należności kredytowych w poszczególnych kwartałach 2015 r. i 2016 r.

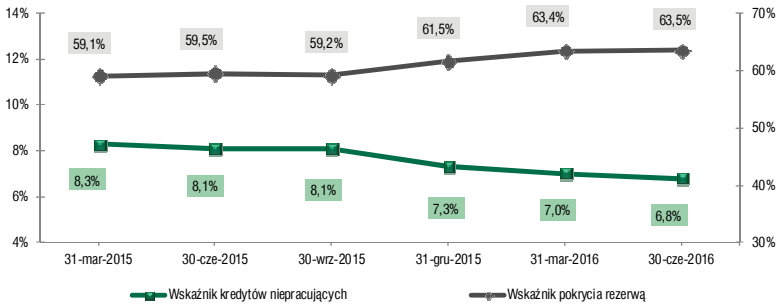

Na 30 czerwca 2016 r. niepracujące (objęte utratą wartości) należności od klientów stanowiły 6,8% portfela brutto wobec 7,3% sześć miesięcy wcześniej. Wskaźnik pokrycia odpisem aktualizującym należności objętych utratą wartości wyniósł 63,5% w porównaniu z 61,5% na 31 grudnia 2015 r.

Zobowiązania i kapitały

Poniższa tabela przedstawia zmiany, jakie zaszły w kluczowych wielkościach skonsolidowanych zobowiązań i kapitałów Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na 30 czerwca 2016 r. w porównaniu ze stanem sprzed sześciu i dwunastu miesięcy.

mln zł

Składniki zobowiązań i kapitały (ujęcie analityczne)	30.06.2016	Struktura 30.06.2016	31.12.2015	Struktura 31.12.2015	30.06.2015	Struktura 30.06.2015	Zmiana	Zmiana
	1	2	3	4	5	6	1/3	1/5
Zobowiązania wobec klientów [1]	105 757,9	74,2%	101 245,2	72,4%	93 611,7	70,5%	4,5%	13,0%
Zobowiązania podporządkowane i z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 921,7	3,5%	4 847,5	3,5%	3 745,5	2,8%	1,5%	31,4%
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i pochodne instrumenty zabezpieczające	4 869,4	3,4%	4 615,5	3,3%	4 981,5	3,7%	5,5%	-2,3%
Zobowiązania wobec banków [1]	2 403,0	1,7%	1 066,8	0,8%	1 648,0	1,2%	125,3%	45,8%
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 786,5	1,3%	5 258,0	3,8%	7 543,6	5,7%	-66,0%	-76,3%
Pozostałe pasywa [2]	2 231,0	1,6%	2 107,6	1,5%	2 028,3	1,5%	5,9%	10,0%
Kapitały razem	20 279,3	14,3%	20 568,1	14,7%	19 491,7	14,6%	-1,4%	4,0%
Razem	**142 248,8**	**100,0%**	**139 708,7**	**100,0%**	**133 050,3**	**100,0%**	**1,8%**	**6,9%**

1) Zobowiązania wobec klientów i banków nie uwzględniają zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, które wydzielono do odrębnej linii sprawozdania z sytuacji finansowej.
2) Pozostałe pasywa obejmują zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego i pozostałe pasywa.

W skonsolidowanych pasywach Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. największą zmianę odnotowano w zobowiązaniach wobec banków, które wzrosły o 125,3% w skali półrocza pod wpływem otrzymanych lokat oraz kredytów zaciągniętych na krajowym i międzynarodowym rynku międzybankowym. Równolegle zmniejszyły się zobowiązania z tytułu sprzedaży papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (-66,0%).

Pod wpływem pochodnych instrumentów zabezpieczających nastąpił umiarkowany wzrost w ramach agregatu „zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i pochodne instrumenty zabezpieczające (+5,5%).

W ramach dywersyfikacji źródeł finansowania, Grupa kontynuowała realizację programów emisji dłużnych papierów wartościowych. W lutym 2016 r. pierwsza seria bankowych papierów wartościowych Banku Zachodniego WBK S.A. o wartości nominalnej 230 mln zł osiągnęła termin zapadalności. Bank wyemitował kolejną serię takich papierów o wartości nominalnej 250 mln zł oraz zerokuponowe obligacje na okaziciela o wartości nominalnej 185 mln zł. Jednocześnie Santander Consumer Bank S.A. wyemitował obligacje o wartości nominalnej 332 mln zł oraz wykupił w terminie zapadalności kilka serii obligacji o wartości nominalnej 474,7 mln zł. Łączny wpływ ww. działań nie zmienił istotnie salda zobowiązań Grupy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w skali I półrocza.

Baza depozytowa

mln zł

Zobowiązania wobec klientów	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015	Zmiana	Zmiana
	1	2	3	1/2	1/3
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	61 358,9	59 200,7	55 977,1	3,6%	9,6%
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych i sektora publicznego [1)]	44 399,0	42 044,5	37 634,6	5,6%	18,0%
Razem	**105 757,9**	**101 245,2**	**93 611,7**	**4,5%**	**13,0%**

1) Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych nie uwzględniają transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Głównym źródłem finansowania rozwoju działalności kredytowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. są zobowiązania wobec klientów, stanowiące 74,3% zobowiązań i kapitałów razem. W skali sześciu minionych miesięcy zobowiązania te wzrosły o 4,5% i na 30 czerwca 2016 r. wyniosły 105 757,9 mln zł (bez transakcji z przyrzeczeniem odkupu), z czego 7 959,7 mln zł dotyczy Grupy SCB S.A. po uwzględnieniu transakcji wzajemnych (7 006,5 mln zł na koniec grudnia 2015 r.).

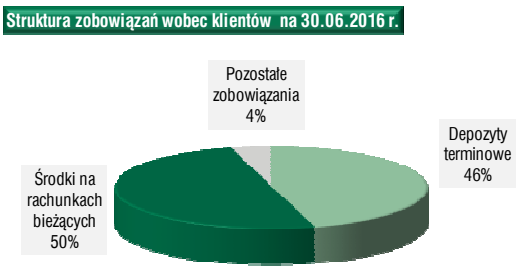

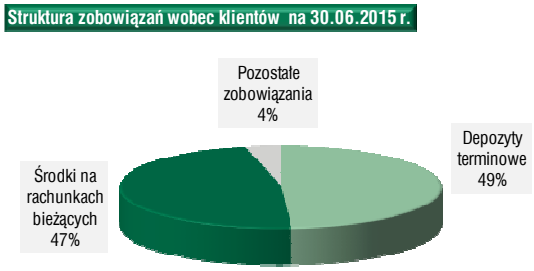

Łączne zobowiązania Grupy wobec klientów z tytułu depozytów terminowych osiągnęły wartość 48 261,3 mln zł i w skali I półrocza były stosunkowo stabilne, salda na rachunkach bieżących wzrosły o 8,8% do 53 007,4 mln zł, a pozostałe zobowiązania Grupy zamknęły się kwotą 4 489,2 mln zł i były wyższe o 13,1% w porównaniu z końcem grudnia 2015 r. Największą składową pozostałych zobowiązań są „kredyty i pożyczki" (3 547,5 mln zł wobec 3 002 mln zł na 31 grudnia 2015 r.) wyodrębnione w kategorii „zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych", które obejmują pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Banku Rozwoju Rady Europy na finansowanie akcji kredytowej Banku oraz działalności leasingowej spółek zależnych. W I połowie 2016 r. Bank pozyskał finansowanie z ww. źródeł o łącznej wartości 170 mln euro (w oparciu o umowy opisane w sekcji „Różnicowanie źródeł finansowania Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A."), natomiast spółki leasingowe w ramach zawartej umowy uruchomiły finansowanie w wysokości 20 mln euro z Banku Rozwoju Rady Europy. Jednocześnie Bank dokonał spłaty dwóch transz kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o łącznej wartości 90,1 mln CHF, w tym jednej przed wymaganym terminem płatności zgodnie z warunkami umowy.

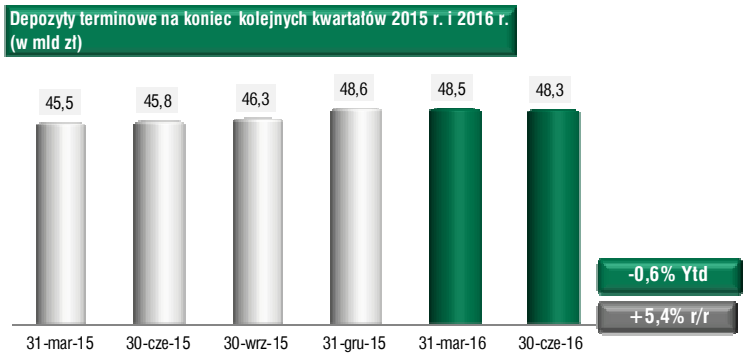

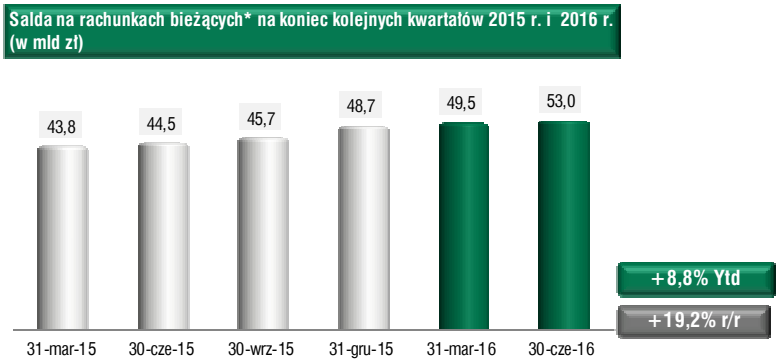

* *zawierają konta oszczędnościowe*

Baza depozytowa pochodząca od klientów indywidualnych osiągnęła wartość 61 358,9 mln zł i w porównaniu ze stanem z końca 2015 r. zwiększyła się o 3,6% w efekcie wzrostu środków na rachunkach bieżących (+13,5%), w tym na kontach oszczędnościowych. W I połowie 2016 r. przeprowadzono promocje nagradzające aktywność transakcyjną klientów wyższym oprocentowaniem na wybranym koncie oszczędnościowym, co spowodowało automatyczny wzrost sald na tych rachunkach. Wartość środków zdeponowanych na lokatach terminowych zmniejszyła się wyraźnie (-8,0%) w związku z niską atrakcyjnością depozytów w otoczeniu rekordowo niskich stóp procentowych.

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2016 r. wartość zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych i sektora publicznego zwiększyła się o 5,6% i na koniec czerwca 2016 r. osiągnęła poziom 44 399 mln zł. Stabilizacji sald na rachunkach bieżących towarzyszył zdecydowany wzrost depozytów terminowych (+8,6%) pochodzących głównie z sektora publicznego.

Dywersyfikacja źródeł finansowania w ramach Grupy Kapitałowej BZ WBK S.A.

W I połowie 2016 r. kontynuowano działania mające na celu dywersyfikację źródeł finansowania Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Finansowanie z międzynarodowych banków i instytucji finansowych

- Na podstawie umowy kredytowej z dnia 16 grudnia 2015 r. zawartej z jednym z międzynarodowych banków w dniu 4 stycznia 2016 r. nastąpiła wypłata pełnej kwoty kredytu w wysokości 100 mln euro przeznaczonej na finansowanie działalności ogólnej Banku. Środki te oprocentowane są wg stawki Euribor z terminem spłaty przypadającym 36 miesięcy od daty podpisania umowy.

- Bank Zachodni WBK S.A. zawarł następujące umowy kredytowe:

  - ✓ Umowę z dnia 22 stycznia 2016 r. z międzynarodowym bankiem na kredyt w wysokości 50 mln euro przeznaczony na finansowanie działalności ogólnej Banku, oprocentowany wg stawki Euribor, z terminem spłaty przypadającym 24 miesiące od daty podpisania umowy. Środki zostały wypłacone w całości w dniu 29 stycznia 2016 r.

  - ✓ Umowę z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (w ramach programu Polish Residential Energy Efficiency Financing Facility/Program Finansowania Poprawy Efektywności Energetycznej Budynków w Polsce) z dnia 16 marca 2016 r. na kwotę kredytu w wysokości 75 mln euro z 4-letnim terminem zapadalności i oprocentowaniem opartym o Euribor. Wypłata pierwszej transzy w wys. 50 mln euro nastąpiła 30 marca 2016 r. Pozyskane finansowanie rozszerza ofertę produktową Banku dla klientów zainteresowanych finansowaniem wspierającym efektywność energetyczną mieszkań i budowli.

  - ✓ Umowę z dnia 26 kwietnia 2016 r. z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) na kredyt w wysokości 70 mln euro przeznaczony na rozwój akcji kredytowej w segmencie MŚP i Mid-Cap (spółek publicznych o określonym poziomie kapitalizacji), oprocentowany wg stawki Euribor i podlegający jednorazowej spłacie w terminie 5 lat. Środki zostały wypłacone w dniu 20 maja 2016 r.

  - ✓ Umowę kredytową z Bankiem Rady Europy (13 czerwca 2016 r.) o wartości 100 mln euro na okres 5 lat na cele związane z finansowaniem małych i średnich przedsiębiorstw oraz wspieraniem tworzenia i utrzymywania miejsc pracy. Pierwsza transza w wysokości 50 mln euro została wypłacona w dniu 28 czerwca 2016 r.

- W dniu 29 marca 2016 r. BZ WBK Leasing S.A. otrzymał z Banku Rozwoju Rady Europy drugą transzę finansowania w wysokości 20 mln zł euro w ramach umowy podpisanej w 2015 r. o łącznej wartości 50 mln euro (wcześniej wypłacono 25 mln euro).

- Zgodnie z warunkami umowy z EBI, Bank dokonał wcześniejszej spłaty (15 czerwca 2016 r.) raty w wysokości 60 mln CHF jednej z pożyczek zaciągniętych przez dawny Kredyt Bank S.A. w dniu 29 czerwca 2012 r.

Emisje/spłaty własnych papierów wartościowych

- Bank Zachodni WBK S.A. przeprowadził nowe emisje dłużnych papierów wartościowych:

  - ✓ emisja Bankowych Papierów Wartościowych serii B o łącznej wartości nominalnej 250 mln zł w dniu 17 lutego 2016 r. oprocentowanych wg stopy WIBOR 6M plus marża 0,15% z terminem zapadalności przypadającym 17 sierpnia 2016 r. Wszystkie w/w papiery wartościowe zostały objęte przez inwestorów.

  - ✓ emisja niepubliczna obligacji na okaziciela o łącznej wartości nominalnej 185 mln zł w dniu 26 lutego 2016 r. z jednorocznym terminem wykupu przypadającym na 26 lutego 2017 r.

- W ramach zaktualizowanego (23 grudnia 2015 r.) programu emisji dłużnych papierów wartościowych z gwarancją Santander Consumer Finance S.A. (z podwyższoną do 3 mld zł maksymalną kwotą gwarantowaną), Santander Consumer Bank S.A. wyemitował obligacje o wartości nominalnej 332 mln zł z terminami zapadalności od 2 do 4 lat.

- Bank Zachodni WBK S.A. wykupił Bankowe Papiery Wartościowe serii A o łącznej wartości nominalnej 230 mln zł zgodnie z terminem zapadalności przypadającym 6 miesięcy od daty emisji (17 lutego 2016 r.).

Wybrane wskaźniki

Wybrane wskaźniki finansowe	I poł. 2016 [1)]	I poł. 2015 [1)]
Koszty / dochody	47,0%	46,4%
Wynik z tytułu odsetek / dochody ogółem	62,8%	57,9%
Marża odsetkowa netto [2)]	3,6%	3,5%
Wynik z tytułu prowizji / dochody ogółem	26,0%	26,7%
Należności netto od klientów / zobowiązania wobec klientów	95,0%	96,2%
Wskaźnik kredytów niepracujących	6,8%	8,1%
Wskaźnik pokrycia rezerwą kredytów niepracujących	63,5%	59,5%
Wskaźnik kosztu ryzyka kredytowego [3)]	0,7%	0,9%
ROE (zwrot z kapitału) [4)]	11,9%	16,7%
ROTE (zwrot z kapitału materialnego) [5)]	14,3%	21,3%
ROA (zwrot z aktywów) [6)]	1,4%	1,9%
Współczynnik kapitałowy [7)]	14,4%	14,3%
Współczynnik kapitału Tier I [8)]	14,0%	13,8%
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	204,4	196,4
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł) [9)]	10,3	11,6

1) *W kalkulacji następujących wskaźników za 2016 r. i 2015 r. dokonano korekty dochodów ogółem lub zysku Grupy o jednorazowe zyski na instrumentach kapitałowych: koszty/dochody, wynik z tytułu odsetek/dochody ogółem, wynik z tytułu prowizji/ dochody ogółem oraz zysk na jedną akcję zwykłą.*
2) *Zannualizowany dochód odsetkowy netto (bez przychodów odsetkowych z handlowego portfela papierów wartościowych) przez średnią wartość aktywów oprocentowanych netto (bez aktywów z portfela handlowego).*
3) *Odpis z tytułu utraty wartości należności kredytowych za cztery kolejne kwartały do średniego stanu należności kredytowych brutto od klientów (z początku i końca okresu sprawozdawczego).*
4) *Zysk należny akcjonariuszom jednostki dominującej za cztery kolejne kwartały do średniego stanu kapitałów (z początku i końca okresu sprawozdawczego) z wyłączeniem udziałów niekontrolujących, wyniku roku bieżącego i niepodzielonej części zysku. Po wyeliminowaniu zdarzeń jednorazowych, wskaźnik ROE wyniósł 11,5% na 30.06.2016 r. wobec 14,4% na 30.06.2015 r. Spadek wskaźnika ROE jest konsekwencją wprowadzenia podatku od instytucji finansowych oraz zwiększenia wymogów kapitałowych przez nadzór bankowy.*
5) *Zysk należny akcjonariuszom jednostki dominującej za cztery kolejne kwartały do średniego stanu kapitału materialnego (z początku i końca okresu sprawozdawczego) definiowanego jako kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitał z aktualizacji wyceny, wynik bieżącego okresu, niepodzieloną część zysku, wartości niematerialne i prawne oraz wartość firmy. Po wyeliminowaniu zdarzeń jednorazowych, wskaźnik ROTE wyniósł 13,9% na 30.06.2016 r. wobec 17,7% na 30.06.2015 r.*
6) *Zysk należny akcjonariuszom jednostki dominującej za cztery kolejne kwartały do średniego stanu aktywów ogółem (z początku i końca okresu sprawozdawczego).*
7) *Kalkulacja współczynnika kapitałowego uwzględnia fundusze własne oraz całkowity wymóg kapitałowy, wyznaczony przy zastosowaniu metody standardowej dla poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z przepisami tzw. pakietu CRD IV/CRR.*
8) *Współczynnik kapitału Tier I liczony jako iloraz kapitału Tier I i aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego.*
9) *Zysk za okres należny udziałowcom jednostki dominującej (po wyłączeniu zdarzeń jednorazowych) przez liczbę akcji zwykłych. Po wyeliminowaniu dodatkowo wpływu podatku od instytucji finansowych, porównywalny zysk na akcję wyniósł 12,1 zł za I połowę 2016 r.*

3. Dodatkowe informacje finansowe

Wybrane transakcje z podmiotami powiązanymi

Kluczowe transakcje wzajemne z podmiotami zależnymi

Transakcje zawarte przez Bank Zachodni WBK S.A. z podmiotami powiązanymi dotyczą operacji bankowych zawieranych na warunkach rynkowych w ramach typowej działalności biznesowej, głównie kredytów, rachunków bankowych, depozytów, gwarancji i operacji leasingowych.

Według stanu na 30 czerwca 2016 r. łączna wartość zaangażowania Banku z tytułu kredytów udzielonych jednostkom zależnym wyniosła 8 275,6 mln zł wobec 7 357,0 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 6 953,1 mln zł na 30 czerwca 2015 r.

Depozyty utrzymywane w Banku przez spółki zależne osiągnęły wartość 127,3 mln zł wobec 166,8 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 145,7 mln zł na 30 czerwca 2015 r.

Gwarancje udzielone spółkom zależnym wyniosły 67,1 mln zł wobec 64,6 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 63,6 mln zł na 30 czerwca 2015 r. Finansowe zobowiązania warunkowe osiągnęły wartość 2 449,0 mln zł wobec 2 227,7 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 1 638,7 mln zł na 30 czerwca 2015 r.

Powyższe transakcje zostały wyeliminowane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Leasing zwrotny

W dniu 16 kwietnia 2015 r. Bank Zachodni WBK S.A. podpisał umowę ze spółką zależną BZ WBK Leasing S.A. w sprawie zwrotnego leasingu finansowego posiadanych nieruchomości (budynku, gruntów i prawa wieczystego użytkowania) oraz leasingu planowanej inwestycji (budynku biurowego, który zostanie wybudowany w okresie 3 lat) zlokalizowanych we Wrocławiu.

Łączna wartość docelowa aktywów wynikających z umowy leasingu budynku i gruntów – oszacowana na dzień rozpoczęcia transakcji – wynosiła 156,3 mln zł. Bieżąca wartość środków trwałych przyjętych na podstawie umowy leasingu finansowego zwrotnego wg stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. wynosiła 39,5 mln zł, a wartość środków trwałych w budowie 9,4 mln zł.

Podstawowy okres dla przedmiotu leasingu został określony na 153 miesiące. Na zakup aktywów przez BZ WBK Leasing S.A. oraz budowę budynku biurowego Bank Zachodni WBK S.A. udzielił spółce kredyt.

Transakcje wzajemne z podmiotem dominującym

Należności Banku wobec podmiotu dominującego i pozostałych podmiotów Grupy Santander osiągnęły wartość 391,6 mln zł wobec 338,5 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 164,6 mln zł na 30 czerwca 2015 r., podczas gdy zobowiązania wyniosły 239,7 mln zł wobec 111,8 mln zł na 31 grudnia 2015 r. i 57 mln zł na 30 czerwca 2015 r..

Więcej informacji nt. transakcji z podmiotami powiązanymi zawarto w nocie 38 „Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r." oraz w nocie 36 „Sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r."

Wybrane pozycje pozabilansowe

Gwarancje i instrumenty pochodne

Poniższe tabele prezentują wartość udzielonych zobowiązań warunkowych Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz nominały transakcji pochodnych.

w mln zł

Zobowiązania warunkowe udzielone	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Finansowe:	**22 510,3**	**21 870,8**	**20 647,9**
- linie kredytowe	18 664,0	18 463,0	17 591,1
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 259,3	2 967,0	2 681,4
- akredytywy importowe	582,6	438,0	358,5
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	4,4	2,8	16,9
Gwarancyjne	**4 398,3**	**4 397,6**	**4 426,8**
Razem	**26 908,6**	**26 268,4**	**25 074,7**

Na dzień 30 czerwca 2016 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 czerwca 2015 r. ani Bank Zachodni WBK S.A., ani jednostki od niego zależne nie udzieliły poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta, jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej.

w mln zł

Nominały instrumentów pochodnych	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Transakcje pochodne - terminowe (zabezpieczające)	35 899,8	37 200,0	39 269,6
Transakcje pochodne - terminowe (handlowe)	303 490,4	250 073,8	213 799,3
Bieżące operacje walutowe	1 516,4	3 022,1	3 932,8
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	1 143,3	1 485,1	863,8
Razem	**342 049,9**	**291 781,0**	**257 865,5**

Wszczęte postępowania sądowe

Na dzień 30 czerwca 2016 r. nie toczyły się postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań/wierzytelności Banku lub spółek zależnych, których wartość stanowiłaby 10% i więcej kapitałów własnych Grupy.

w mln zł

Wartość spraw sądowych z udziałem Grupy BZ WBK S.A.	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa Grupy	450,4	256,5	135,4
Wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwanym	166,0	211,8	192,6
Wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość	0,2	15,2	2,0
Wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych	**616,6**	**483,5**	**330,0**
Udział [%] spraw sądowych w kapitale własnym	**3,0%**	**2,4%**	**1,7%**
Wartość istotnych zakończonych postępowań	172,1	80,0	59,8

Znaczny wzrost wartości przedmiotu sporu z powództwa Grupy to efekt uchylenia przepisów o bankowych tytułach egzekucyjnych i konieczności kierowania do sądu wszystkich niespłaconych wierzytelności Banku w zwykłym lub nakazowym trybie postępowania.

4. Uwarunkowania realizacji wyniku finansowego w 2016 r.

Następujące uwarunkowania zewnętrzne będą miały istotny wpływ na poziom wyników finansowych i działalność Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w 2016 r.:

- Niepewne perspektywy rozwoju gospodarki światowej w związku z zewnętrznymi czynnikami ryzyka, w tym spowolnienie gospodarki Chin.
- Wynik głosowania w Wielkiej Brytanii w sprawie wyjścia tego kraju z Unii Europejskiej.
- Zmiany na rynku cen surowców.
- Stabilizacja wzrostu gospodarczego Polski w okolicy 3% r/r.
- Korzystny wzrost realnych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych w wyniku niskiej inflacji, wzrostu zatrudnienia i wynagrodzeń oraz nowego programu dodatków na dzieci.
- Niskie koszty finansowe dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, co powinno wspierać stopniowy wzrost popytu na kredyty. Jednocześnie niskie oprocentowanie depozytów powinno skłaniać klientów do szukania alternatywnych form oszczędności / inwestycji.
- Możliwe zmiany w polityce monetarnej przez NBP, EBC i Fed.
- Zmiany ratingu lub perspektyw oceny wiarygodności kredytowej Polski.
- Poluzowanie polityki fiskalnej w Polsce.
- Nowe propozycje odnośnie do kwestii kredytów walutowych, które mogą być kosztowne dla sektora bankowego.
- Możliwe obniżenie wieku emerytalnego.
- Zmiany kosztów finansowania aktywów zależne od tempa i skali zmian podstawowych stóp procentowych, zmian kursu złotego, kształtowania się sytuacji płynnościowej sektora bankowego i intensywności konkurencji cenowej między bankami w zakresie pozyskiwania depozytów.
- Możliwy wzrost zmienności na rynkach finansowych w przypadku pogorszenia światowych perspektyw wzrostu gospodarczego, wzrostu obaw o nadmierne tempo zaostrzenia polityki pieniężnej przez Fed lub dalsze zawirowania na rynkach finansowych w Chinach.

VIII. Zarządzanie ryzykiem w I połowie 2016 r.

1. Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest prowadzenie efektywnej i bezpiecznej działalności pozwalającej na rozwój w ramach wyznaczonych parametrów ryzyka. Tryb zarządzania ryzykiem określają standardy obowiązujące w sektorze bankowym oraz wytyczne zawarte w regulacjach i rekomendacjach nadzorczych, obejmujące m.in. ryzyko operacyjne, ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe oraz ryzyko płynności.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. odbywa się w ramach profilu ryzyka, który został zatwierdzony przez Komitet Zarządzania Ryzykiem i wynika z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka. Poziom akceptowalnego ryzyka jest wyrażony w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów i zapisany w „Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka", zatwierdzonej przez Zarząd i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą. Limity wyznaczane są przy wykorzystaniu testów warunków skrajnych i analiz scenariuszowych, aby zagwarantować stabilność pozycji Banku nawet w przypadku zrealizowania się sytuacji nadzwyczajnych. Na podstawie globalnych limitów ryzyka wyznaczane są limity obserwacyjne oraz konstruowane polityki zarządzania ryzykiem.

W ramach zintegrowanej struktury zarządzania ryzykiem, wyodrębnione zostały jednostki odpowiedzialne za identyfikację, pomiar, monitorowanie i ograniczanie ryzyka, co gwarantuje niezależność funkcji zarządzania ryzykiem od jednostek podejmujących ryzyko. Jednostki te działają w obrębie zakresu odpowiedzialności wyznaczonego przez polityki zarządzania ryzykiem, regulujące proces identyfikacji, pomiaru i raportowania poziomu podejmowanego ryzyka oraz regularnego ustalania limitów ograniczających skalę narażenia na poszczególne rodzaje ryzyka.

2. Struktura zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza Banku sprawuje stały nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Banku Zachodnim WBK S.A. przy wsparciu Komitetu Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej oraz Komitetu Nadzoru Ryzyka. Rada akceptuje strategię, kluczowe polityki zarządzania ryzykiem, wielkość akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych z perspektywy bieżącej strategii biznesowej i otoczenia makroekonomicznego. Prowadzi przeglądy głównych obszarów ryzyka, trybu identyfikacji zagrożeń oraz procesu ustalania i monitorowania działań naprawczych. Dokonuje ponadto oceny, czy podejmowane przez Zarząd działania są skuteczne.

Zarząd Banku odpowiada za wdrożenie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, zgodnego z wymogami regulacyjnymi oraz regulacjami wewnętrznymi. Zakres ten obejmuje: ustanowienie struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu podejmowanego ryzyka, podział odpowiedzialności zapewniający niezależność funkcji pomiaru i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, wprowadzenie i aktualizację strategii zarządzania ryzykiem oraz zapewnienie adekwatnej polityki informacyjnej.

Zarząd wypełnia funkcję zarządzania ryzykiem, działając w ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Kontroli Ryzyka powołanego w marcu 2016 r. Zgodnie z przyjętym podziałem kompetencji Komitet Zarządzania Ryzykiem pełni rolę komitetu wykonawczego i odpowiada za wyznaczanie strategii zarządzania ryzykiem w Grupie, w tym za identyfikację istotnych rodzajów ryzyka, określanie akceptowalnego poziomu ryzyka oraz definiowanie metod pomiaru, kontrolowania, monitorowania i raportowania ryzyka. Komitet Kontroli Ryzyka monitoruje poziom ryzyka w różnych obszarach działalności Banku. Komitet Kontroli Ryzyka nadzoruje również działalność komitetów zarządzania ryzykiem niższego szczebla powołanych przez Zarząd Banku. Komitety te – działając w obrębie wyznaczonych przez Zarząd kompetencji – odpowiadają bezpośrednio za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

W I półroczu 2016 r. Bank dokonał przeglądu i optymalizacji struktury swoich komitetów:

- Rozdzielono kompetencje Komitetu Monitoringu (odpowiedzialnego za zapewnienie ciągłego i efektywnego procesu monitorowania portfela kredytowego segmentu biznesowego i korporacyjnego) między istniejące komitety;

- Panel Zarządzania Informacją, działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem, został zastąpiony przez samodzielny Komitet Zarządzania Informacją zajmujący się jakością i organizacją danych zarówno z zakresu zarządzania ryzykiem, jak i innych obszarów Banku;

- Powołano Komitet ds. Ryzyka Cyberbezpieczeństwa, stanowiący forum bezpośredniej współpracy i komunikacji wszystkich jednostek organizacyjnych zaangażowanych w procesy związane z szeroko pojętym cyberbezpieczeństwem, które uszczelnia nadzór nad realizacją strategii cyberbezpieczeństwa.

Za pośrednictwem komitetów Bank sprawuje również nadzór nad ryzykiem wynikającym z działalności podmiotów zależnych.

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A), kierując się przy tym regułami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy BZ WBK. Na przedstawicieli Banku w Radzie Nadzorczej SCB S.A. powołano Członka Zarządu Banku zarządzającego Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członka Zarządu Banku zarządzającego Pionem Zarządzania Finansami. Zgodnie ze „Strategią inwestycji Banku Zachodniego WBK S.A. w instrumenty rynku kapitałowego" odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB S.A. – za sprawowanie nadzoru nad SCB S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo działalności. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka SCB S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Banku Zachodniego WBK S.A.

Poniższe komitety odpowiadają za zarządzanie ryzykiem w Grupie i pozostają pod nadzorem Komitetu Kontroli Ryzyka:

- Forum Zarządzania Ryzykiem obejmujące panele kompetencyjne w zakresie ryzyka kredytowego, rynkowego, modeli i metodologii oraz inwestycji kapitałowych i subemisji
- Komitet Kredytowy
- Komitet Restrukturyzacji
- Komitet Rezerw
- Komitet Zarządzania Informacją
- Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym / ORMCO
- Komitet ds. Ryzyka Cyberbezpieczeństwa
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami / ALCO
- Komitet Kapitałowy
- Komitet ds. Ujawnień
- Komitet ds. Strategii Produktów Oszczędnościowych i Inwestycyjnych
- Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów
- Komitet ds. Zapewnienia Zgodności
- Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu

Struktura ładu korporacyjnego w zakresie nadzoru i zarządzania ryzykiem

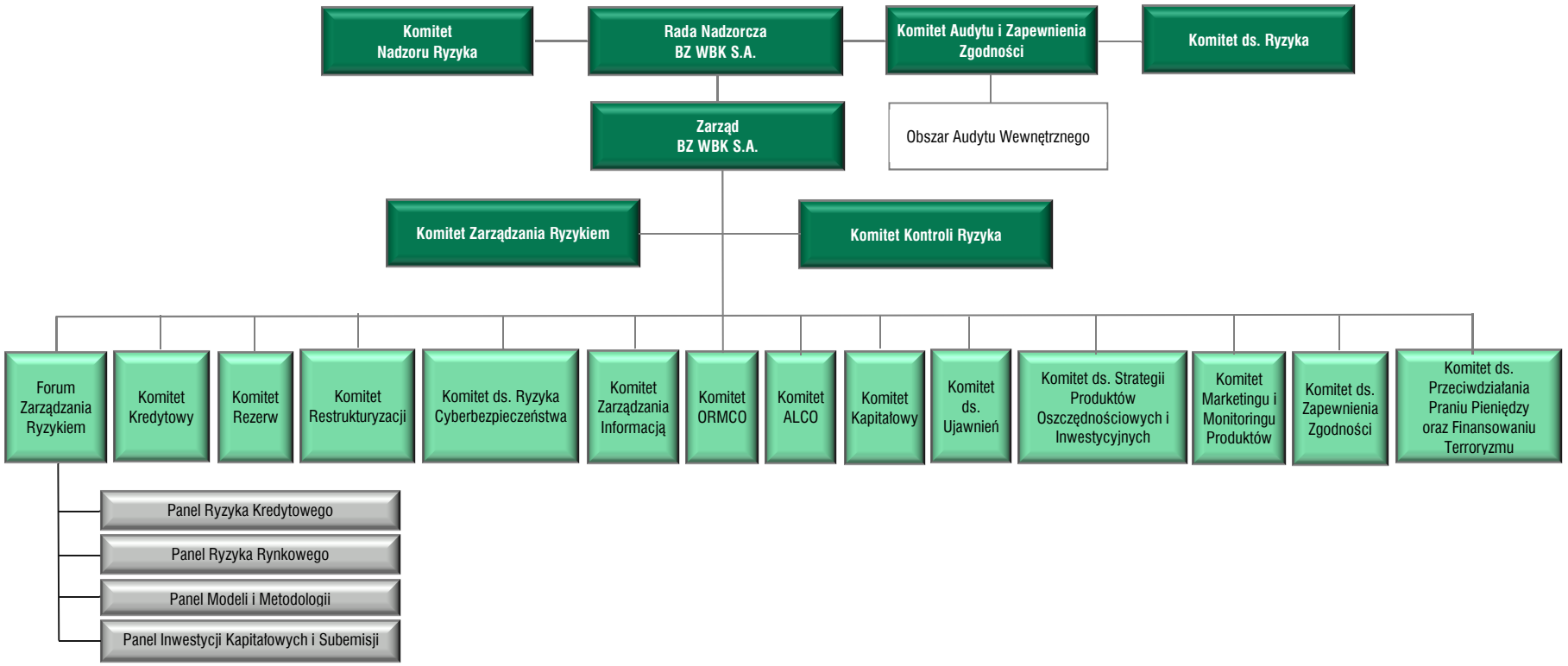

3. Priorytety w zakresie zarządzania ryzykiem

Stabilny wzrost gospodarczy, rekordowo niskie stopy procentowe oraz rosnący popyt na kredyty mieszkaniowe miały korzystny wpływ na dynamikę akcji kredytowej w I poł. 2016 r. oraz ogólny poziom ryzyka w portfelu kredytowym. Ze względu na priorytet Grupy, jakim jest utrzymanie wysokiej jakości portfela kredytowego, występujące w otoczeniu zjawiska negatywne oraz ich ewentualny wpływ na poziom ryzyka kredytowego klientów poddawane były wnikliwej analizie. Bank aktywnie uczestniczył w pracach grupy roboczej ukonstytuowanej przy Związku Banków Polskich w zakresie kredytów indeksowanych/denominowanych w walutach obcych.

Regulacje prawne, które weszły w życie w I poł. 2016 r. (m.in. podatek bankowy, nowelizacja kodeksu cywilnego i ustawy o kredycie konsumenckim), mają znaczny wpływ na rachunek zysków i strat Grupy. Bank w trybie ciągłym dokonuje optymalizacji istniejących procesów i produktów celem zapewnienia wysokiej rentowności prowadzonej działalności przy utrzymaniu odpowiedniego poziomu atrakcyjności oferty dla klienta. W tym celu, w I półroczu 2016 r. wdrożona została m.in. nowa oferta pre-limitów dla istniejących klientów oraz nowy silnik decyzyjny gwarantujący większą elastyczność we wprowadzaniu zmian.

Do najważniejszych wyzwań w nadchodzącym czasie należy zaliczyć kwestię kredytów indeksowanych/denominowanych w walutach obcych i możliwość wejścia w życie rozwiązań legislacyjnych, które w sposób istotny wpłyną na wyniki Banku i profil jego ryzyka. Dodatkowo dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego („PSD2") może ograniczyć przewagę konkurencyjną banków, polegającą na dostępie do informacji o dochodach i wydatkach klientów. Dzięki PSD2 podmioty niebankowe otrzymają wgląd do danych behawioralnych o klientach, podlegając regulacjom znacznie mniej restrykcyjnym niż banki.

Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym (spowolnienie gospodarki Chin, niepewność co do perspektyw dalszego rozwoju gospodarki światowej, możliwość trwałego osłabienia kursu złotego w efekcie wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, utrzymująca się deflacja oraz rosnący popyt na pracę) mogą negatywnie wpływać na wyniki finansowe firm i poziom realizowanych przez nie inwestycji, znajdując swoje odzwierciedlenie w wynikach sektora bankowego.

Aby sprostać licznym wyzwaniom pojawiającym się w otoczeniu, Bank uruchomił Program Transformacji Cyfrowej, który przewiduje znaczące zmiany w procesach kredytowych i wykorzystywanych technologiach. Konsekwentnie realizuje też strategię rozwoju kanałów zdalnych i rozszerza ich wykorzystanie w relacjach z klientami. Kontynuuje ponadto rozwój innowacyjnych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem, zapewniających bezpieczny i stabilny wzrost wolumenów biznesowych z zachowaniem zgodności z regulacyjnymi wymogami w zakresie zaawansowanych metod zarządzania ryzykiem.

4. Zarządzanie kapitałem

W I półroczu 2016 r. Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. zarządzała kapitałem w oparciu o zasady zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu sporządzonym za rok obrotowy 2015. W bieżącym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w procesie zarządzania kapitałem w Grupie.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) obowiązują przepisy tzw. pakietu CRD IV/CRR składającego się z dwóch części:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV),
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR).

Rozporządzenie CRR jest aktem bezpośrednio obowiązującym we wszystkich państwach członkowskich UE. Dyrektywa CRD IV została transponowana do polskiego prawa Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. kalkulacja współczynników kapitałowych uwzględnia fundusze własne oraz całkowity wymóg kapitałowy, wyznaczony przy zastosowaniu metody standardowej dla poszczególnych ryzyk, tj. zgodnie z wymogami zawartymi w części trzeciej Rozporządzenia 575/2013.

Podział zysku netto

W dniu 20 kwietnia 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku dokonało podziału zysku netto osiągniętego przez Bank Zachodni WBK S.A. za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w wysokości 1 756,2 mln zł w następujący sposób:

- na dywidendę za rok 2015 dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 702,5 mln zł,
- na kapitał rezerwowy przeznaczono kwotę 878,1 mln zł,
- pozostałą część zysku w kwocie 175,6 mln zł pozostawiono niepodzieloną.

Ponadto na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 587,6 mln zł z niepodzielonego zysku netto za 2014 r. Łączna kwota dywidendy wyniosła 1 290 mln zł, tj. 13 zł na jedną akcje. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 16 maja 2016 r.

Współczynniki kapitałowe

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika kapitałowego oraz wielkość współczynnika Tier 1 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 czerwca 2015 r.

w mln zł

	Grupa BZ WBK S.A.	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
I	Wymóg kapitałowy ogółem	8 995,9	8 745,2	8 618,8
II	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach	16 232,5	15 980,4	15 387,2
	Współczynnik kapitałowy [II/(I*12,5)]	**14,44%**	**14,62%**	**14,28%**
	Tier 1 Ratio	**13,99%**	**14,10%**	**13,79%**

Poniżej zaprezentowano współczynnik kapitałowy i Tier 1 dla Banku Zachodniego WBK S.A. i Santander Consumer Bank S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 czerwca 2015 r.

Współczynniki kapitałowe BZ WBK S.A.	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Współczynnik kapitałowy	15,63%	15,80%	15,28%
Współczynnik Tier I	15,21%	15,40%	14,89%

Współczynniki kapitałowe SCB S.A.	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Współczynnik kapitałowy	16,44%	16,31%	14,98%
Współczynnik Tier I	16,37%	16,16%	14,75%

Na poziom całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 30 czerwca 2016 r. w stosunku do całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2015 r. wpływ miały między innymi następujące czynniki:

- podwyższenie kapitału rezerwowego w wyniku podziału zysku,
- zaklasyfikowanie do funduszy podstawowych Tier I części niepodzielonego zysku wypracowanego w 2015 r.,
- wypłacenie dywidendy z części zysku zatrzymanego wypracowanego w 2014 r.,
- zmiana warunków emisji obligacji podporządkowanych zaliczanych do kapitałów uzupełniających Tier II,
- wzrost aktywów ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego w wyniku działalności biznesowej oraz obniżenie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta i CVA poprzez zastosowanie kompensowania umownego zgodnie z art. 295-298 CRR.

Ustanowione przez Komisję Nadzoru Finansowego minimalne współczynniki kapitałowe dla Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., uwzględniające bufor z tytułu dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych oraz bufor zabezpieczający, wynoszą:

- współczynnik kapitału Tier I 10,78%
- całkowity współczynnik kapitałowy 13,96%

Współczynniki kapitałowe Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. po zastosowaniu wymogów rozporządzenia CRR oraz indywidualnej decyzji kapitałowej organu nadzorczego pozostają powyżej wymogów minimalnych.

Wpływ pożyczki podporządkowanej

Bank dokonał zmiany warunków emisji obligacji podporządkowanych zaliczanych do kapitałów uzupełniających Tier II i decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 maja 2016 r. otrzymał zgodę na uwzględnienie w kapitale uzupełniającym nowej emisji w kwocie 100 mln euro z terminem zapadalności do 5 sierpnia 2025 r.

Ocena nadzorcza

W dniu 6 lipca 2016 r. otrzymano informację o rozpoczęciu oceny nadzorczej KNF w przedmiocie uznania Banku Zachodniego WBK S.A. za inną instytucję o znaczeniu systemowym i nałożenia na Bank bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 39 ust 1. Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Na dzień publikacji niniejszego dokumentu Bank nie otrzymał stosownej decyzji w zakresie poziomu powyższego bufora.

IX. Organy nadzorujące i zarządzające

Walne Zgromadzenia Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 20 kwietnia 2016 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. (ZWZ), które zatwierdziło następujące sprawozdania:

- jednostkowy i skonsolidowany raport roczny Banku Zachodniego WBK S.A. za 2015 r.;
- sprawozdania Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. dotyczące: działalności Rady w 2015 r., wyników przeprowadzonej przez ten organ oceny sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności Banku i Grupy Kapitałowej w 2015 r., a także stosowanej polityki wynagradzania.

ZWZ udzieliło członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. absolutorium z wykonania obowiązków w poprzednim roku oraz uchwaliło podział zysku netto za 2015 r. i dywidendę za 2014 i 2015 r. (szczegóły w części „Zarządzanie kapitałem", rodz. VIII „Zarządzanie ryzykiem"). Przyjęto „Politykę doboru i oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A." i określiło maksymalny stosunek stałych do zmiennych składników łącznego wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. ZWZ przyjęło do stosowania „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016" wprowadzone przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz zatwierdziło zmiany do statutu Banku.

Rada Nadzorcza

Poniżej zaprezentowano skład Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. w porównaniu ze stanem sprzed 12 miesięcy.

Funkcja w Radzie Nadzorczej	L.p.	Skład na dzień 30.06.2016	L.p.	Skład na dzień 30.06.2015
Przewodniczący Rady Nadzorczej:	1.	Gerry Byrne	1.	Gerry Byrne
Członkowie Rady Nadzorczej:	2.	Danuta Dąbrowska	2.	Danuta Dąbrowska
	3.	David R. Hexter	3.	David R. Hexter
	4.	José Garcia Cantera	4.	José Garcia Cantera
	5.	Witold Jurcewicz	5.	Witold Jurcewicz
	6.	José Luis de Mora	6.	José Luis de Mora
	7.	John Power	7.	John Power
	8.	Jerzy Surma	8.	Jerzy Surma
	9.	Marynika Woroszylska-Sapieha	9.	Marynika Woroszylska-Sapieha
	10.	José Manuel Varela	10.	José Manuel Varela

W okresie 12 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r. skład Rady Nadzorczej Banku nie uległ zmianie.

Z wyjątkiem José Garcii Cantery nominowanego na członka RN uchwałą WZ z dnia 23 kwietnia 2015 r., pozostali członkowie Rady Nadzorczej zostali powołani na wspólną kadencję przez WZ z dnia 16 kwietnia 2014 r.

Wykształcenie i kariera zawodowa członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. zostały zaprezentowane na stronie internetowej Banku pod adresem: http://www.bzwbk.pl/relacje-inwestorskie/spolka/rada-nadzorcza/rada-nadzorcza.html.

Członkowie Rady Nadzorczej tworzą następujące Komitety Rady Nadzorczej:

Funkcja w Radzie Nadzorczej	L.p.	Skład na dzień 30.06.2016	Komitety Rady Nadzorczej na dzień 30.06.2016		
			Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności	Komitet ds. Nadzoru nad Ryzykiem	Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń
Przewodniczący Rady Nadzorczej:	1.	Gerry Byrne			●
Członkowie Rady Nadzorczej:	2.	Danuta Dąbrowska	●		●
	3.	David R. Hexter	●	●	
	4.	José Garcia Cantera			
	5.	Witold Jurcewicz		●	●
	6.	José Luis de Mora			●
	7.	John Power	●	●	
	8.	Jerzy Surma	●		●
	9.	Marynika Woroszylska-Sapieha		●	
	10.	José Manuel Varela		●	

● *Przewodniczący*
● *Członkowie*

Na dzień 30 czerwca 2016 r. status niezależnego członka Rady posiadały następujące osoby: p. Danuta Dąbrowska, p. David R. Hexter, p. Witold Jurcewicz, p. Jerzy Surma i p. Marynika Woroszylska-Sapieha.

W okresie I półrocza 2016 r. Rada Nadzorcza Banku odbyła 5 posiedzeń oraz podjęła 45 uchwał. Średnio frekwencja członków Rady na posiedzeniach wynosiła 90%.

Zarząd

Poniżej zaprezentowano skład Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. na 30 czerwca 2016 r. i 30 czerwca 2015 r. wraz z podziałem odpowiedzialności funkcjonalnej członków.

Funkcja w Zarządzie	L.p.	Skład na dzień 30.06.2016	Nadzorowany obszar na dzień 30.06.2016	L.p.	Skład na dzień 30.06.2015	Nadzorowany obszar na dzień 30.06.2015
Prezes Zarządu:	1.	Gerry Byrne *	Jednostki podległe bezpośrednio: Obszar Audytu Wewnętrznego, Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu, Biuro Zarządu i Rady Nadzorczej	1.	Mateusz Morawiecki	Jednostki podległe bezpośrednio: Obszar Audytu Wewnętrznego, Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu, Centralny Obszar Operacji Bankowych, Biuro Zarządu i Rady Nadzorczej
Członkowie Zarządu:	2.	Andrzej Burliga	Pion Zarządzania Ryzykiem	2.	Andrzej Burliga	Pion Zarządzania Ryzykiem
	3.	Eamonn Crowley	Pion Zarządzania Finansami	3.	Eamonn Crowley	Pion Zarządzania Finansami
	4.	Beata Daszyńska-Muzyczka	Pion Partnerstwa Biznesowego	4.	Beata Daszyńska-Muzyczka	Pion Partnerstwa Biznesowego
	5.	Michael McCarthy	Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej	5.	Michael McCarthy	Pion Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej
	6.	Carlos Polaino Izquierdo	Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej	6.	Carlos Polaino Izquierdo	Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej
	7.	Juan de Porras Aguirre	Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej	7.	Juan de Porras Aguirre	Pion Global Banking & Markets **
	8.	Marcin Prell	Pion Prawny i Zapewnienia Zgodności	8.	Marcin Prell	Pion Prawny i Zapewnienia Zgodności
	9.	Mirosław Skiba	Pion Bankowości Detalicznej	9.	Mirosław Skiba	Pion Bankowości Detalicznej
	10.	Feliks Szyszkowiak	Pion Transformacji Cyfrowej	10.	Feliks Szyszkowiak	Pion Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw
	-	-	-	11.	Paweł Wieczorek	Pion Technologii
	11.	Artur Chodacki	Pion Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw	-	-	-

* *Przewodniczący Rady Nadzorczej (RN) BZ WBK S.A. wykonujący obowiązki Prezesa Zarządu do czasu objęcia stanowiska przez Michała Gajewskiego powołanego na to stanowisko uchwałą RN z 16 maja 2016 r. po rezygnacji z tej funkcji Mateusza Morawieckiego. Nowy Prezes obejmie stanowisko po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego oraz wygaśnięciu zobowiązań związanych z dotychczasowym zatrudnieniem.*

** *Na dzień 31 grudnia 2015 r. Pion Global Banking & Markets funkcjonował pod nazwą Pion Bankowości Korporacyjnej.*

Prezes Zarządu

W dniu 9 listopada 2015 r. p. Mateusz Morawiecki złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. ze skutkiem natychmiastowym z powodu objęcia funkcji wicepremiera w nowo sformułowanym rządzie polskim.

Z dniem 9 listopada 2015 r. Rada Nadzorcza Banku oddelegowała swojego Przewodniczącego – p. Gerry'ego Byrne'a – do czasowego wykonywania obowiązków Prezesa Zarządu Banku. Delegacja p. Gerry'ego Byrne'a została przedłużona w dniu 11 lutego 2016 r. ze względu na zaawansowany proces wyboru nowego Prezesa.

W dniu 16 maja 2016 r. Rada Nadzorcza Banku nominowała na stanowisko Prezesa Zarządu p. Michała Gajewskiego, który obejmie tę funkcję po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego oraz wygaśnięciu zobowiązań związanych z wcześniejszym zatrudnieniem. Wraz z objęciem obowiązków przez nowego Prezesa, straci ważność delegacja Gerry'ego Byrne'a do czasowego pełnienia funkcji Prezesa.

Pozostali Członkowie Zarządu

W dniu 20 czerwca 2016 r. p. Paweł Wieczorek złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu Banku zarządzającego Pionem Technologii ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 22 czerwca 2016 r. na członka Zarządu BZ WBK S.A. powołano p. Artura Chodackiego. Powierzono mu nadzór nad Pionem Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zastępstwie p. Feliksa Szyszkowiaka, który został nominowany na stanowisko Chief Digital Officer.

Informacje nt. wykształcenia i kariery zawodowej członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. dostępne są na stronie internetowej Banku pod adresem: http://www.bzwbk.pl/relacje-inwestorskie/spolka/zarzad/zarzad-banku-bz-wbk-sa.html.

Akcje Banku i warunkowe uprawnienia w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Na dzień publikacji „Raportu półrocznego 2016 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A." oraz raportu półrocznego i rocznego za 2015 r., żaden z członków Rady Nadzorczej nie posiadał akcji Banku Zachodniego WBK S.A.

Akcje Banku Zachodniego WBK S.A. w posiadaniu członków Zarządu i przyznane im warunkowe uprawnienia do akcji Banku na dzień publikacji raportów za okresy kończące się 30 czerwca 2016 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 czerwca 2015 r. zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Członkowie Zarządu	27.07.2016		12.02.2016		30.07.2015	
	Ilość akcji BZ WBK	Liczba uprawnień	Ilość akcji BZ WBK	Liczba uprawnień	Ilość akcji BZ WBK	Liczba uprawnień
Mateusz Morawiecki *					13 711	3 857
Andrzej Burliga	4 888	2 204	4 888	2 204	4 888	2 204
Artur Chodacki	724	1 253				
Eamonn Crowley	-	2 094	-	2 094	-	2 094
Beata Daszyńska-Muzyczka **	923	700	923	700	923	700
Michael McCarthy	1 075	2 424	1 075	2 424	1 075	2 424
Carlos Polaino Izquierdo **	-	1 000	-	1 000	-	1 000
Juan de Porras Aguirre	-	2 217	-	2 217	-	2 217
Marcin Prell	-	1 983	-	1 983	-	1 983
Mirosław Skiba	3 257	2 248	3 257	2 248	5 857	2 248
Feliks Szyszkowiak	1 704	2 248	3 704	2 248	4 704	2 248
Paweł Wieczorek **	-	-	-	800	-	800
Razem	**12 571**	**18 371**	**13 847**	**17 918**	**31 158**	**21 775**

* *Z dniem 9.11.2015 r. p. Mateusz Morawiecki złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Banku w związku z objęciem funkcji wicepremiera. Do czasu objęcia funkcji przez nowo powołanego Prezesa, p. Michała Gajewskiego, jego obowiązki wykonuje Prezes Rady Nadzorczej p. Gerry Byrne.*

** *Z dniem 23.04.2015 r. Rada Nadzorcza powołała Zarząd Banku na kolejną kadencję z udziałem 3 nowych Członków, tj. p. Beatę Daszyńską-Muzyczkę, p. Carlosa Polaino Izquierdo i p. Pawła Wieczorka. P. Paweł Wieczorek złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu z dniem 20 czerwca 2016 r.*

W oparciu o Uchwałę ZWZ Banku Zachodniego WBK S.A. z dnia 16 kwietnia 2014 r. stwierdzającą spełnienie przesłanek realizacji nagrody w ramach trzyletniego Programu Motywacyjnego IV, Bank przydzielił członkom Zarządu 38 570 akcji serii K z łącznej liczby 305 543 akcji nowej emisji.

W efekcie uruchomienia Programu Motywacyjnego V na lata 2014-2016, zatwierdzonego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z dnia 30 czerwca 2014 r., Członkom Zarządu – jako jego obligatoryjnym uczestnikom – przyznano warunkowe prawo do nabycia 24 073 akcji motywacyjnych z maksymalnej liczby 250 tys. sztuk.

X. Informacje uzupełniające

Zmiany organizacyjne

Z myślą o celu jakim jest osiągnięcie statusu Banku pierwszego wyboru dla klientów detalicznych i biznesowych, uruchomiony został proces transformacji biznesowej Banku Zachodniego WBK S.A. zgodnie z modelem wielokanałowym opartym o cyfryzację.

Powołano stanowisko Chief Digital Officera odpowiedzialnego za całość projektu transformacji cyfrowej, któremu bezpośrednio podlega Obszar Operacji Bankowych oraz Obszar Technologii.

Transformacja cyfrowa prowadzona jest równolegle z transformacją modelu biznesowego, która wymagać będzie dokonywania oceny i implementacji inicjatyw wzmacniających pozytywne doświadczenia klienta, upraszczających sposób działania organizacji, zwiększających jej produktywność i efektywność oraz eliminujących duplikację czynności. Zadania te realizować będzie Zespół Transformacji Modelu Biznesowego. Aby zapewnić pełną synchronizację zmian biznesowych, operacyjnych i technologicznych ustanowiona została matrycę raportowania funkcyjnego między nową strukturą cyfrową a liderami transformacji w segmentach biznesowych.

W Pionie Bankowości Detalicznej wdrożono zmiany mające na celu wsparcie ww. transformacji. Powołano Obszar Transformacji Bankowości Detalicznej w celu wypracowania Nowego Modelu Oddziału, uproszczenia i digitalizacji procesów, zbudowania oferty i taryfy dla klientów detalicznych oraz zapewnienia spójności działań realizowanych w ramach Programów Strategicznych. Połączono Obszar Segmentu Klienta Zamożnego z Obszarem Segmentu Klienta Indywidualnego, a także wydzielono struktury sprzedażowe VIP ze struktur makroregionalnych.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie ze Statutem Banku oraz obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi w dniu 22 marca 2016 r. Rada Nadzorcza Banku Zachodniego WBK S.A. podjęła uchwałę w sprawie wyboru PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. jako podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia:

- przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego śródrocznego sprawozdania finansowego Banku i jego Grupy Kapitałowej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r.
- badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2016 r.

Umowy Banku z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. zawierane są na okresy niezbędne do przeprowadzenia ww. prac.

Bank Zachodni WBK S.A. zatrudnia tego samego audytora co Banco Santander S.A., co zapewnia spójne podejście w procesie realizacji audytu.

Zasady ładu korporacyjnego

Bank Zachodni WBK S.A. opublikował „Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2015 r." w raporcie rocznym za 2015 r., co jest równoznaczne z realizacją obowiązku przekazania GPW w Warszawie S.A. stosownego raportu.

Nagrody i wyróżnienia

Złoty Bankier	• 2. miejsce w konkursie organizowanym przez Puls Biznesu, Bankier.pl, TNS Polska oraz Obserwatorium.biz w kategorii „Kredyt hipoteczny" (kwiecień 2016 r.). Produkt został wyróżniony za uniwersalność oferty i jej dostępność także dla osób dysponujących niższym wkładem własnym, konkurencyjny poziom marży oraz korzystne warunki wcześniejszej spłaty zobowiązania.
Instytucja Roku 2016	• Lider wśród banków w drugiej odsłonie rankingu „Instytucja roku 2016" na najlepszą zdalną obsługę klientów, organizowanego przez serwis Mojebankowanie.pl. (czerwiec 2016 r.).
Luminatus 2016	• Wyróżnienie przyznane przez redakcję miesięcznika ekonomicznego Bloomberg Businessweek Polska za Program Rozwoju Eksportu, w ramach którego Bank realizuje szereg inicjatyw ułatwiających polskim firmom ekspansję międzynarodową (czerwiec 2016 r.).
Portfel „Wprost" 2016	• Tytuł najlepszego konta w kategorii „Konto dla młodych" przyznany przez kapitułę konkursu „Portfele Wprost 2016" (czerwiec 2016 r.). Konto<20 to popularne wśród młodych klientów banku bezpłatny rachunek dla osób poniżej 20 roku życia. Jest całkowicie mobilny, łączący komfort użytkowania z edukacją finansową.
Najlepszy Bank w Polsce	• Tytuł „Best Bank in Poland" dla BZ WBK S.A. w międzynarodowym konkursie Euromoney Awards for Excellence 2016 za ponadprzeciętną efektywność działania i doskonałe wyniki finansowe banku (lipiec 2016 r.).
Nagroda GPW	• Nagroda GPW dla Biura Maklerskiego za "najwyższy udział w wolumenie obrotów opcjami bez transakcji animatora w 2015 roku". Organizatorzy docenili nie tylko najlepszy wynik (39-procentowy udział w rynku opcji), ale też wpływ na rozwój polskiego rynku kapitałowego.
Ranking analityków	• Wysoka ocena inwestorów instytucjonalnych dla Zespołu Analiz Giełdowych Biura Maklerskiego w dorocznym rankingu analityków opublikowanym przez gazetę „Parkiet" – niemal wszyscy analitycy Biura znaleźli się w pierwszej dziesiątce rankingu w swoich kategoriach, a trzech znalazło się w pierwszej trójce.
BZ WBK Leasing S.A.	
Sprzedaż maszyn i urządzań	• Wyróżnienie od „Gazety Finansowej" dla spółki BZ WBK Leasing S.A. za rozwój biznesu w kategorii maszyn i urządzeń za 2015 r. (luty 2016 r.).
Banking Forum 2016	• Wyróżnienie przyznane przez organizatorów Banking Forum 2016 za wyznaczanie najwyższych standardów rynkowych w finansowaniu inwestycji (kwiecień 2016 r.).
Perły Leasingu	• Tytuł „Perły polskiego leasingu" od „Gazety Finansowej" przyznany w kategorii maszyn i urządzeń za 2015 r., potwierdzający pozycję spółki jako lidera finansowania w tym segmencie rynku.
BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	
Alfa 2015	• 4 wyróżnienia i 2 nagrody Alfa 2015 (luty 2016) od Analiz Online. Wyróżnienia w kategoriach: najlepsze towarzystwo funduszy inwestycyjnych, najlepszy fundusz akcji polskich (dla Arka Prestiż Akcji Polskich SFIO), najlepszy fundusz zrównoważony (dla Arka BZ WBK Zrównoważony FIO) oraz najlepszy fundusz polskich papierów skarbowych (dla Arka Prestiż Obligacji Skarbowych SFIO). Nagrody Alfa zostały przyznane dwóm funduszom zarządzanym przez BZ WBK TFI S.A. i oferowanym pod marką Credit Agricole: Credit Agricole FIO (najlepszy fundusz akcji polskich) i Credit Agricole Stabilnego Wzrostu FIO (najlepszy fundusz stabilnego wzrostu).
Santander Consumer Bank S.A.	
Ranking TotalMoney.pl	• 1. miejsce w rankingu TotalMoney.pl (marzec 2016) w zakresie kredytów gotówkowych dla klientów zewnętrznych (tj. nieposiadających w banku konta osobistego ani produktów kredytowych). • 3. miejsce w rankingu TotalMoney.pl (marzec 2016) w zakresie kredytów gotówkowych dla klientów wewnętrznych (tj. posiadających w banku konto osobiste lub produkty kredytowe).
Ranking direct.money.pl	• 2. miejsce w kategorii lokat na 12 miesięcy w rankingu lokat direct.money.pl. (marzec 2016).
Gwiazdy Bankowości	• Nagroda w rankingu Gwiazdy Bankowości przygotowywanym przez Dziennik Gazetę Prawną oraz PwC w kategorii „dochodowość i efektywność" (czerwiec 2016).
Firma Przyjazna Klientowi	• Godło „Firma Przyjazna Klientowi" nadana przez Fundację Obserwatorium Zarządzania (czerwiec 2016).

XI. Oświadczenia Zarządu

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. informacje finansowe oraz dane porównywalne ujęte w sprawozdaniach finansowych zamieszczonych w „Raporcie półrocznym 2016 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A." zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz jej wynik finansowy. Zawarte w niniejszym dokumencie sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka) Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w I połowie 2016 r.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu „Skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r." został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący przeglądu ww. sprawozdania spełnili warunki konieczne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa polskiego i normami zawodowymi.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	**Imię i nazwisko**	**Stanowisko/Funkcja**	**Podpis**
25.07.2016	Gerry Byrne	Pełniący funkcję Prezesa Zarządu	
25.07.2016	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	
25.07.2016	Artur Chodacki	Członek Zarządu	
25.07.2016	Eamonn Crowley	Członek Zarządu	
25.07.2016	Beata Daszyńska-Muzyczka	Członek Zarządu	
25.07.2016	Michael McCarthy	Członek Zarządu	
25.07.2016	Carlos Polaino Izquierdo	Członek Zarządu	
25.07.2016	Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	
25.07.2016	Marcin Prell	Członek Zarządu	
25.07.2016	Mirosław Skiba	Członek Zarządu	
25.07.2016	Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	